

Ernst Persson

^adöd 1964.

Hulla, Österåker.

Ernst Persson från Hulla i Österåkers socken är född 1892 och har lärt spela fiol av Karl Eriksson, kallad 'Millerste Kal', från Österåker, en kusin till Perssons fader. Någon egentlig brölloppsspelman är Persson ej, men han har spelat på gillen, basarer och logdanser, dels tillsammans med Karl Eriksson och Johan Karlsson i Betlehem, Österåkers socken, och dels med en kusin vid namn Gunnar Larsson från Säby.

Johan Karlsson var född 1885 och omkom genom drunkning 1914. Han hade lärt spela fiol av sin fader, Karl Ersson, född 1848 och död 1904. Även denne spelade fiol och hade i sin oraning lärt av sin fader, klarinett- och fiolspelmanen Erik Karlsson. Alla voro kyrkvaktmästare i Österåker.

1 *Hambopolska*
för Johan Karlsson.

2 Polska
 efter Johan Karlsson

Ernst Persson stampar takten på andra taktdelen.

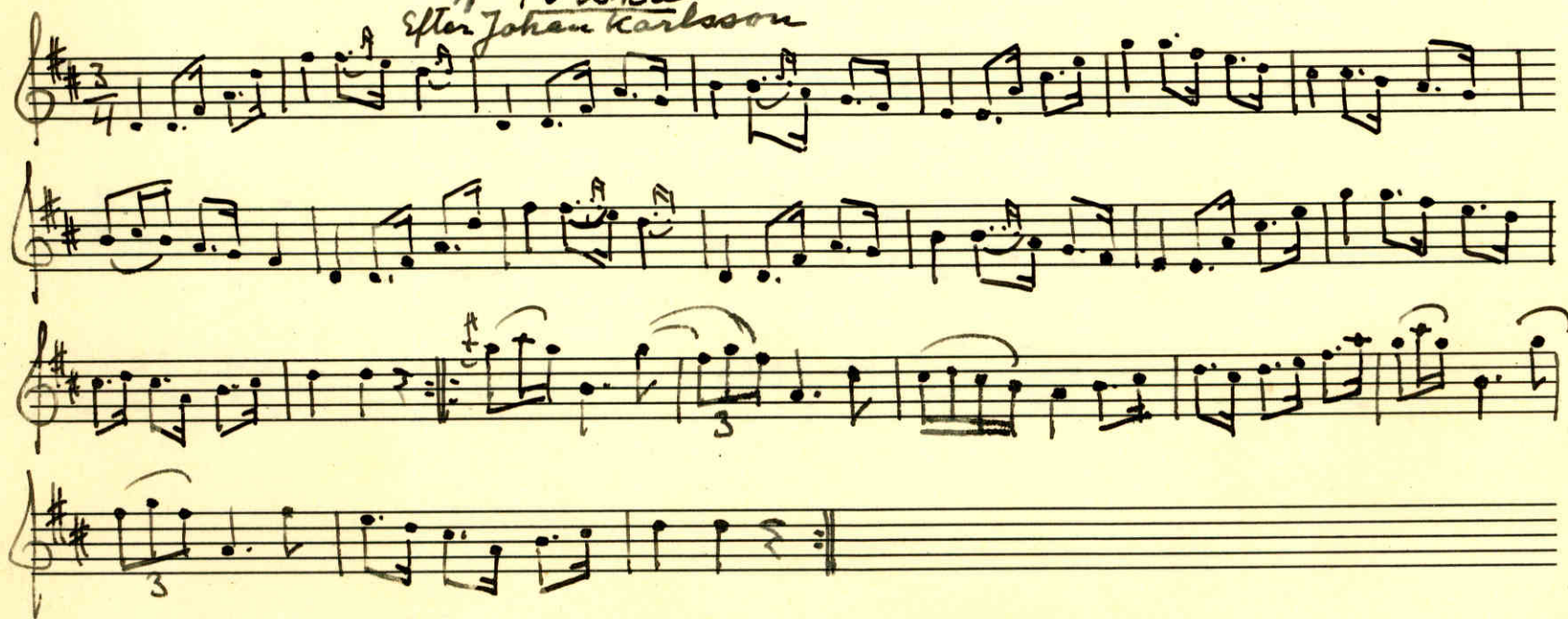
3 Polska
 efter Ingra Per Olsson i Ättersta

Ingra Per Olsson i Ättersta var fiolspelman, född 1864 och död 1925. Till melodien sjöngs följande text:

"Dricka vin det ger jag katten,
 bättre är att dricka vatten".

4 Polska
 efter Johan Karlsson

Johan Teller
Skobokvarn, Österåker

Johan Teller i Skobokvarn, Österåkers socken, är född 1868 på Adelsö, Svartsjölandet i Stockholms län. I släkten funnos spelmän sedan flera generationer tillbaka. Fadern, Verner Teller, född 1828, spelade fiol och hade lärt av sin fader som ansågs som en skicklig fiolspelman. Denne hade i sin ordning lärt konsten av sin fader, vilken var klockare och spelman.

Johan Teller hade endast spelat på ett bröllop, men fadern däremot var en mycket anlita brölloppspelman. Som minne därav förvarade han de sidenband man enligt gammal sed på Svartsjölandet brukade förära spelmännen. Dessa band hängdes om fiolhalsen och räckte ibland ända ned till golvet. Till bröllopgästerna utdelades kritpipor. Verner brukade spela tillsammans med Anders Andersson, även han från Svartsjölandet.

Johan Teller dog 1960.

5 Vals
efter fadern

6 Polska
efter fadern

Fine

D.c. al fine

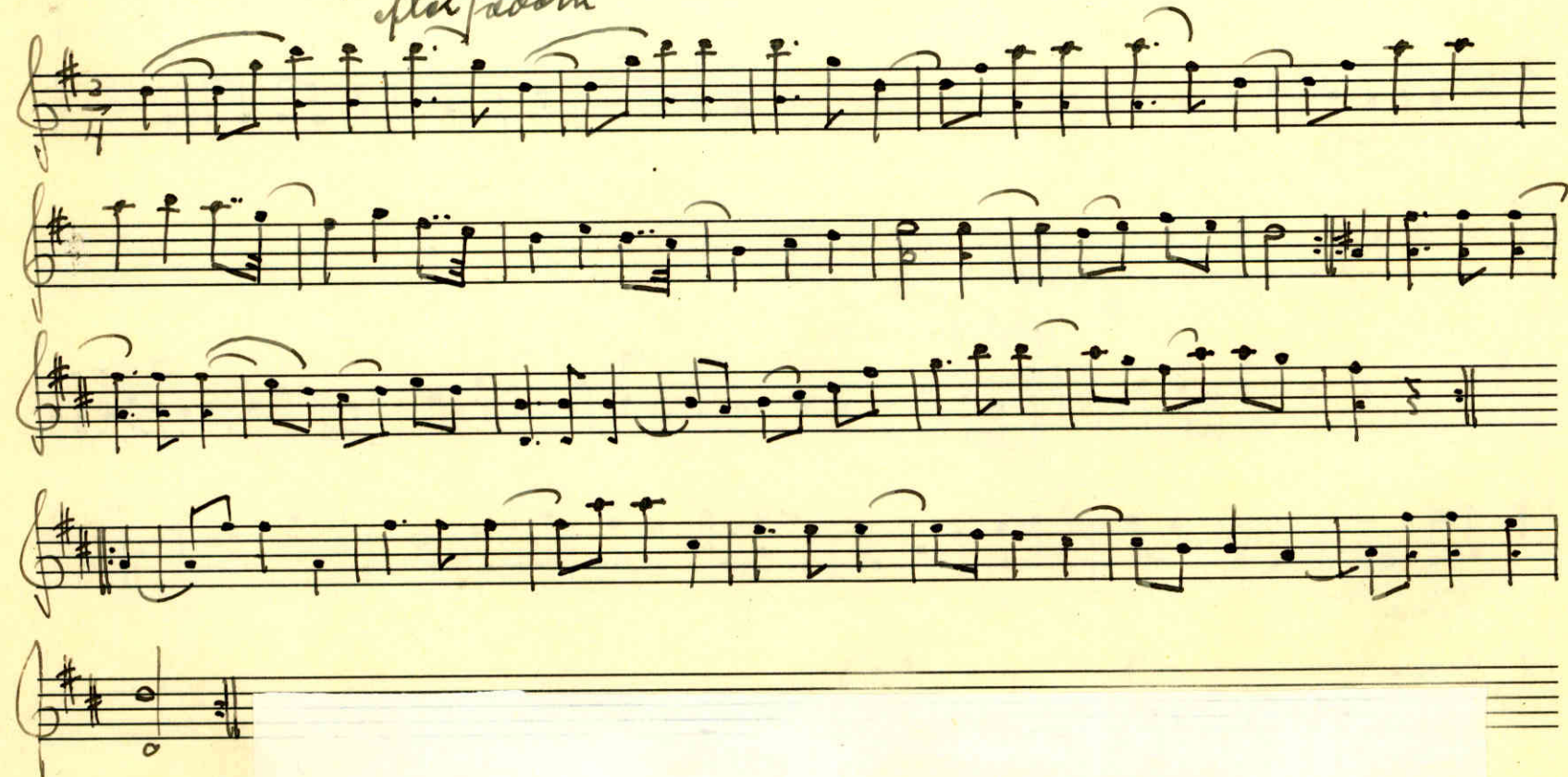
7 Vals
after Fadern

8 Vals
after Fadern

9 Vals
after Fadern

Intill liggande lösa strängar ljuda med.

10 Vals

Vid omspelning togs andra reprisen så här:

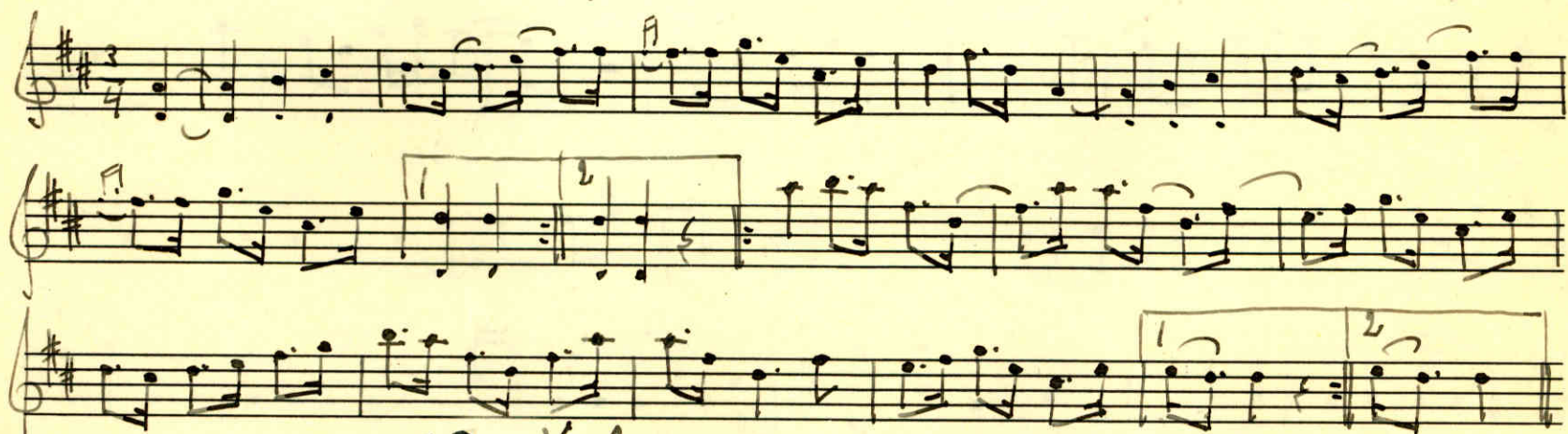
Den kända texten: "Kom lilla flicka valsa med mej" sjöngs till denna melodi.

11 Vals

Valsen uppgavs vara komponerad av Teller.

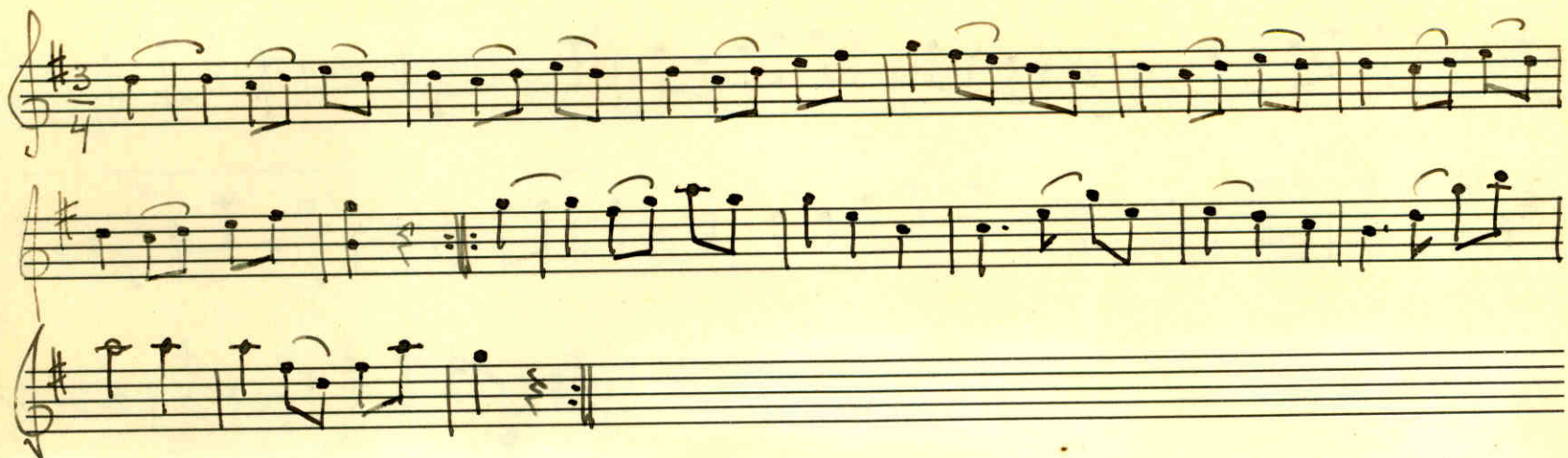
12 Hambolsolska Allmän i Tellers hemort

13 Vals

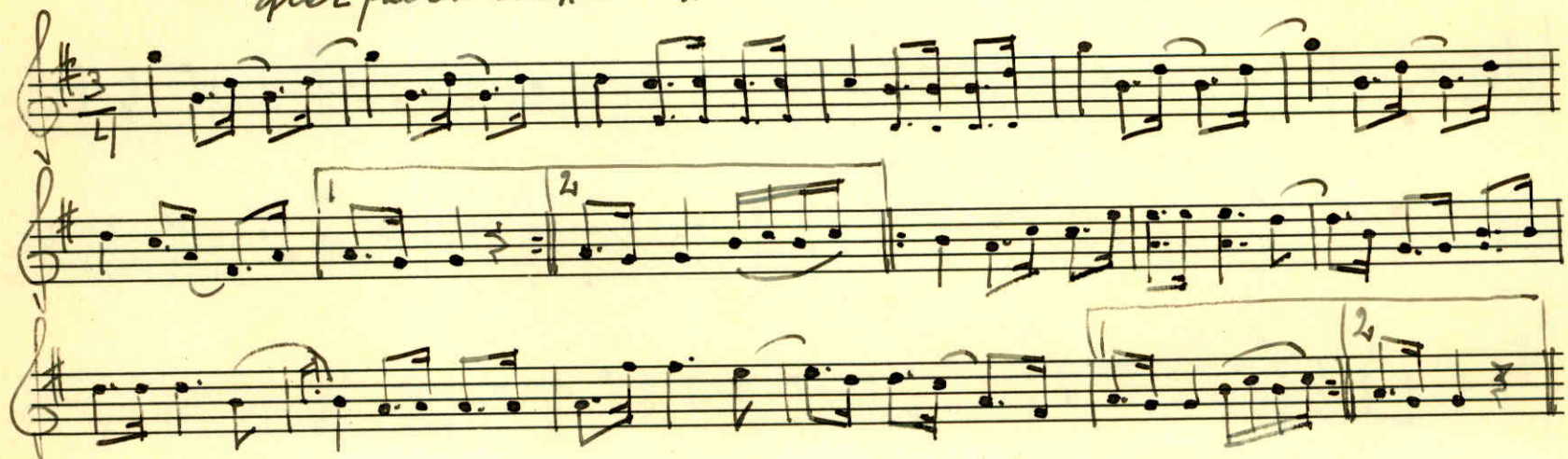

14 Vals

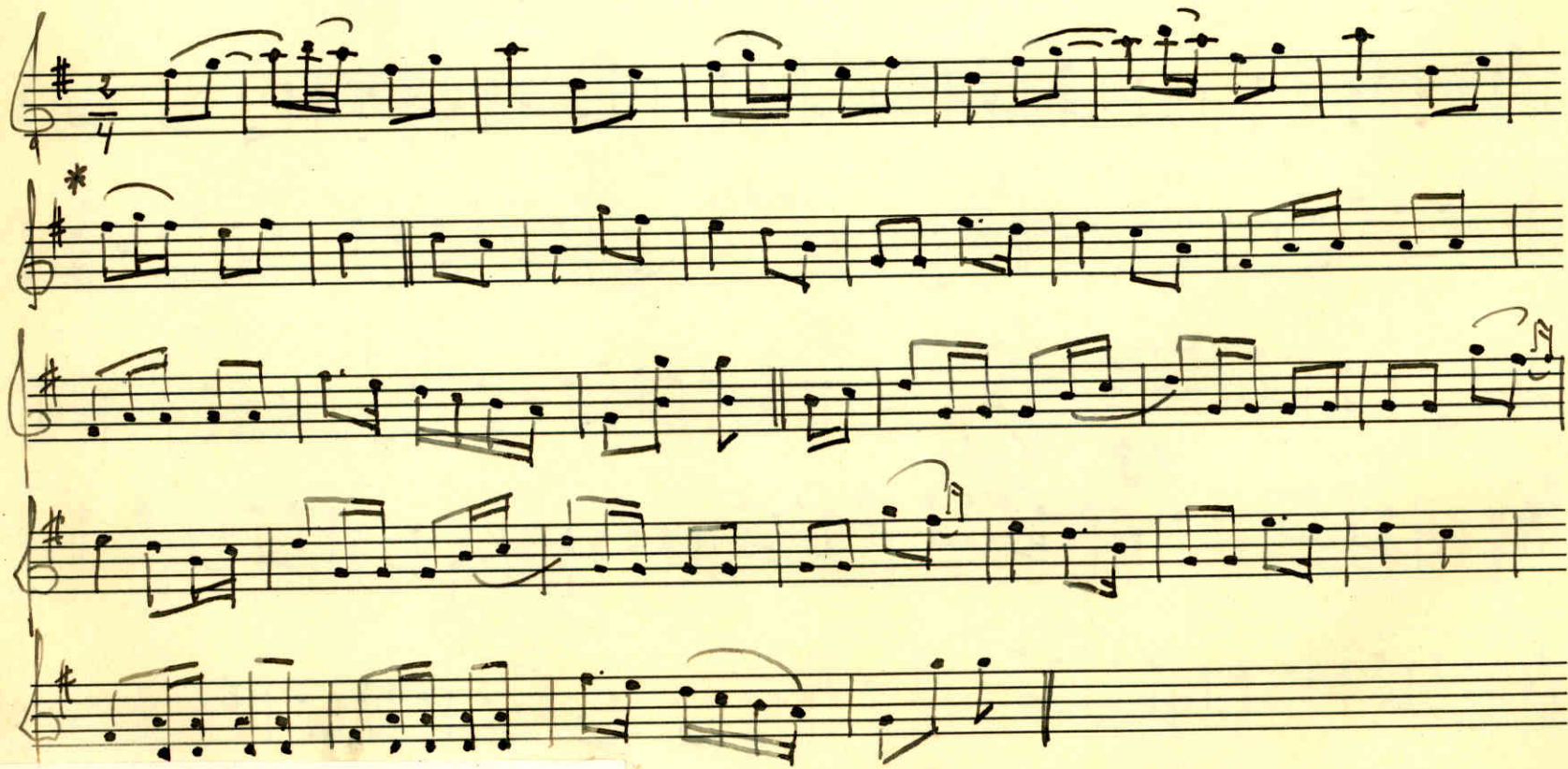

15 Polska

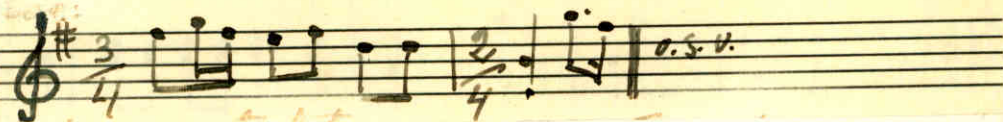
efter fadern och Anders Andersson

16 Marsch

* Ibland fick övergången till andra reprisen följande lydelse:

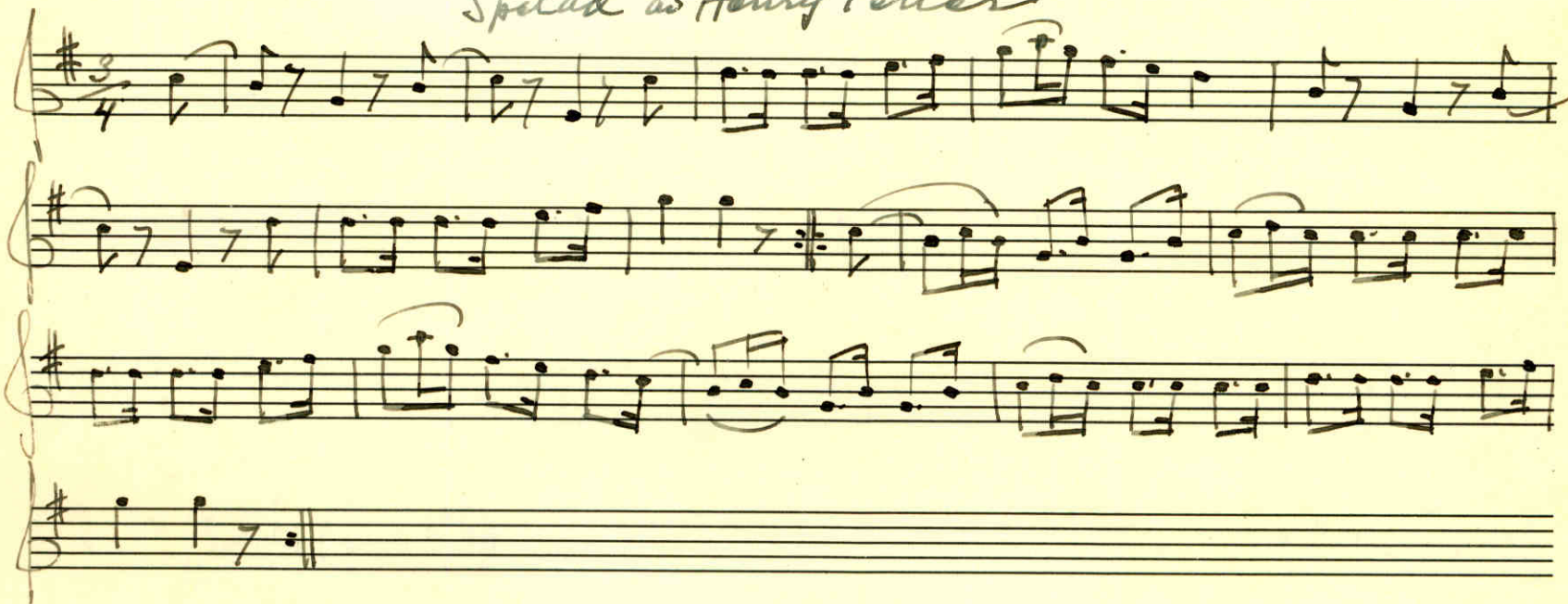

Vid omspelning av marschen togs upptakten som sextondelar.

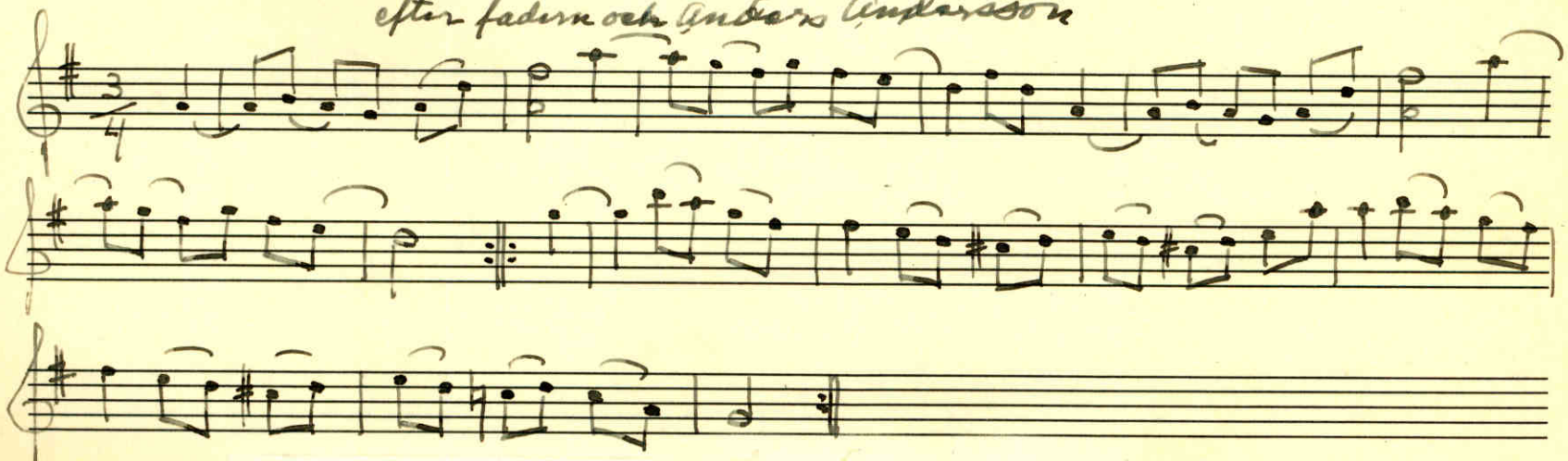
17 *Hambopoliska*
Spelad av Henry Teller, in som till Johan Teller, född 1902.

18 *Hambopoliska*
Spelad av Henry Teller

19 *Vals*
efter fadern och Anders Andersson

D- och a-strängarna ljuda med.

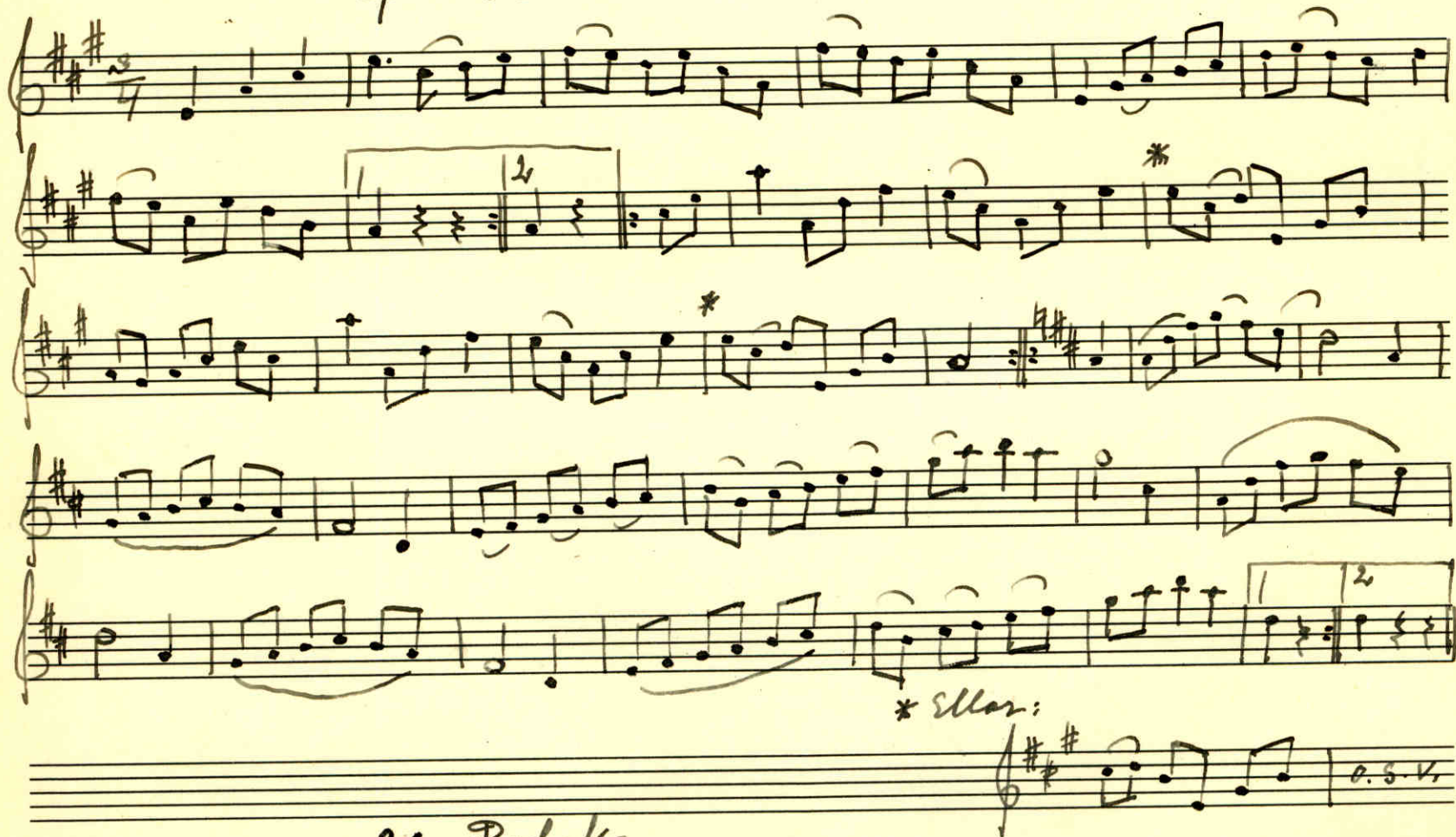
Adolf Källström

Mårjanå, Västra Vingåker.

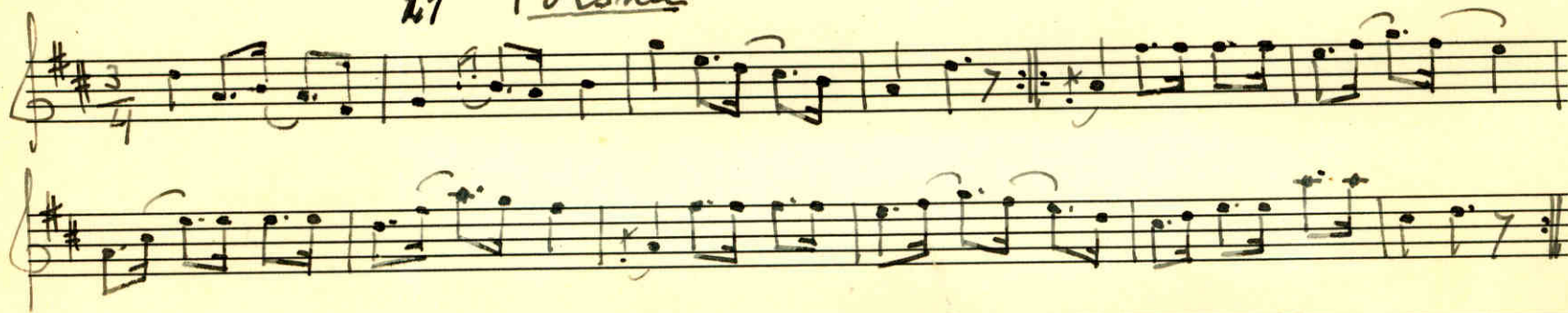
Fem melodier upptecknades 1936 efter Adolf Källström, född 1873 i Mårjanå, Västra Vingåkers socken och numera bosatt i Katrineholm.

Källström har själv lärt sig spela på en av honom förfärdigad fiol. Hans repertoar utgöres huvudsakligen av nyare dansmelodier såsom polkor, masurkor o.d. och melodier av äldre former såsom polskor etc. har han just ej lagt an på. De här noterade melodierna härstamma från en äldre, numera avliden, broder vid namn Gustaf Källström.

20 Vals
efter brodern

21 Polska

Text: "Gossar och flickor, kommen med fröjd, midsommaren att fira.

Majstång ska' resas här på en höjd, kransar det ska' vi vira."

92 Vals
after Olof Aug. Widmark.

Handwritten musical score for Vals 92, after Olof Aug. Widmark. The score is written on six staves in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The piece concludes with a triplets of eighth notes.

23 Polska

Handwritten musical score for Polska 23. The score is written on three staves in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The piece concludes with a first and second ending bracket.

24 Polska

Handwritten musical score for Polska 24. The score is written on five staves in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The piece concludes with a first and second ending bracket.

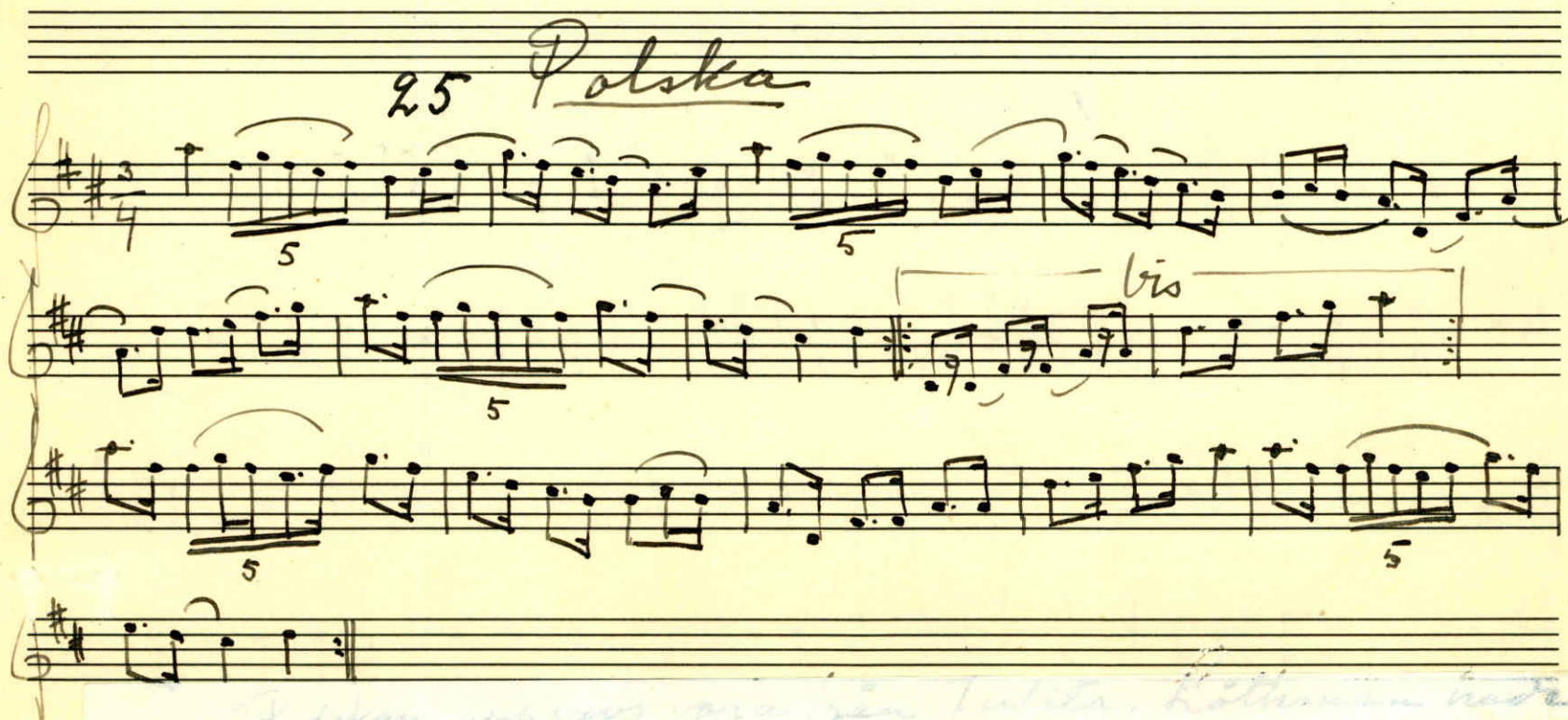
Vilhelm Löthman

Vadsborg, Västra Vingåker.

Vilhelm Löthman i Vadsborg, Västra Vingåker, är född 1866 i Julita. Han var först lantbrukare i sin födelseort men flyttade 1909 till Östra Vingåker där han som arrendator innehade en gård till 1929 då han köpte sig ett ställe (Vad) i Västra Vingåker där han nu är bosatt. I släkten fanns inga spelmän och Löthman har på egen hand lärt spela fiol, varmed han började vid tolv års ålder. I Julita bodde en mjölnare och spelman vid namn Boström, död i början av 1900-talet, av vilken Löthman lärde en del melodier, och han har tillsammans med honom spelat på en mängd danser i sin ungdom. "Jag har spelat i många socknar och tjänat mycket pengar med fiolen, men far tog pengarna ifrån mig och då miste jag hågen" säger Löthman och tillägger: "sen dess har jag mest spelat för nöjes skull". Även tillsammans med Vilhelm Andersson från Näs i V. Vingåker och med Widmark har Löthman spelat, vid vilka tillfällen Widmark brukade sekundera. "Och det gjorde han på ett mästertligt sätt" framhåller Löthman. Båda hade en gång - det var 1882, när Löthman var dräng på Skobokvarn - spelat på Skenäs hos baron Palmstjerna. Widmark dog 1878.

Löthmans repertoar skall ha varit mycket rikhaltig. Sålunda framhåller han att han en gång spelat i tre nätter utan att behöva ta om en enda låt.

Efterföljande sex melodier ha upptecknats från honom.

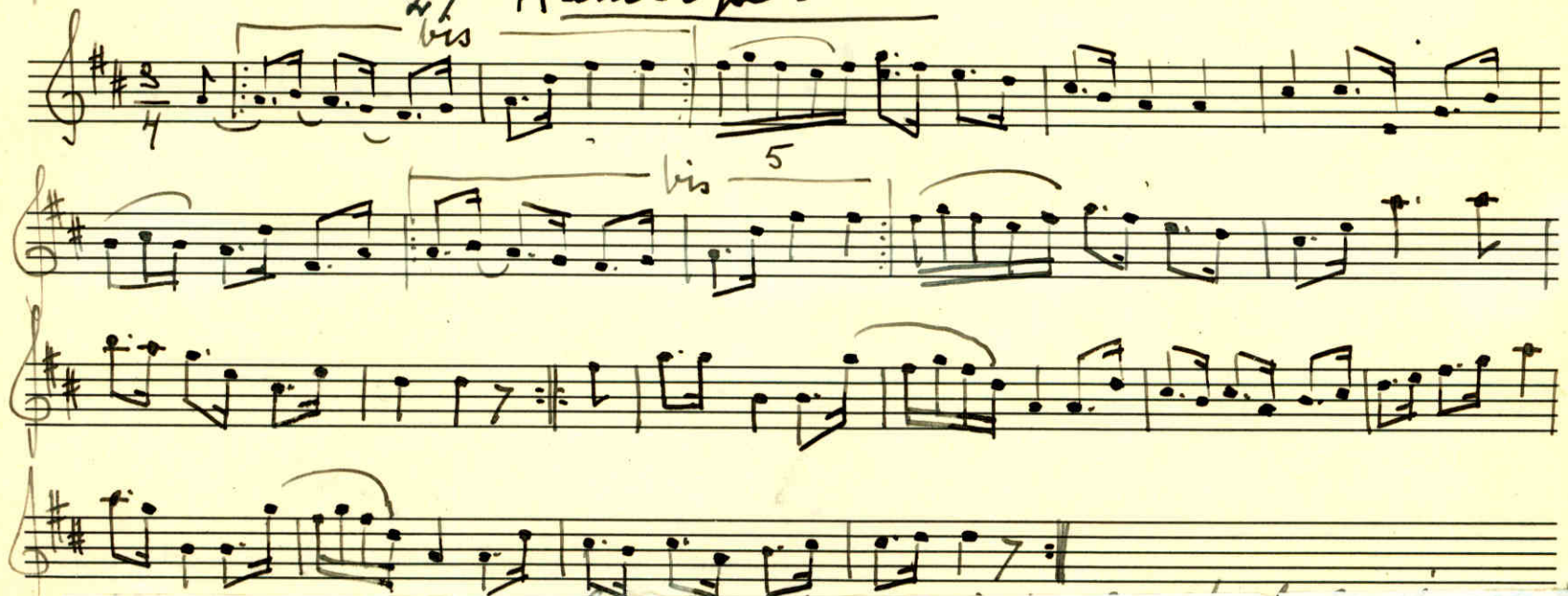

Polskan uppgavs vara från Julita. Löthman hade lärt den i ungdomen.

26 Vals
efter Boström

27 Hambopalska
bis

Melodien var den första Löthman lärde sig. Modern brukade sjunga den.
Jfr andra repriserna med nr 4 och 175

28 Vals

Löthman brukade spela valsen tillsammans med Vilhelm Andersson i Näs.

29 Gånglåt
after Vilh. Andersson.

Gånglåten härstammar från Vilhelm Andersson. Löthman lärde den när han på ett
bröllop i Viksäter år 1884 spelade tillsammans med denne.

30 Hambopolska

Löthman hade melodien från kyrkvaktare Karl Jonsson i Österåker.

Axel Wester

Västra Vingåker

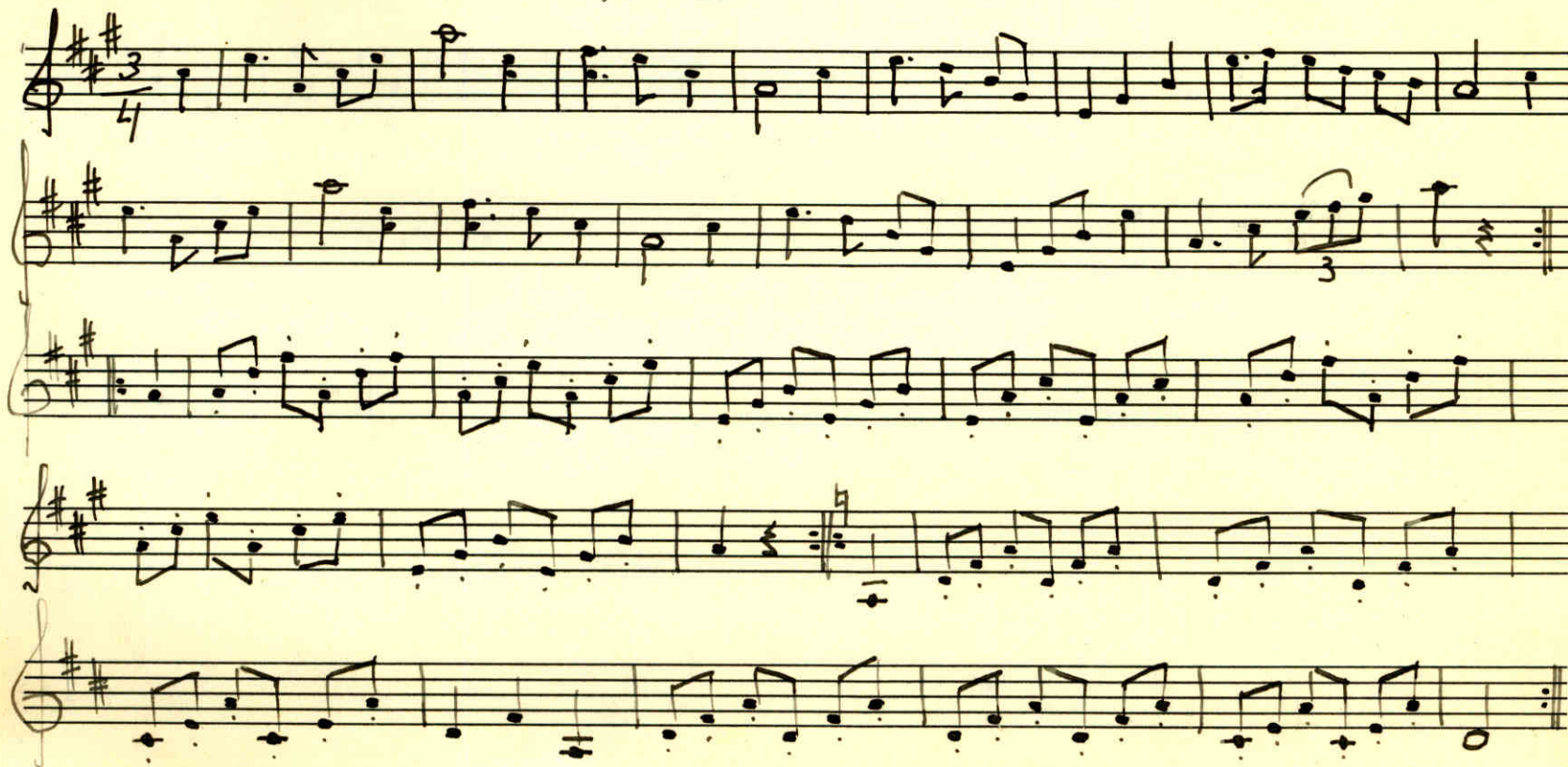
Axel Wester i Västra Vingåker kan räknas till de utom sin hemort mera kända Vingåkersspelmännen. Han deltog i Riksspelmansstämman i Stockholm år 1910 som representant för Sörmland efter att förut ha erhållit första pris vid en tävlan i Flen. Han har ett medryckande föredrag, god teknik och en ren, vacker ton. Sina melodier framför han i ett anmärkningsvärt raskt tempo och några av dem spelas med förstämnd fiol.

Wester är född 1878. Redan vid åtta års ålder började han spela fiol med fadern, Erik Wester, född 1853 och död 1907—som läromästare, och från denne samt från morfadern, Erik Andersson (1828—1884), har han sina flesta melodier. Fadern hade i sin ordning lärt sina låtar av musikdirektören och organisten Strand i Västra Vingåker samt av Widmark med vilken Erik Wester ofta spelat.

Axel Wester, som till yrket är brevbärare, fick redan som barn åtfölja fadern på bröllop, vilka ibland varade i tre dagar. Första gången var han endast tretton år gammal. Det var ett tredagarsbröllop och då de tvenne första gått måste han på grund av trötthet bege sig hem och fadern ensam sköta musiken till brölloppet var slut.

Från Wester ha följande tjugoen melodier upptecknats. *Wester dog 1958*

37a. Vals

Stämme:

Wester har komponerat valsen år 1895 då han var sjutton år gammal.

32 a Polska

Vid sista reprisens upprepning utfördes samtidigt med pizzikaton, som togs med vänstra handen på första takten stötningar med froschändan på fiolkroppen. Under femte takten svängdes fiolen i luften. i luften.

Polskan är komponerad av Wester samma år som föregående vals.

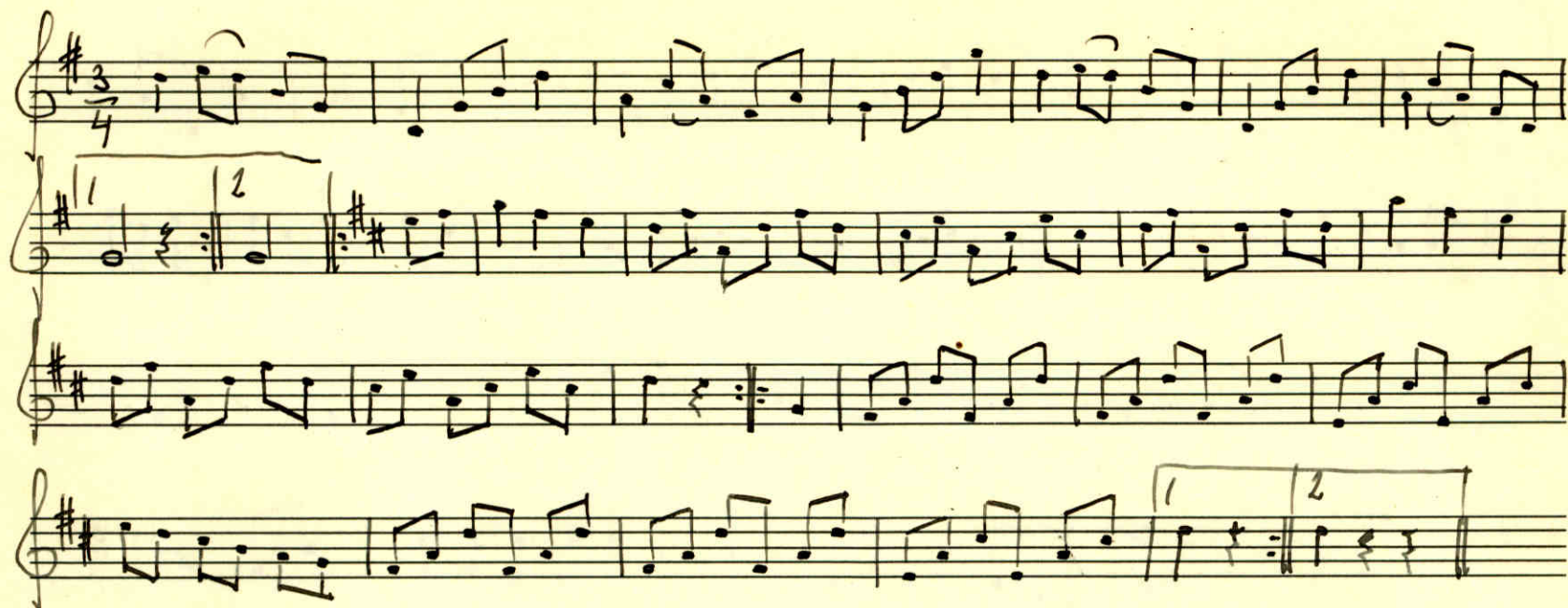
32 b

Stäm:

33 Polkett

Melodien gick under namnet "Kaffepolketten". Den avser att illustrera ett kafferep.

34 Vals

Valsen spelades av Wester vid åtta års ålder.

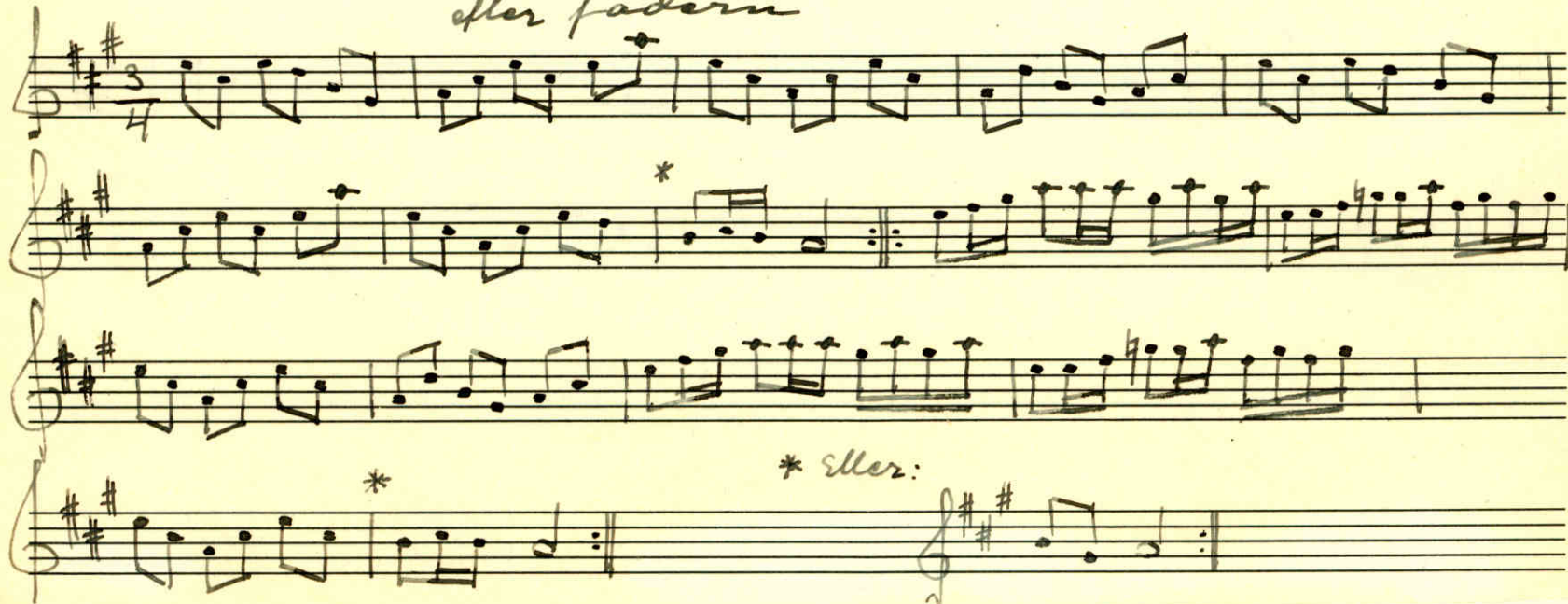
35 Polska

Låten benämndes 'Excellensens polska' efter greve Trolle Bonde (Blinda greven).

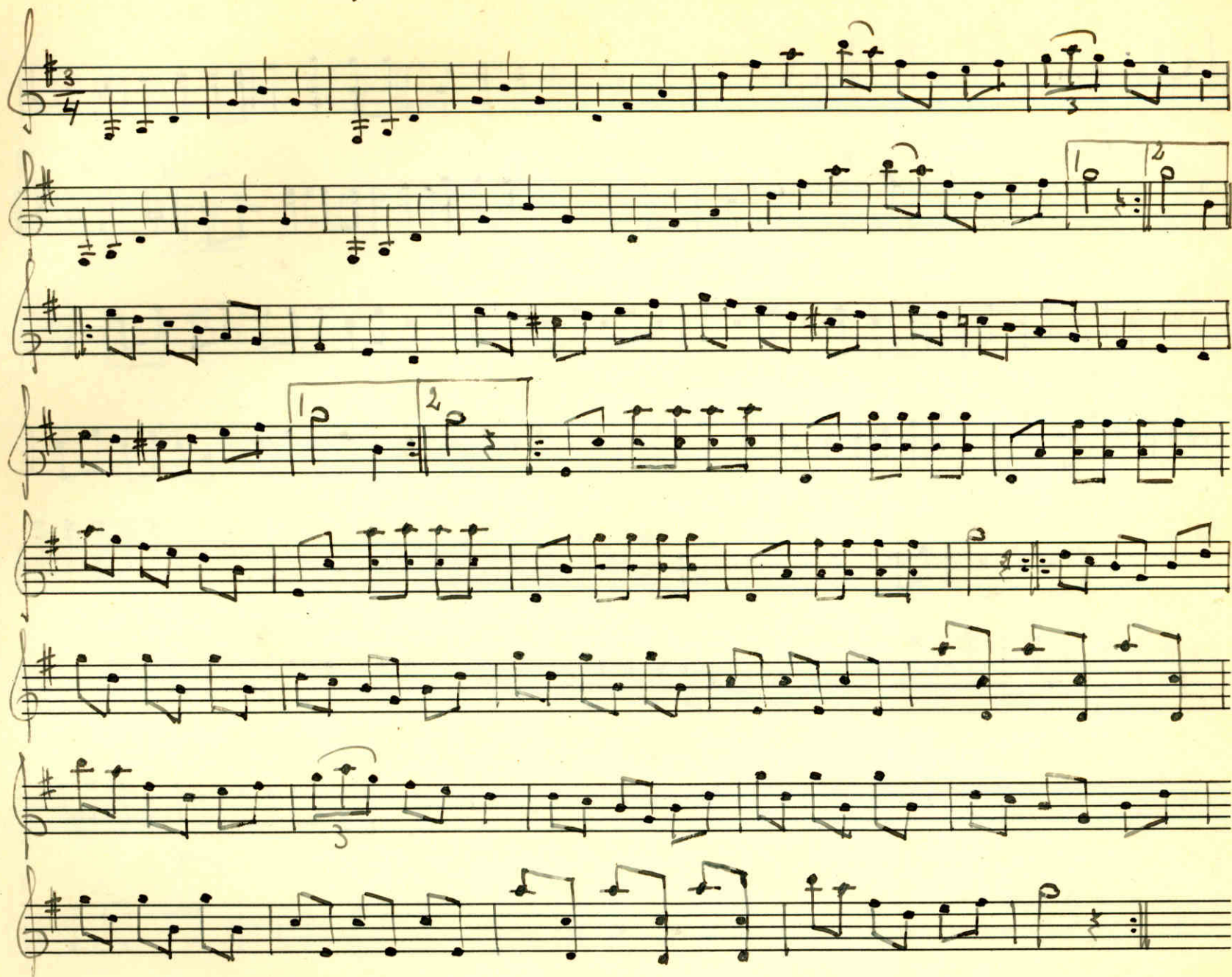
Jfr Svenska Låtar, Södermanland n:r 132 och Bagge, 76 Polskor från Östergötland n:r 18.

36 Polska efter Fadern

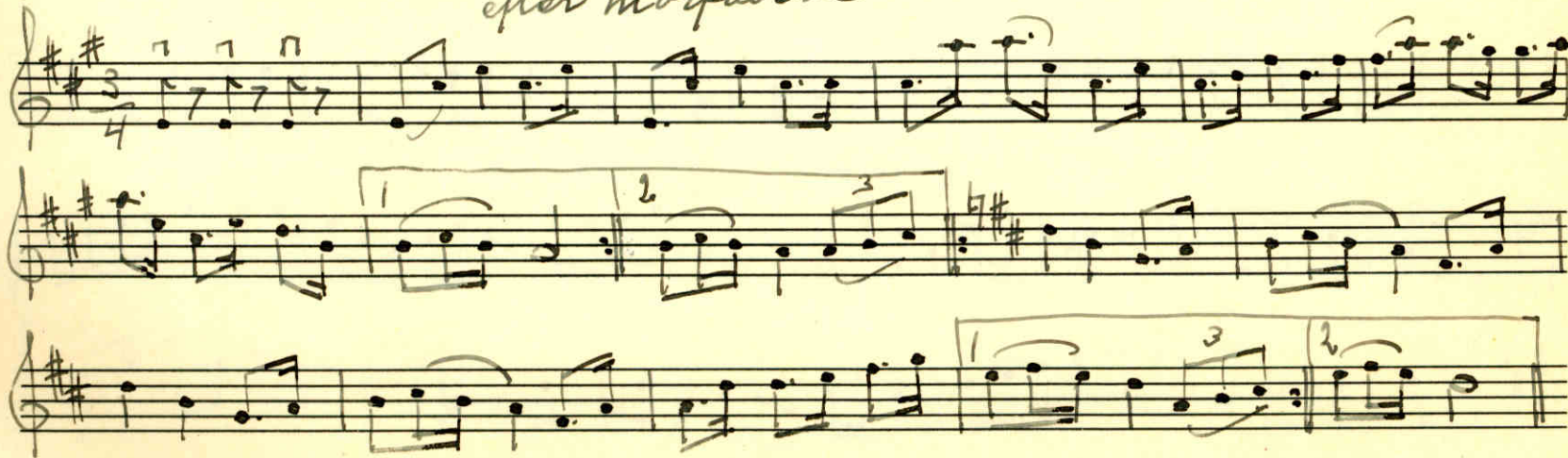
Fadern, Erik Wester, hade lärt polskan som barn av organisten och klockaren Strand i V. Vingåker.

37 Vals

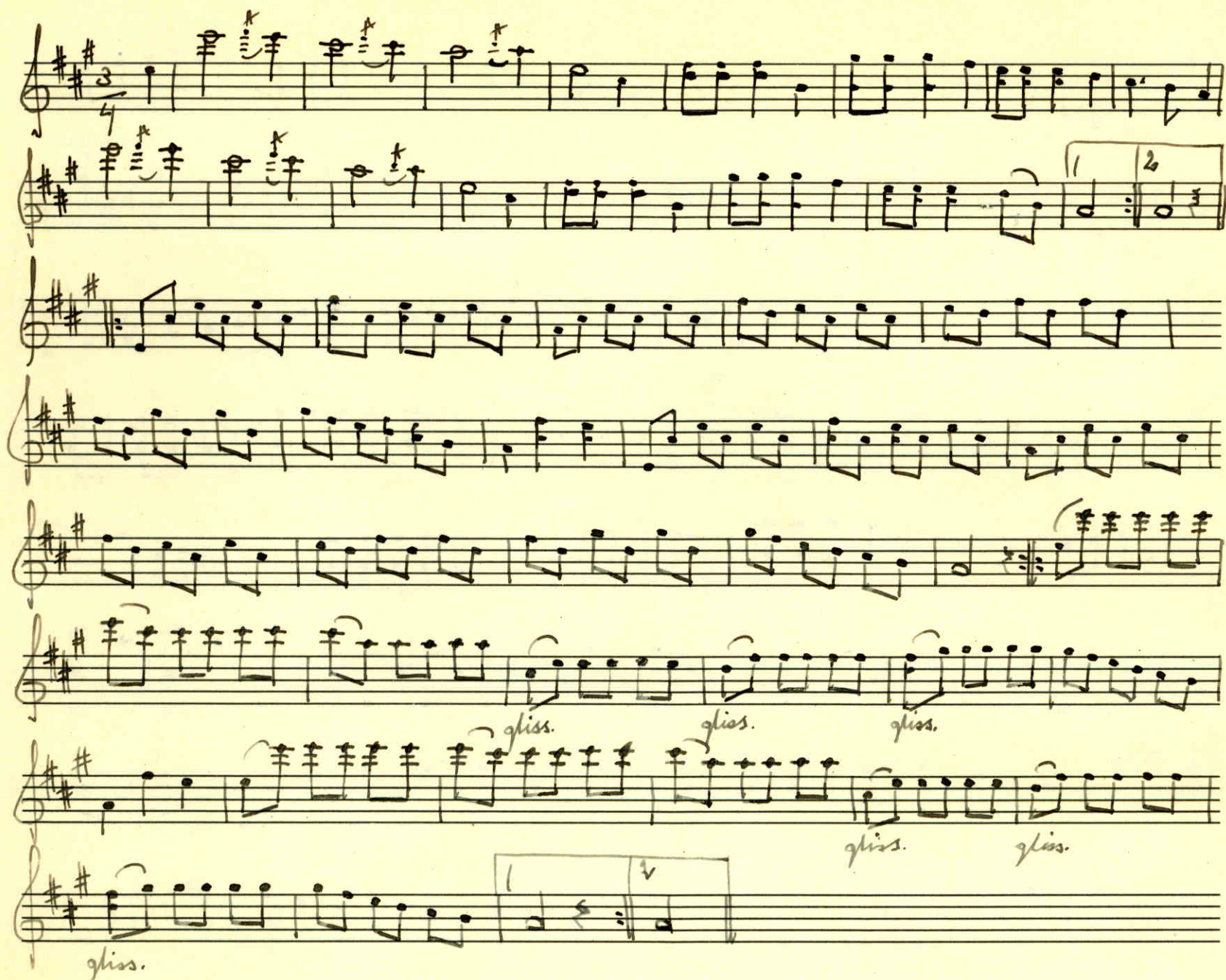

Wester hade valsen efter Per Larsson, kallad "Pillermolle".

38 Polska efter morfaorn

39 Vals

Efter Gabriel Jönsson, en värmländsk spelman, murare och stenarbetare m.m.
vilken var elev av Lomjansguttén. Jönsson var rallare på Västra stambanan
men stannade kvar i Vingåker när banan blev färdig 1862. *Wester*

40 Gånglåt

Wester hade som barn lärt gånglåten av fadern. Till melodien meddelade
Anders Gustaf Eriksson i Hägerbo, Floda, följande text:

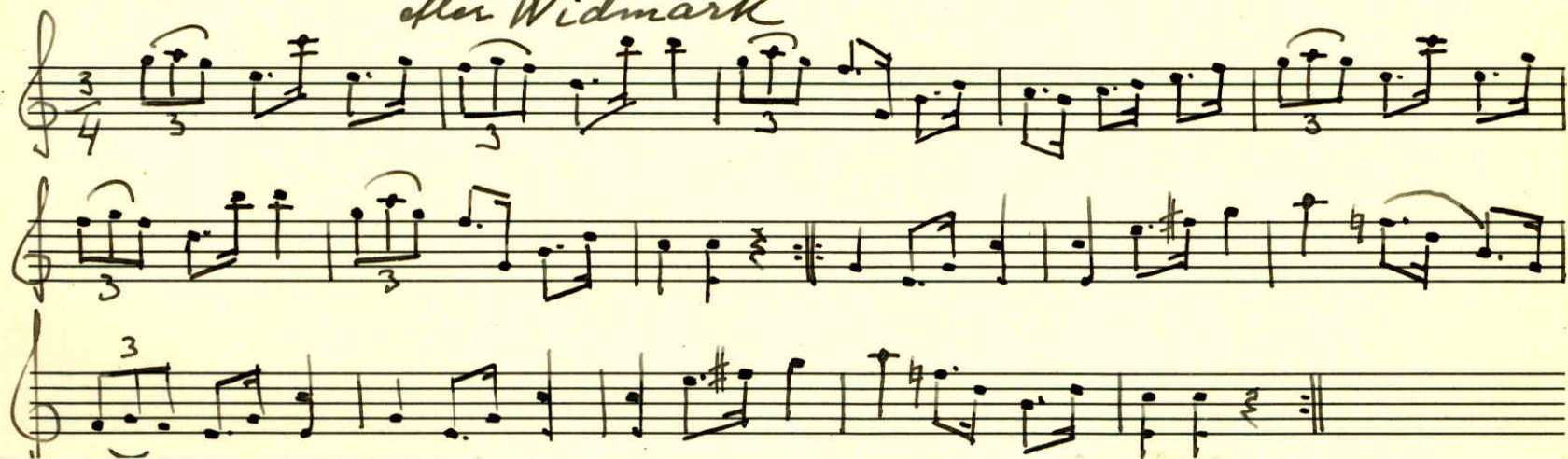
"Ingen i världen kan besinna vad det 'snorra' kostar på;
hela natten ligga och p....a å ingen stund vara å".

41 Gånglåt

Även denna gånglåt spelades av fadern. Wester var sex år då han lärde den.

42 Polska efter Widmark

Jfr n:r 32, första och andra repressen, samt Fågelin, n:r 246. Se även Svenska Låtar, Södermanland n:r 110, Jämtland och Härjedalen, h. I n:r 328 och Leffler, Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria XI n:r 45, 63 och 108.

43 Hambo

En banvakt Lindberg från Sävstaholm spelade låten.

44 Mazurka
after Lindberg.

Handwritten musical score for Mazurka 44, after Lindberg. The score is written on seven staves in 3/4 time, key of B-flat major. It features various musical notations including eighth and sixteenth notes, rests, and triplets. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

45 Polska
after morfadem

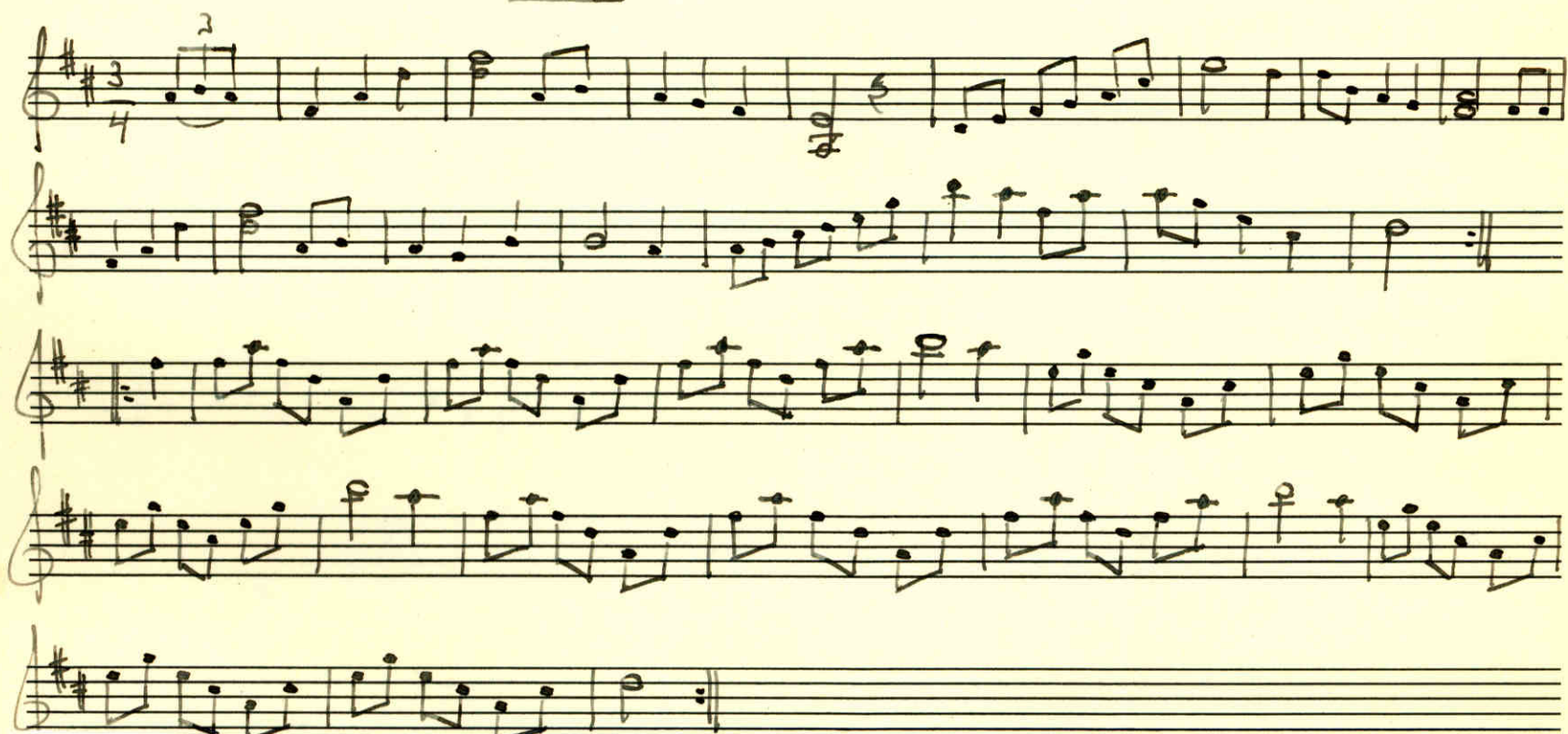
Handwritten musical score for Polska 45, after morfadem. The score is written on four staves in 3/4 time, key of D major. It includes musical notations such as eighth and sixteenth notes, rests, and triplets. The piece ends with a double bar line.

Two empty musical staves at the bottom of the page.

46 Polska
efter fadern

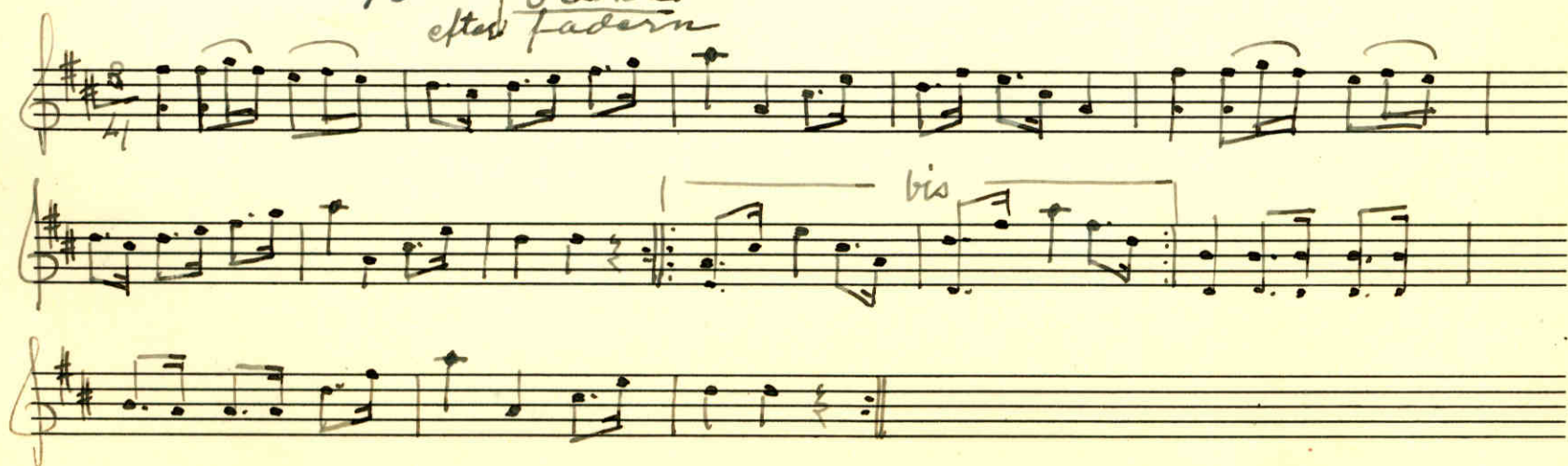

47 Vals

Valsen var efter Karl August Lindblom från Rejmyre, med vilken Wester spelat trenne gånger.

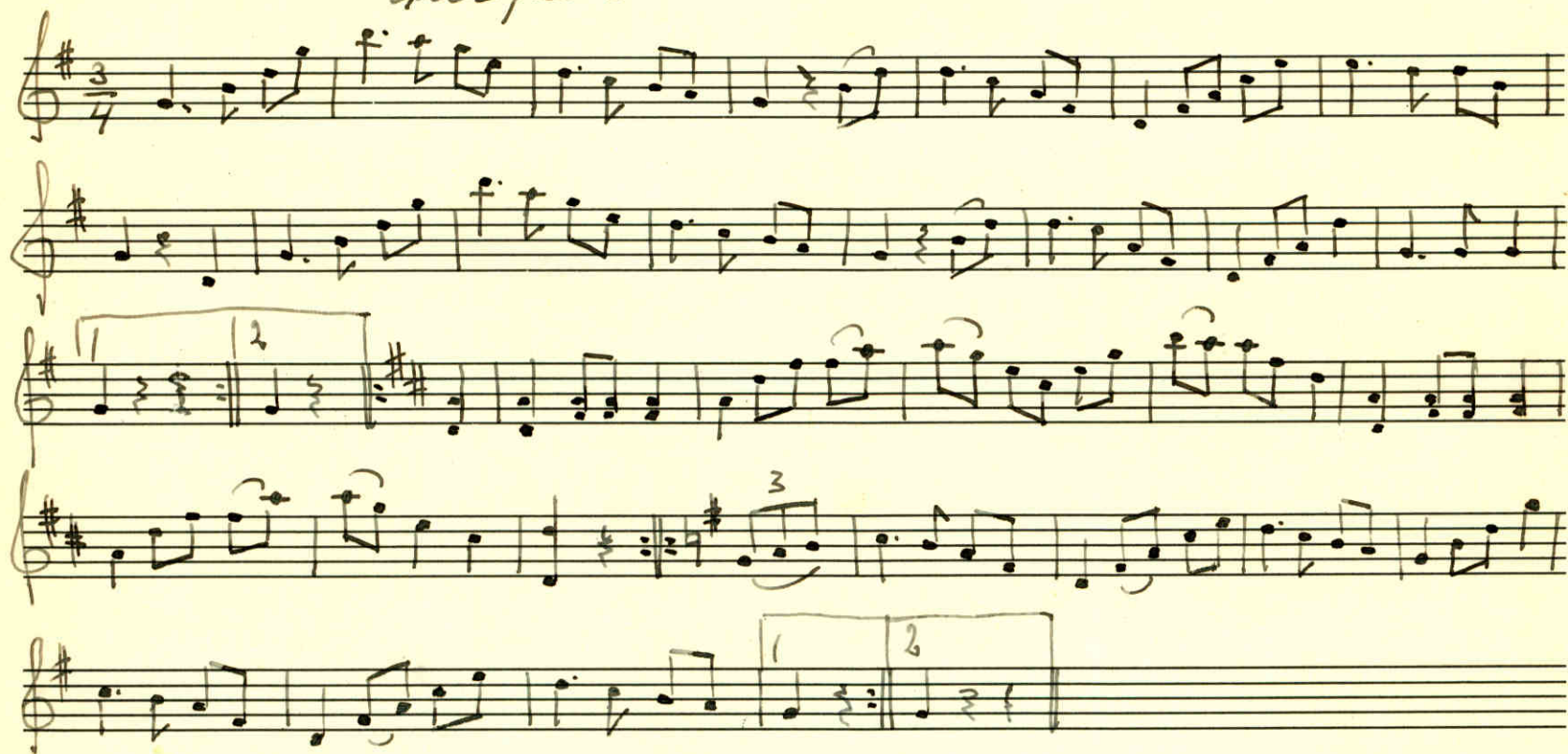
48 Polska
efter fadern

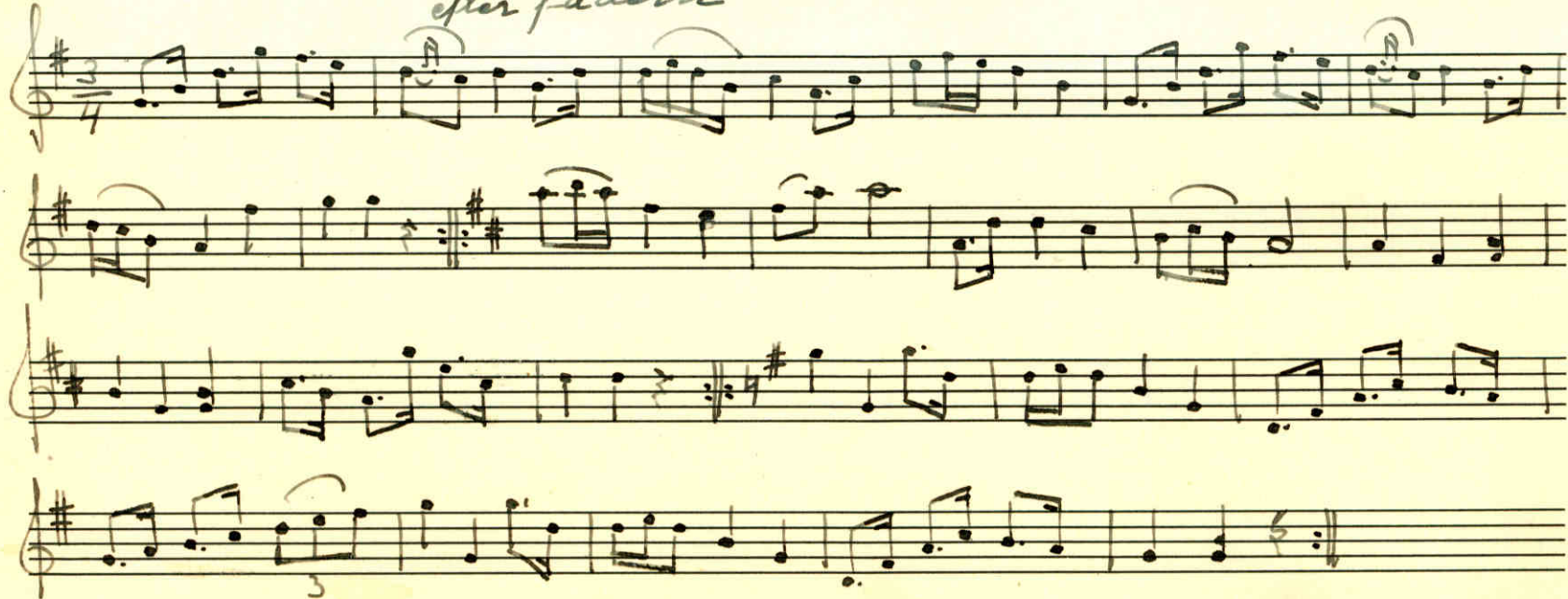
49 Polska
after fadern

50 Vals
after fadern

51 Polska
after fadern

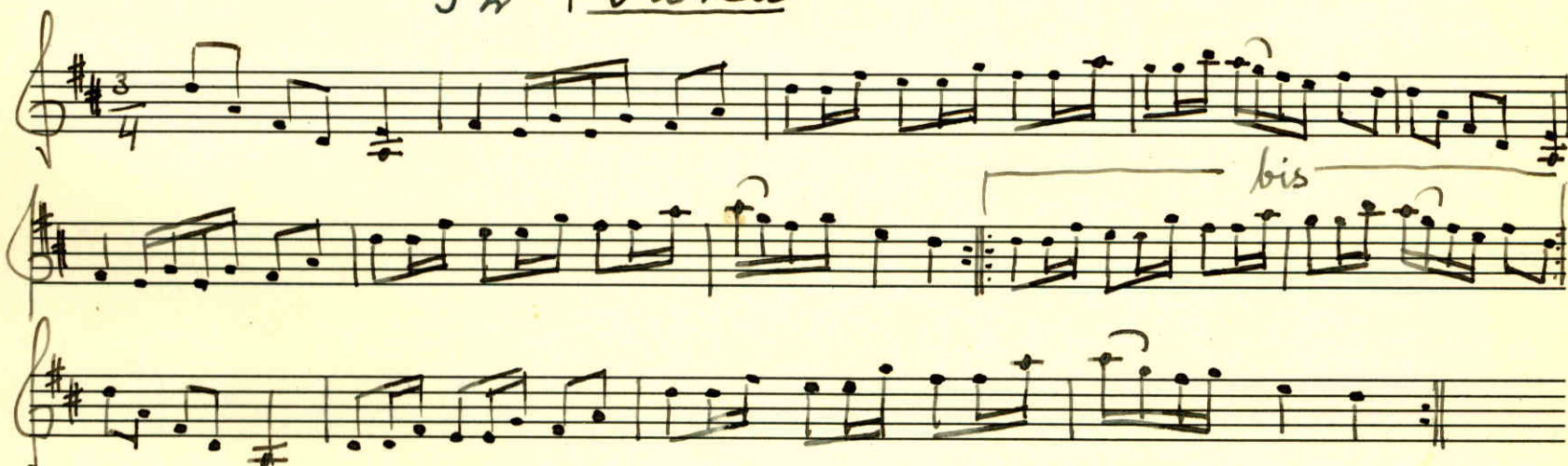
Albert Gustafsson

Svenstorp, Västra Vingåker

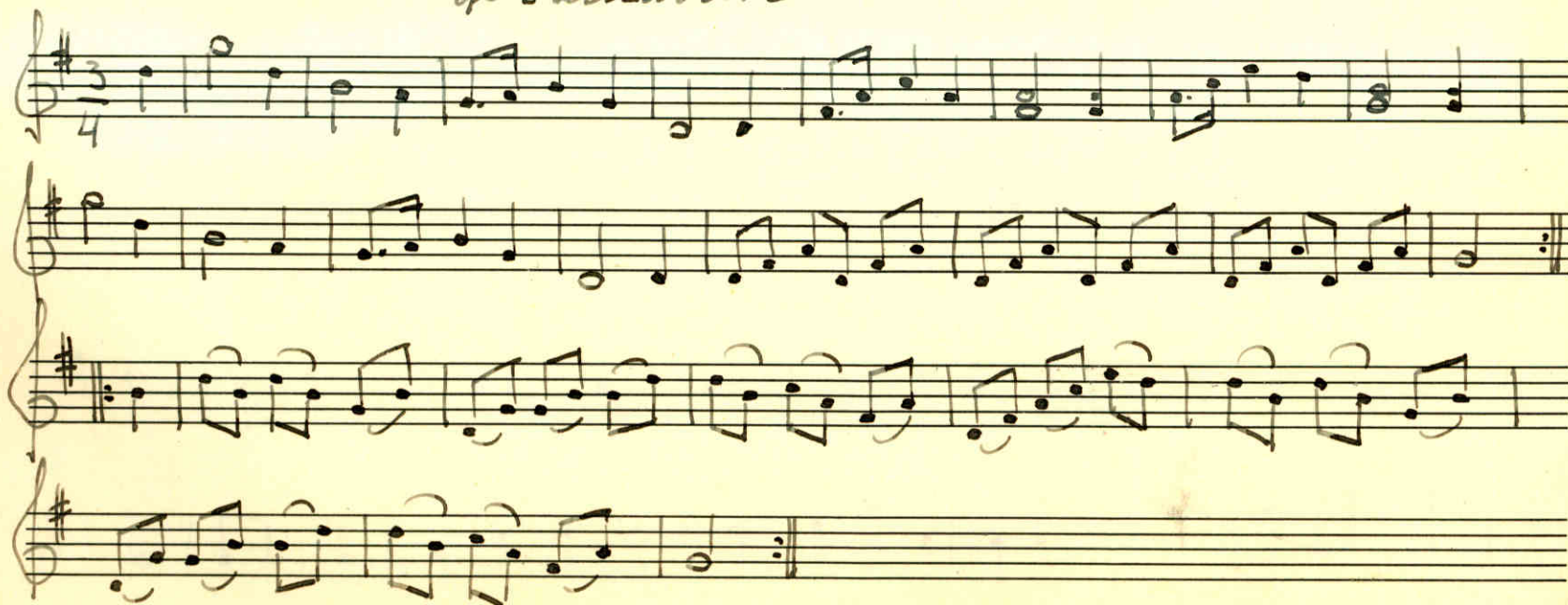
Albert Gustafsson i L:a Nästorp, Västra Vingåkers församling, började spela fiol vid åtta, nio års ålder. Redan som barn lärde han noterna av en pojke som i sin tur lärt konsten av en skollärare. Senare kom Gustafsson i beröring med Lindblom från Rejmyre av vilken han lärde ett stort antal melodier. Han har spelat mycket på bröllop och baler, ofta tillsammans med en skogvaktare från Rejmyre vid namn E.G. Gustafsson. Dennes fader och farbroder — den senare bosatt på ett ställe som kallades 'Fyrkanten' i Björkviks socken — voro duktiga fiolister och farbrodern skall ha varit en synnerligen framstående polskspelare. Även i Floda fanns det, enligt Gustafsson, en beryktad polskspelare vid namn Anders Fanberg, född omkring år 1800, vilken haft hundratals polskor i sin repertoar.

Gustafsson är född 1866. Följande sju melodier, de flesta härstammande från Lindblom, ha upptecknats efter honom.

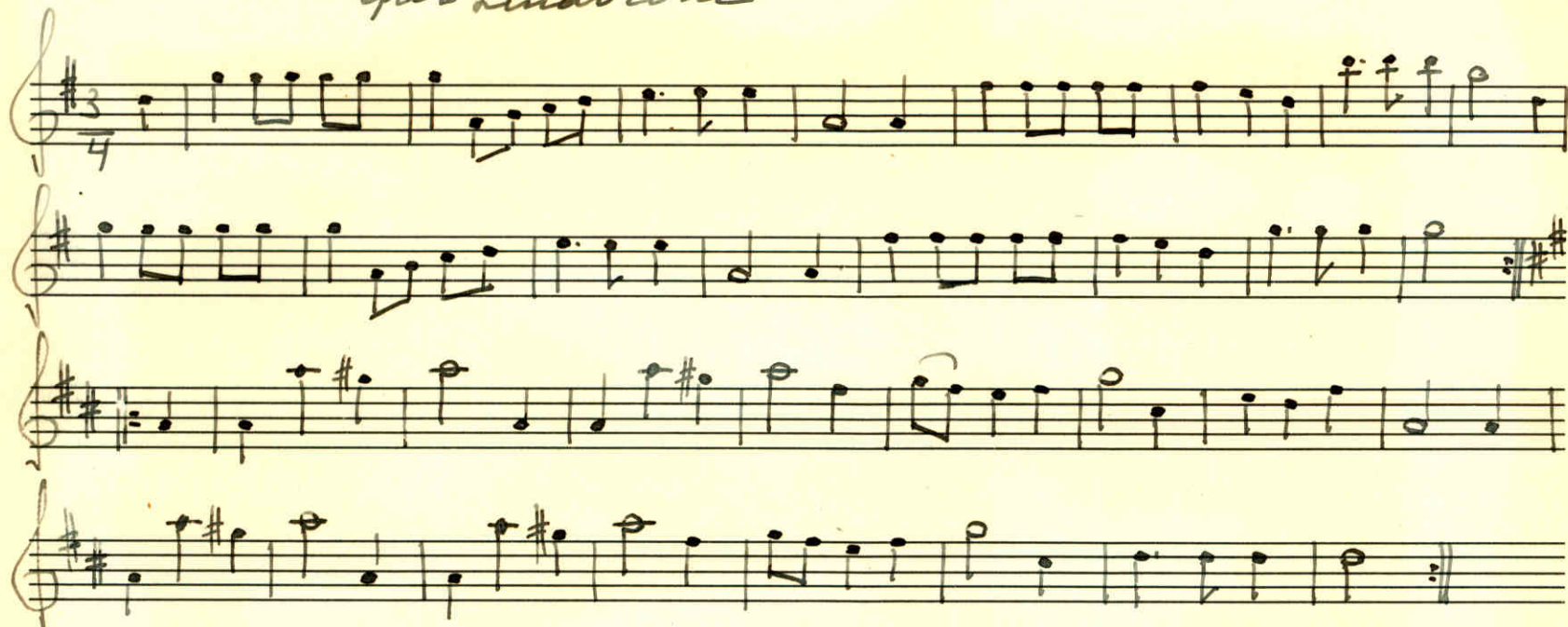
52 *Polka*

53 *Vals*
efter Lindblom

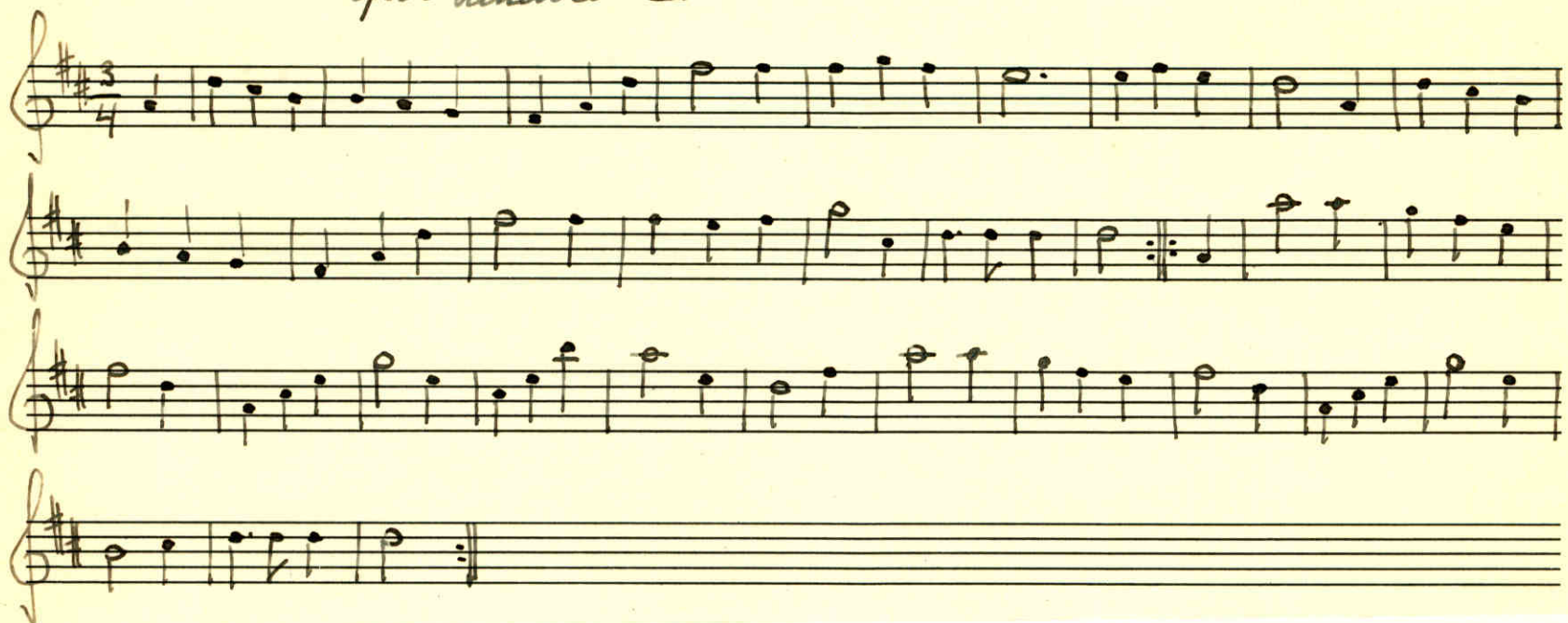

54 Vals
efter Lindblom

Låten kallades 'Nymans vals' efter en spelman med det namnet.

55 Vals
efter Lindblom

Melodien, och i synnerhet sista reprisen, är en variant av en i förra hälften av 1800-talet mycket populär vals som gick under namnet 'Kerstin på Lybeck'.

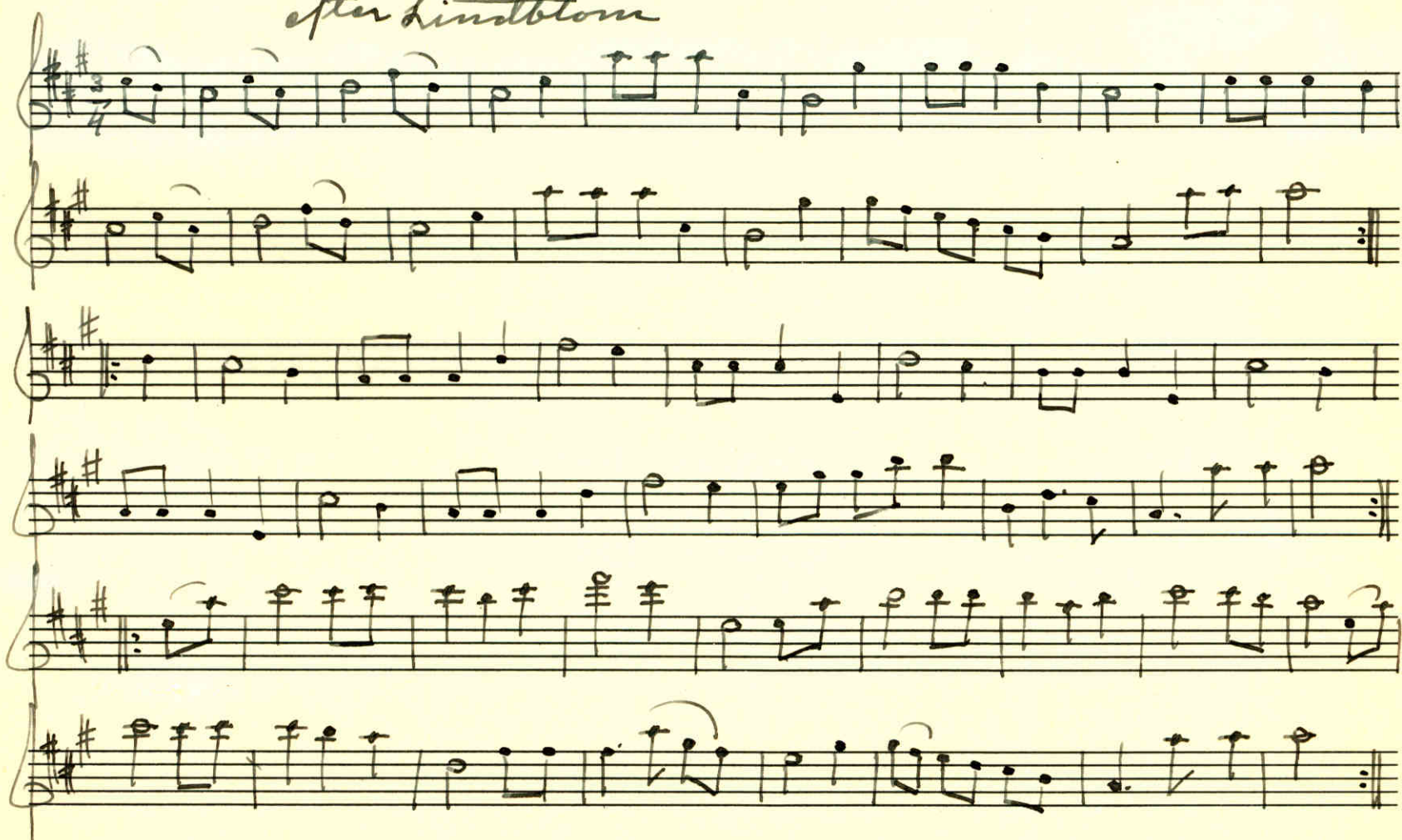
56 Vals
efter Lindblom

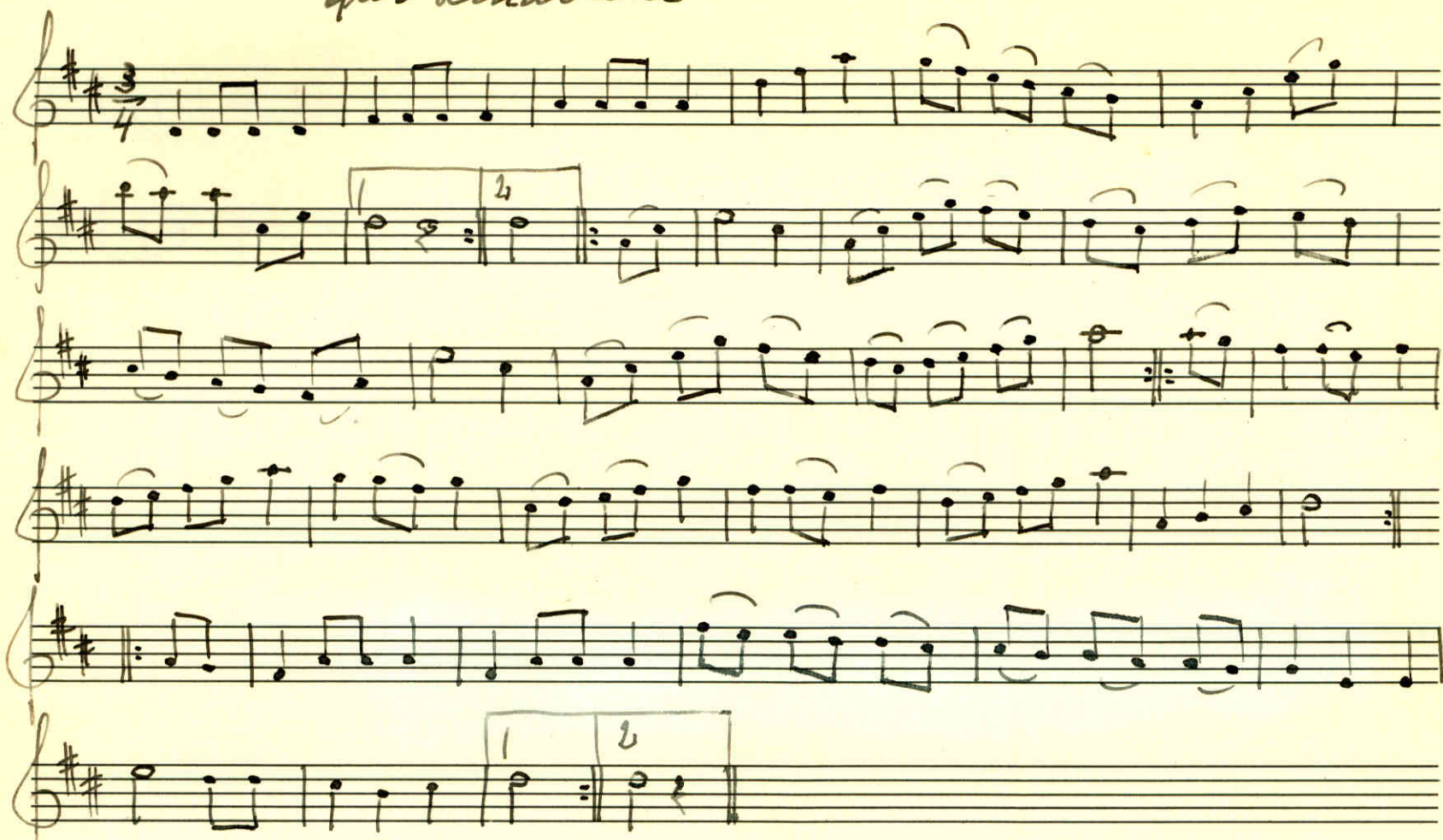

Lindblom skall ha fått valsen från Pillermollen.

57 Vals
after Lindblom

58 Vals
after Lindblom

Valsens sista repris påminner om en under mitten av 1800-talet och senare populär vismelodi som sjöngs till Esaias Tegnér's 'Isfarten' ur Frithiods saga.

Evald Larsson

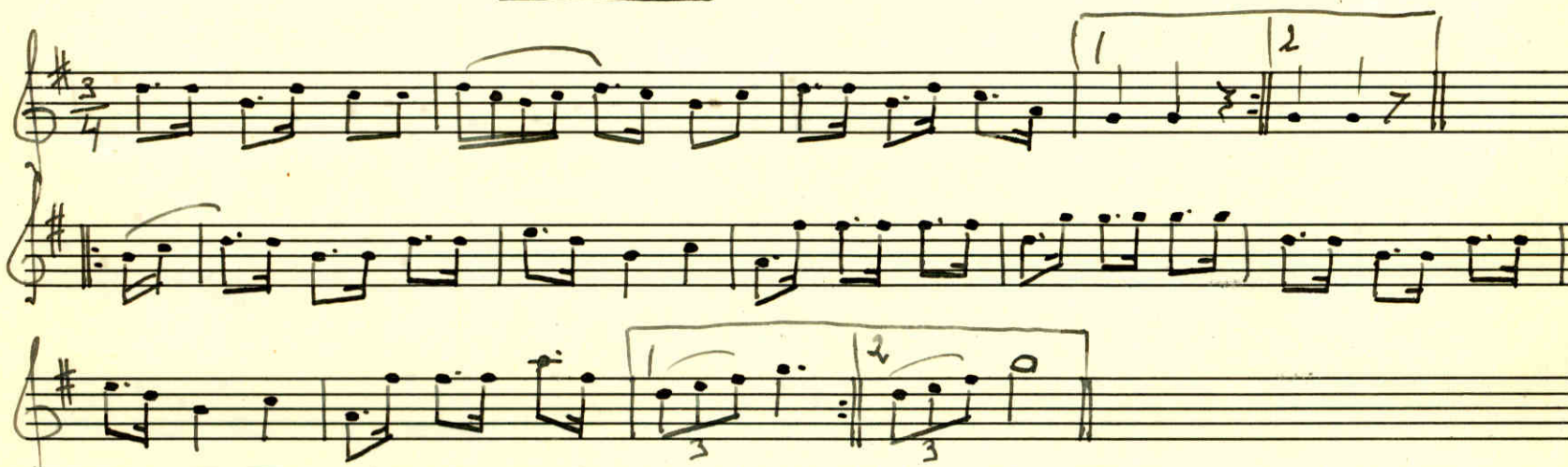
Västra Vingåker.

Evald Larsson i Västra Vingåker började spela fiol vid femton års ålder och inhämtade de första grunderna av fadern, Johan Larsson i ^{Perstorp} Högsjö, Västra Vingåkers socken, född 1858. Denne spelade mycket på bröllop och logdanser, varvid han åtföljdes av en broder, Per Larsson, vilken ävenledes var fiolkunnig.

Evald Larsson, som är född 1899, spelar en del av faderns melodier men har även låtar från Erik Åkerlind, en gammal spelman, som var född 1826 och bosatt i Nydal, ^{Högsjöstation} Västra Vingåkers socken. Åkerlind gick gemenligen under namnet Nydalsskräddaren och hans huvudyrke torde ha varit skräddarens, men han sades även ha varit skomakare, målare, snickare, smed och jägare.

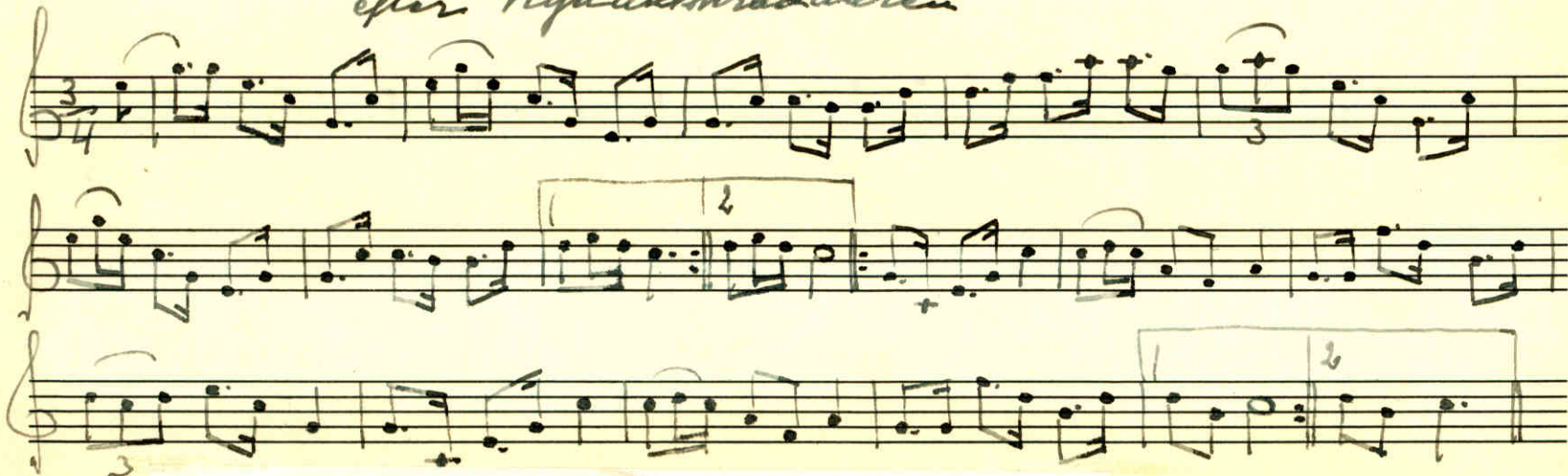
Följande fyra låtar ha upptecknats efter Evald Larsson.

59 Polska

Låten var efter Nydalsskräddaren och gick vanligen under namnet 'Tvårikedalerspolskan'.

60 Polska efter Nydalsskräddaren

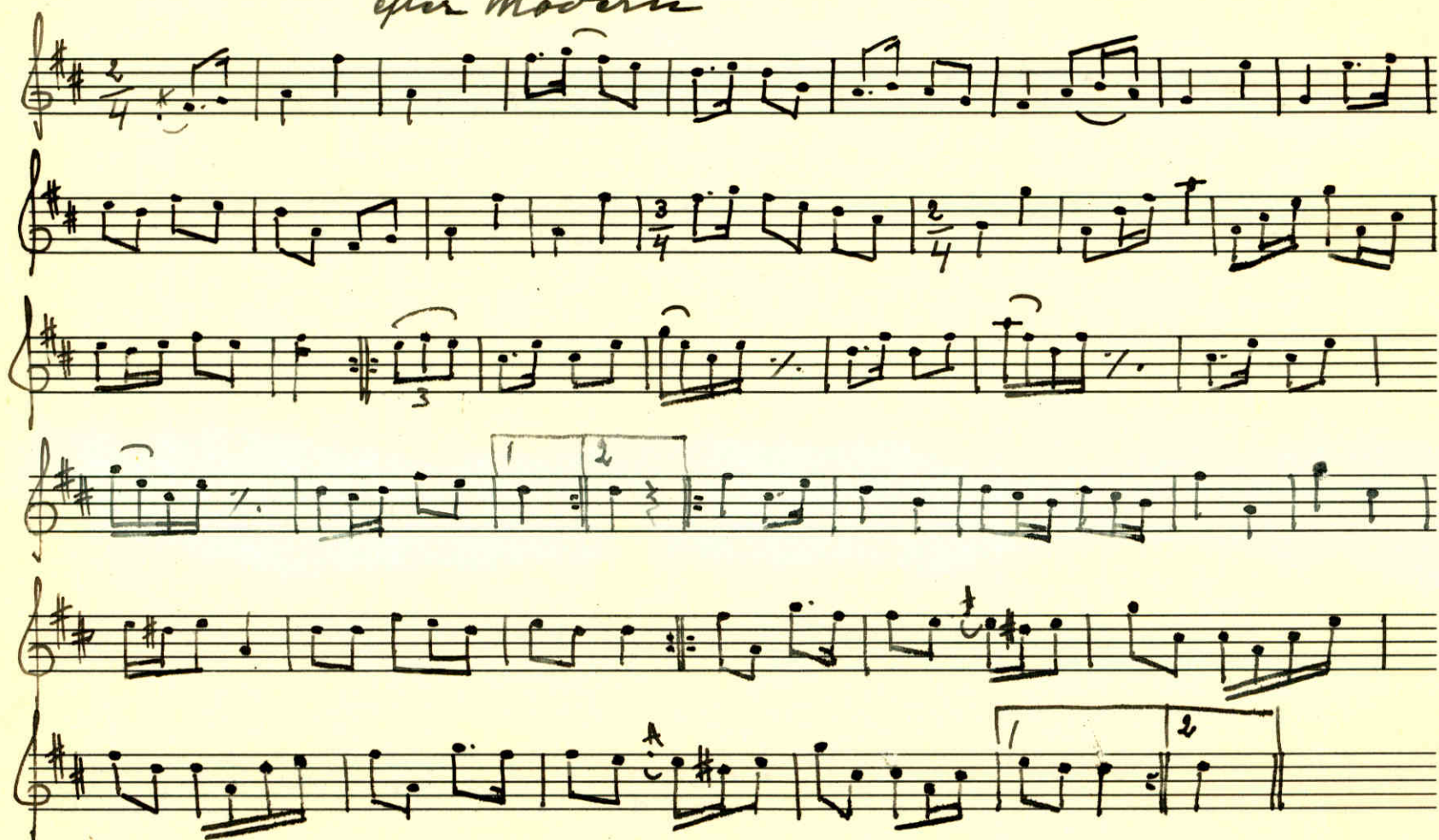

Jfr Svenska Låtar, Södermanland n:r 140.

61 Vals
efter Hydalskräddaren

62 Marsch
efter Modern

Melodien kallades 'Morbrors friarelåt'. Larssons moder hade lärt den av en gammal spelman från Regna.

Erik Arvid Johansson
Berga, Västra Vingåker.

Erik Arvid Johansson i Berga, V. Vingåker, är född den 17 September 1882 i Floda. Han började spela fiol vid femton års ålder och hade till läromästare en skicklig fiolspelman Anders Petter Andersson i Himlinge, Floda socken, vilken jämte sin broder, häradsdomaren Richard Andersson, var mycket anlitad på bröllop och danser.

Arvid Johansson har spelat mycket tillsammans med en numera avliden spelman vid namn Amandus Sjöberg i Floda.

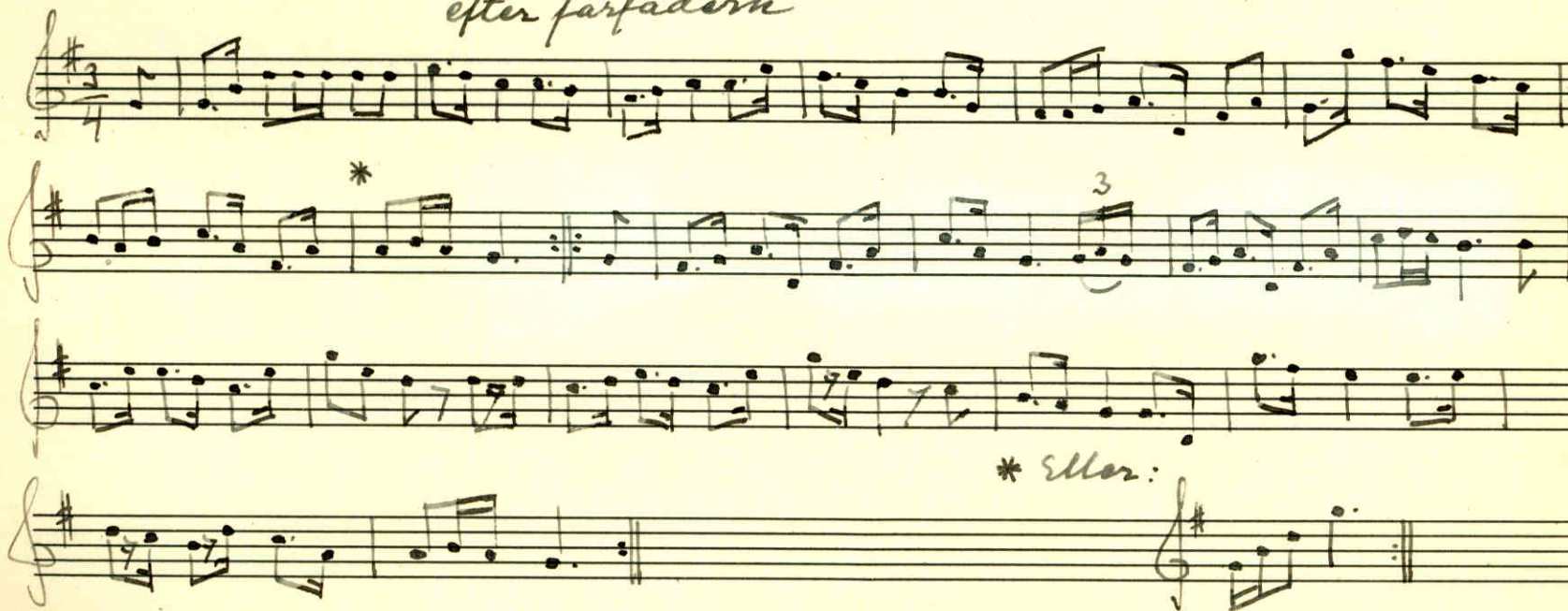
63 Polska

efter A. P. Andersson i Floda

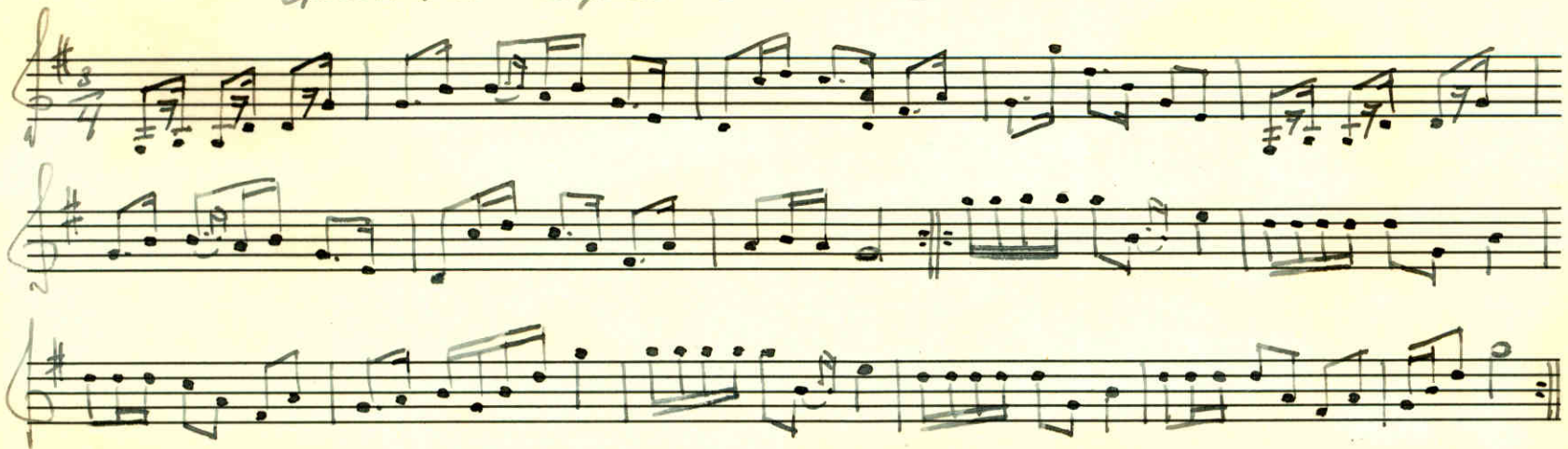
64 Polska

efter farfadern

Text: "Pelle i Berga han var så snäller,
han gick te flickorna när det var kväller."

65 Polska
efter Flodaspelmännen

66 Hambo

Melodien är komponerad av Arvid Johansson.

Valentin Larsson

Bilstorp, Östra Vingåker,

Valentin Larsson är född 1883. Av en skräddare lärde han stämma fiolen, och då han sedan kom tillsammans med Albert Gustafsson i Västra Vingåker tillägnade han sig en del av dennes melodier.

67 Vals

efter Gustaf Pettersson i Ö. Vingåker

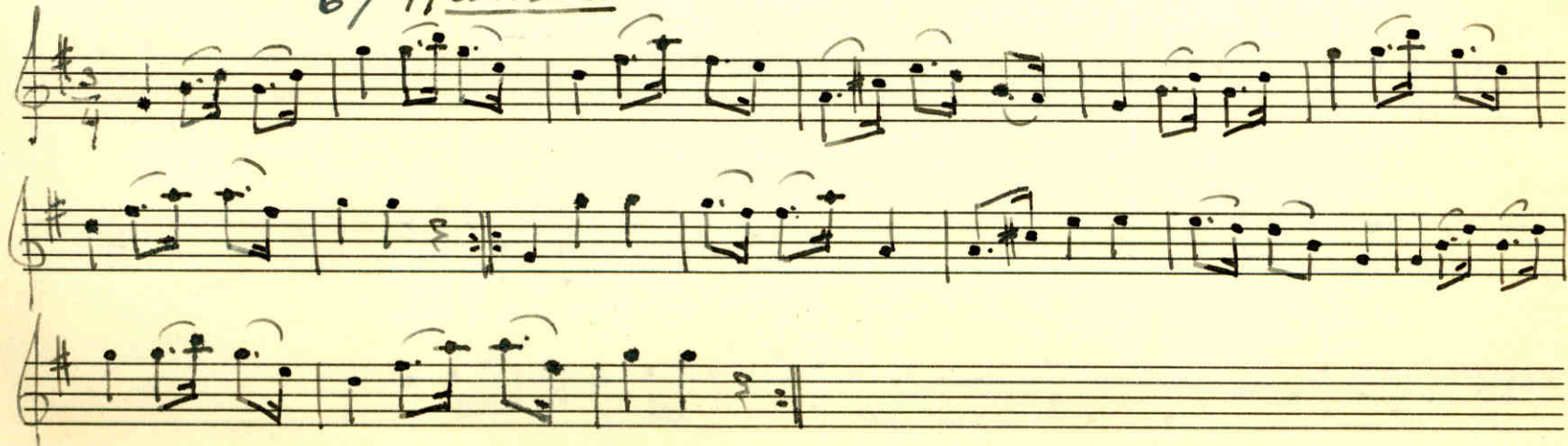
* Vid upprepning av satsen tog Larsson även upptakten, varigenom det följande kom i otakt.

68 Marsch

Larsson trodde att han lärt marschen under excersisen.

69 Hambo

70 Visa

Visan sjöngs av Valentin Larsson. Till melodien lämnade han följande text:

"På grevens gods Lars Petter i trasor syntes gå, de greveliga svinen han aktade uppå.
I stallet fick han ligga, fast kölden small i knut, de hästar hade täcken men han ej
minsta klut."

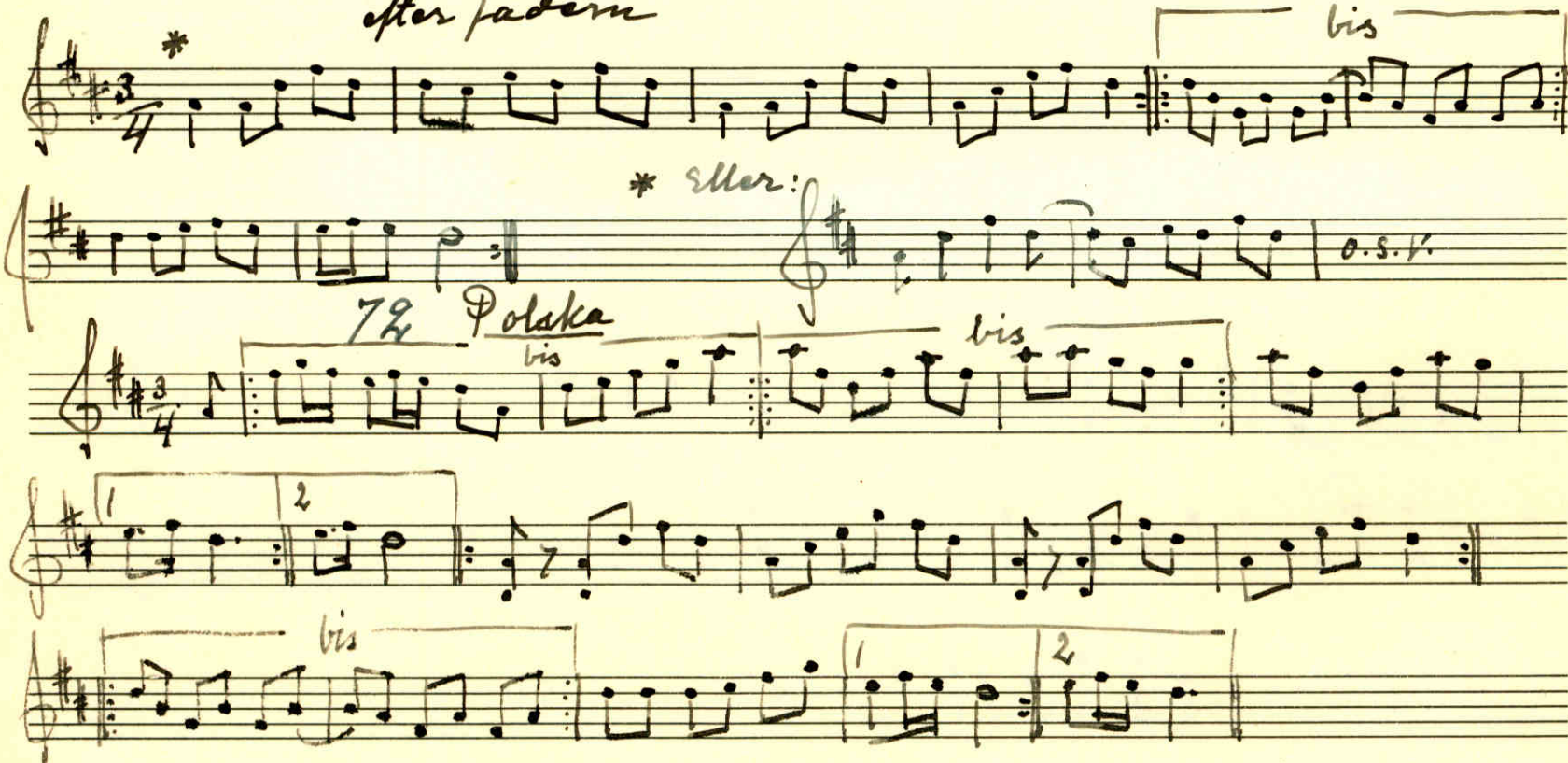
Hjalmar Dahlgren

Kestorp, Östra Vingåker

Hjalmar Dahlgren i Kestorp började spela fiol vid sexton års ålder för sin fader, August Dahlgren i Ö. Vingåker. Denne hade i sin ordning lärt spela av sin fader Erik Dahlgren, vilken skall ha varit en framstående spelman.

Hjalmar Dahlgren, som är född 1885, har huvudsakligen sina melodier efter fadern

71 Polska efter fadern

Text: "Gubben sitter på tunna, stämmer sin lilla fiol,
gubben å käringa på stunna de slå näven i bord.
Då fälle du Andersson å ja som spelar?"

73 Vals

Valentin Larsson har meddelat följande text till valsen:

"Och Petrus har lovat att ta mig till fru,

och slipper jag då inte in, tar jag fram stumpen min, trall...."

Emil Larsson

Skiren, Östra Vingåker

Emil Larsson är född 1889 och började spela fiol innan han konfirmerats. Han har lärt av fadern, Gustaf Larsson, och spelar mest tillsammans med Valentin Larsson

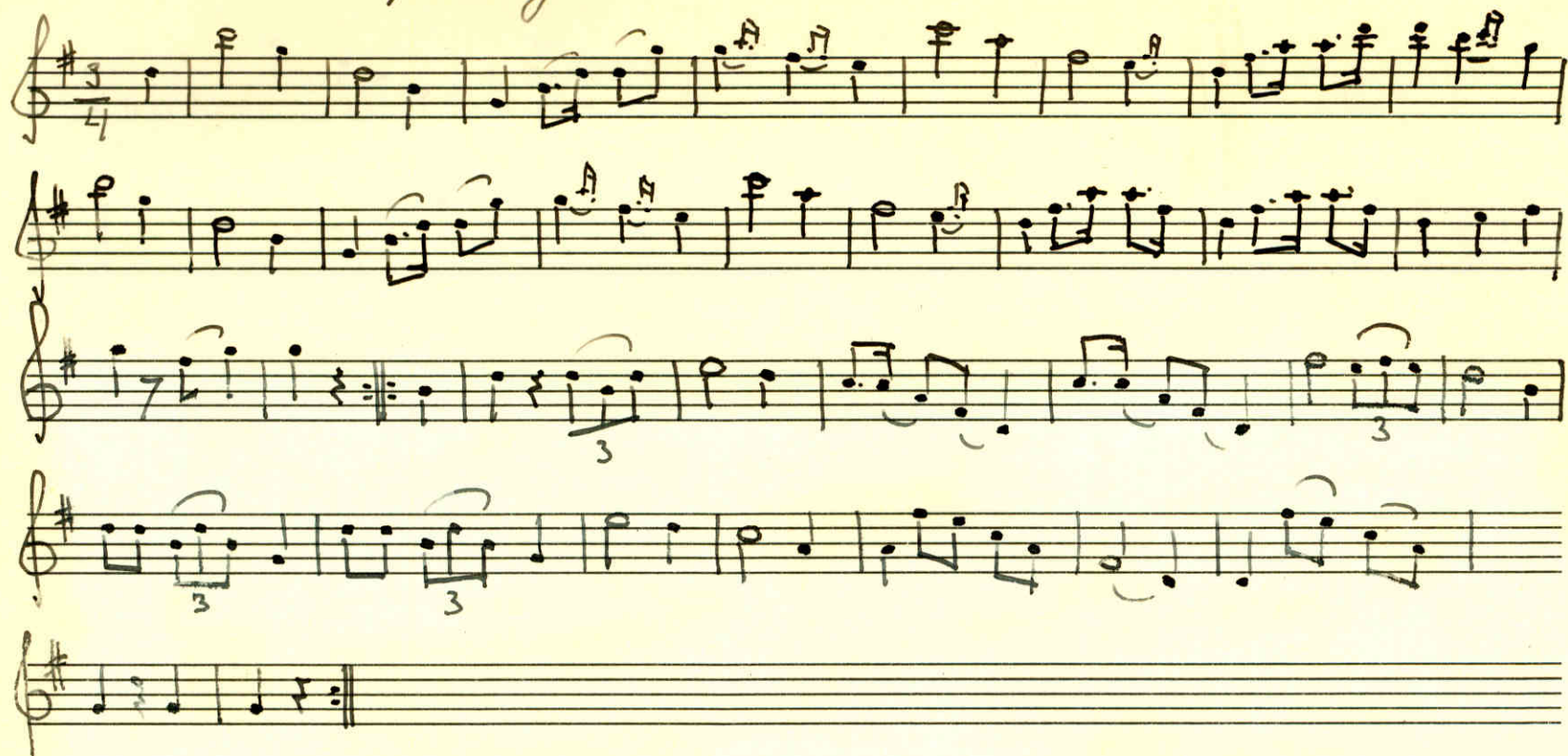
74 Polska efter fadern

75 Gånglåt

76 Vals
efter Hjalmar i Farhult.

77 Visa

78 Polska

Text: "En gumma har jag som är så snäll,
hon kan sin lilla gubbe sköta.
För ut i farstun varenda kväll
i mörkret plägar hon mej möta.
Men så en kväll då jag var sne
hon svor mig ve och förbanna.
Men då så sa jag i sansad ton;
"var snäll och sansa dej, Johanna".

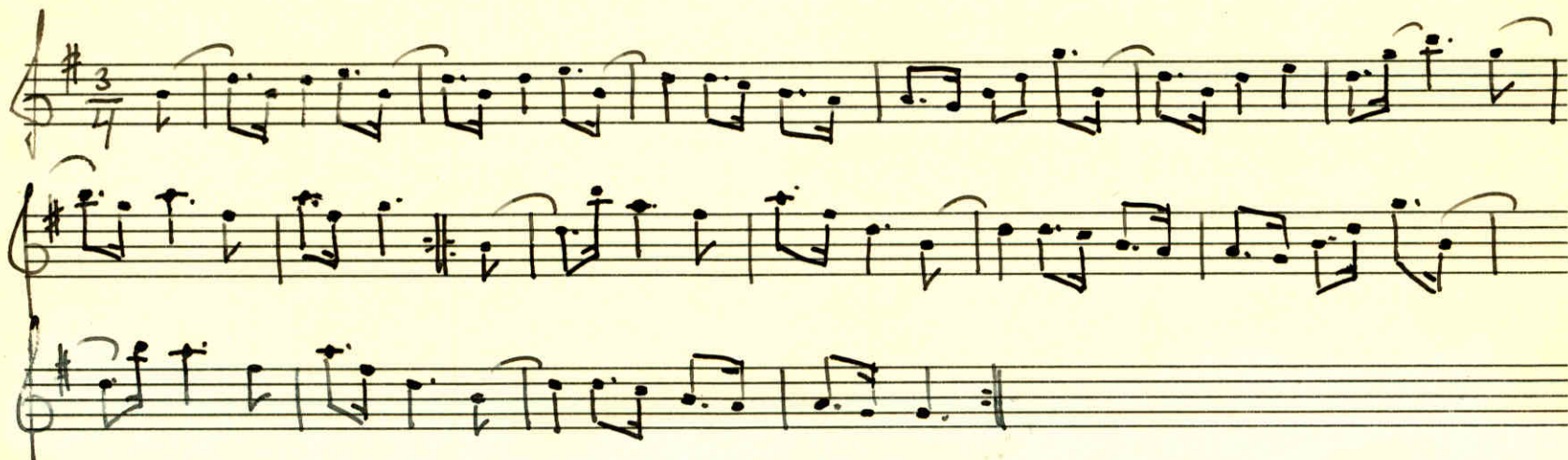
Alfred Linde

Släntbacken, Östra Vingåker

Soldaten Alfred Linde är född 1881 i Smedstorp, Ö. Vingåkers socken och lärde spela fiol av en äldre, numera avliden broder vid namn Gustaf Pettersson. Sina melodier har Linde efter brodern samt från den omgivande traktens spelmän.

När Linde spelar griper han stråken nära mitten.

79 Polska

Låten gick under benämningen 'Trindpolska'. Linde hörde den som barn sjungas av en kamrat. En kusin till Linde, soldaten Takt, brukade spela den.

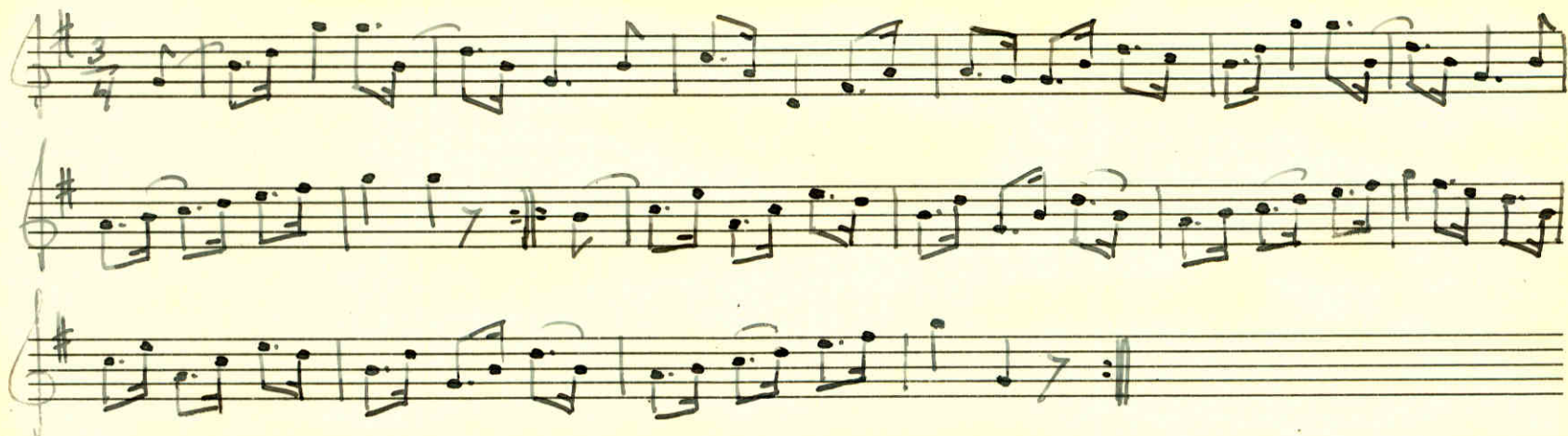
80 Polska
efter brodern

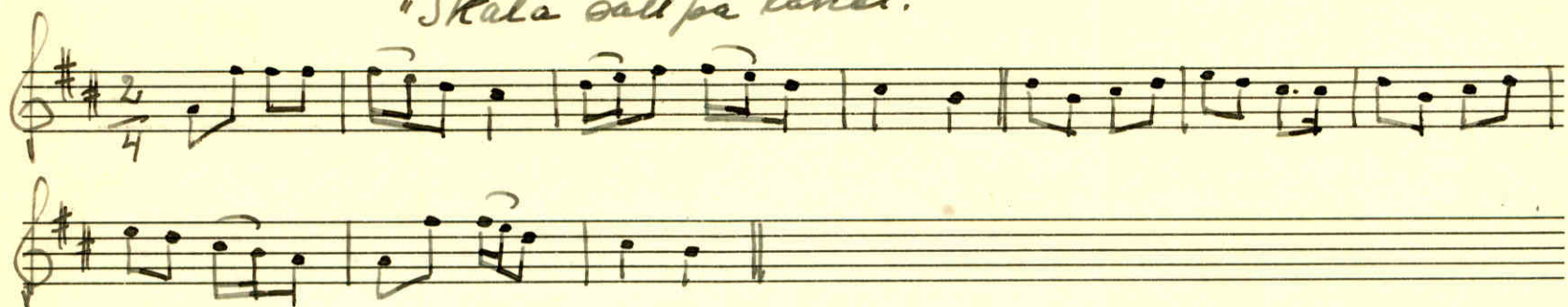
Låten skall ha kommit från en person kallad 'Djulöpojken'.

Jfr Valentin Larsson n:r 69.

87 Polska
efter brodern

88 Visa
"Skata satte på taket."

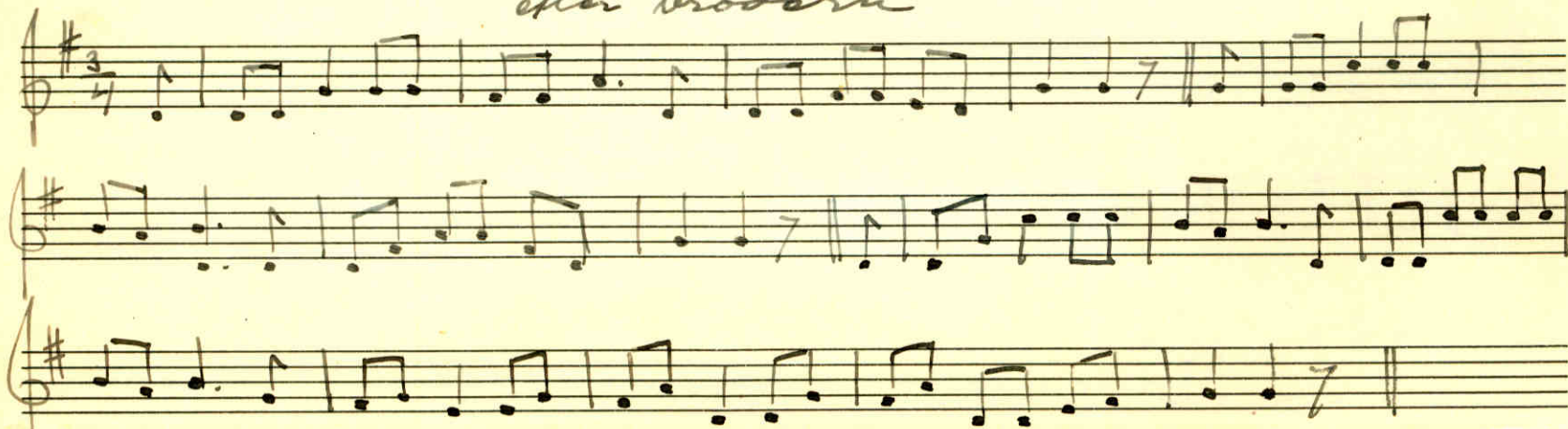

Anders Gustaf Eriksson

Hägerbo, Floda

Anders Gustaf Eriksson är född 20. 6. 1872 vid Sandvik i Floda socken. Av Albert Beström i Floda fick han lära sig spela fiol, men någon brölloppsspelman i egentlig mening är han ej utan spelar mest för nöjes skull. En femton år äldre, numera avliden broder, *viz* Erik Johan Eriksson, kunde en mångfald visor och sångpolskor, och Erikssons repertoar utgöres huvudsakligen av dennes melodier.

83 Polska
efter brodern

Eriksson hade polskan efter brodern, som lärt den av en gammal spelman. Till melodien sjöngs följande text:

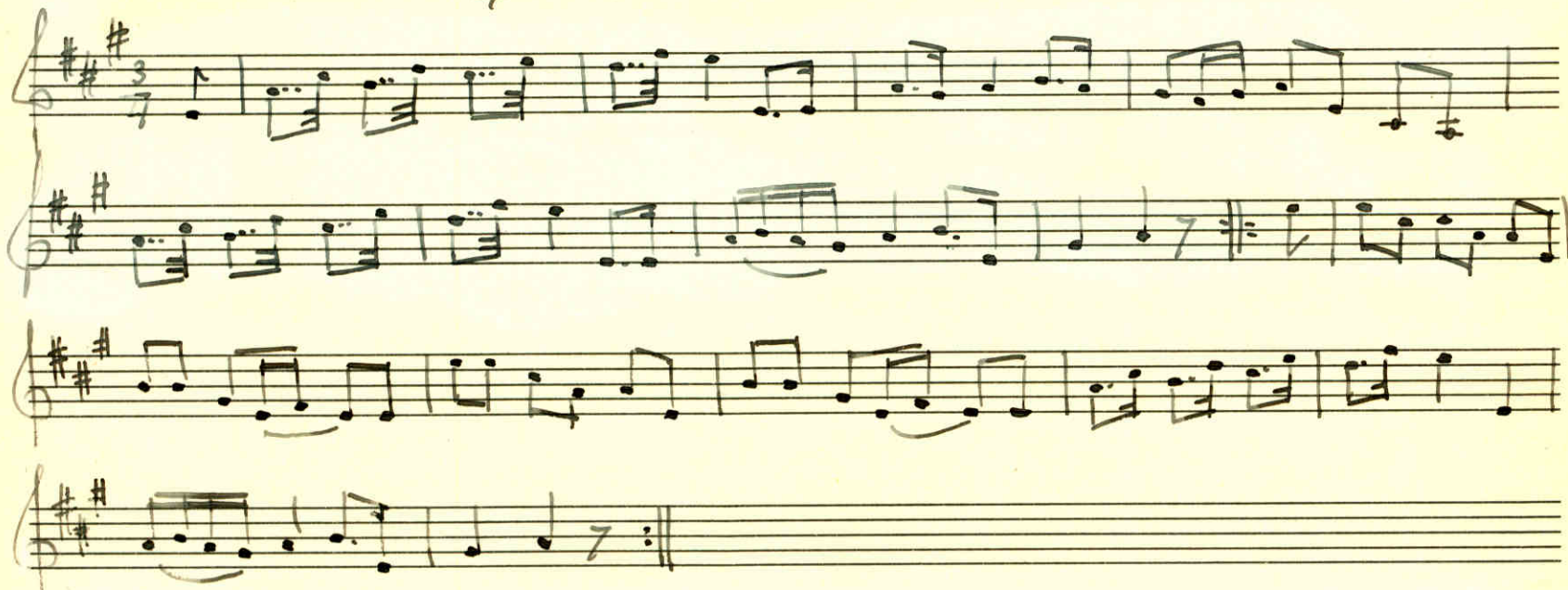
" En Julekväll då kom där in en som sa: Go kväll!

men ack, ack, ack, när far och mor har fått somna.

Jag köpte mig ett papperslås och satte för min lilla hutta

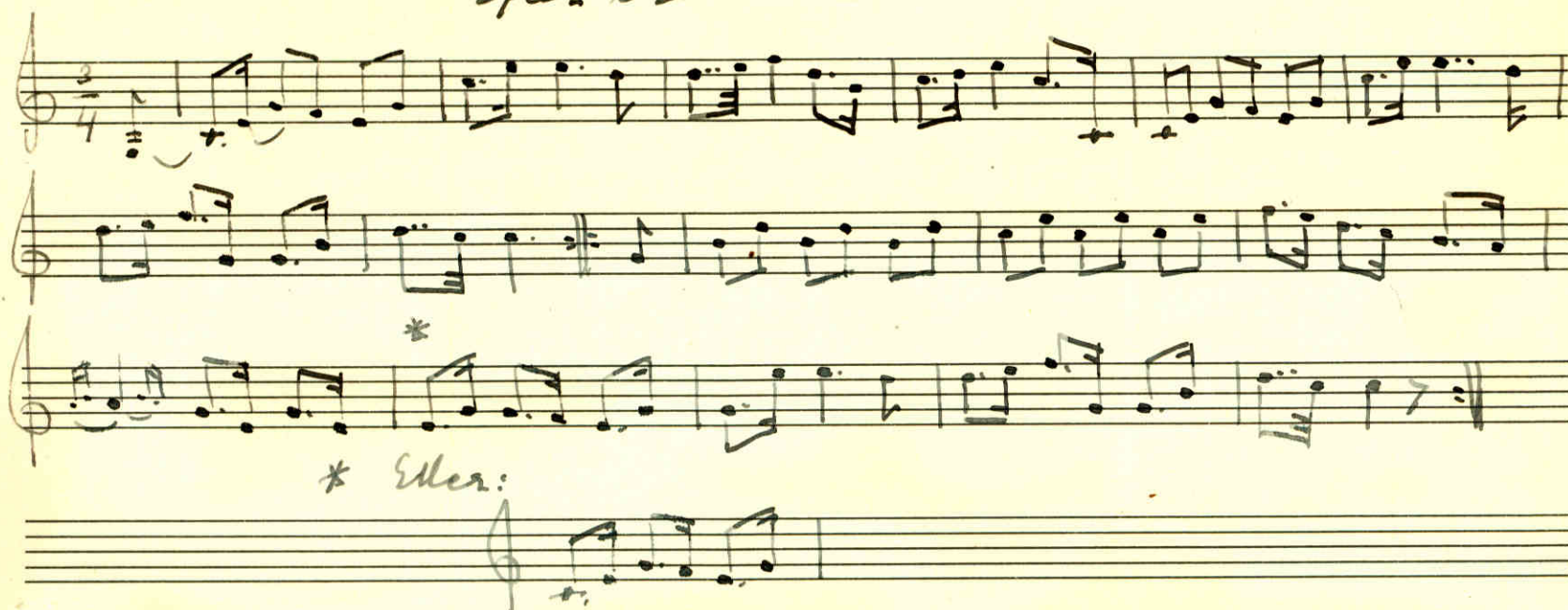
Det blåste östan och nordan vind
och låset sönder och pitten in.
När han fick in en han vre omkring en
sen fick han sitta där och jofsa!

84 Polska
after brodern

Text: Musa växer över hela buken,
Aschole trint som en rova.

85 Polska
after brodern

Text: "Jag seglat har kring jordens runda klot," etc.

Jfr Svenska Låtar, Dalarna III n:r 945.

86 Polska

en gammal spelman i Sköldinge socken kallad 'Viss Johan'. Han var ingen framstående spelman, men kunde en del sångpolskor.

Till melodien sjöngs följande text:

"Hade jag mig en dalgubbepitt,
vad kunde mig bättre vara?"

87 Visa efter bröderna

Text: "För ringeli ro, åt opp mitt korn

som jag haver sått i min åker i år

som skulle med fröjder uppstånda,

för ringeli ro.

Så kom där en galt med förgyllande syne

som åt opp den där soa som var svedder i tryne,

för ringeli ro."

88 Polska

Efter Anders Petter Andersson i Himlinge. "En styv spelman" säger Eriksson och tillägger; "han spelte så innerligen väl".

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. XI n:r 50 och 54, Bagge: 75 polskor från Uppland och Södermanland, n:r 51 samt Svenska Låtar, Södermanland n:r 141.

En variant finnes även i Rosenbergs 160 Polskor, visor och danslekar, n:r 104.

89 Vasa after bröderna

Text: "Ligger du, horefula gnet, så ska du få plikta de plåtarna tre

å det ska du få se.

Å kutta ho skjuter skött på skött

å tasken han spelar på trumma."

90 Gånglåt

Text: "Jag sjunger om det första, det första i marschen

när pitten börjar häva i fittelappaskarsen.

Fula fäng, fiska not, svarta kuttamot,

så det dundra i farfars balltaskarot."

"Nu har jag gått så långt jag kan" säger Eriksson.

91 Visa
 efter brödern

En pojke träffade en flicka på lördagskvällen. Hon var "sjuk" och pojken skulle hjälpa henne att ta reda på var det onda satt. Han börjar vid tårna, men då Eriksson glömt bort denna vers återger han endast de tvenne följande:

2. 'Så tog han henne på knäna; "det ska göra så gott, det ska vara så bra, det ska lindra plågorna dina."

Ack, sköna jungfrun grät.

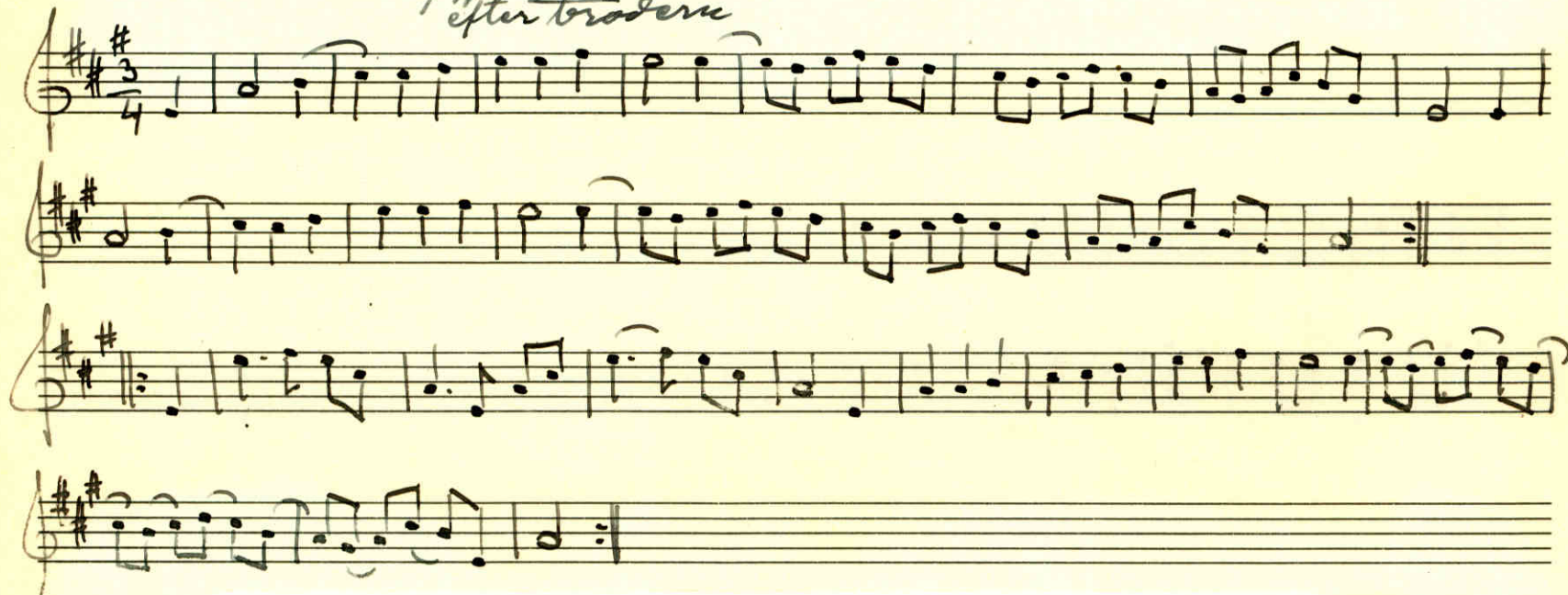
"Ack nej, ack nej, det säger jag dej, det rätta stället finner du ej,"
 Atten ptotten, atten ptotten, atten ptotten, atten ptottan tej.

3. Så tog han henne på musa; "det ska göra så gott, det ska vara så bra, det ska lindra plågorna dina."

Ack, sköna jungfrun grät.

"Ack ja, ack ja, det säger jag dej, det rätta stället finner du där."
 Atten ptotten, atten ptotten, atten ptotten, atten ptottan tej.'

92 Vals
 efter brödern

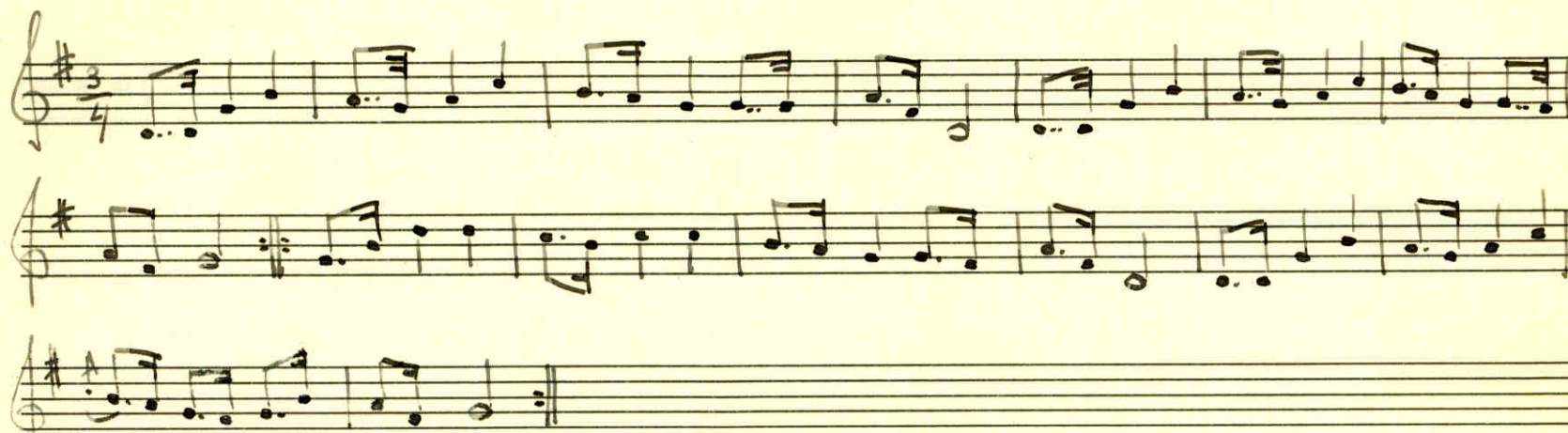

Text: "Det satt en käring vid vägen och spann,
 bompa rura, bomparurarura, bomparurarura rej.
 "Har du sett någon friare fara här fram?"
 bompa rura" etc.

93 Visa
after brodern

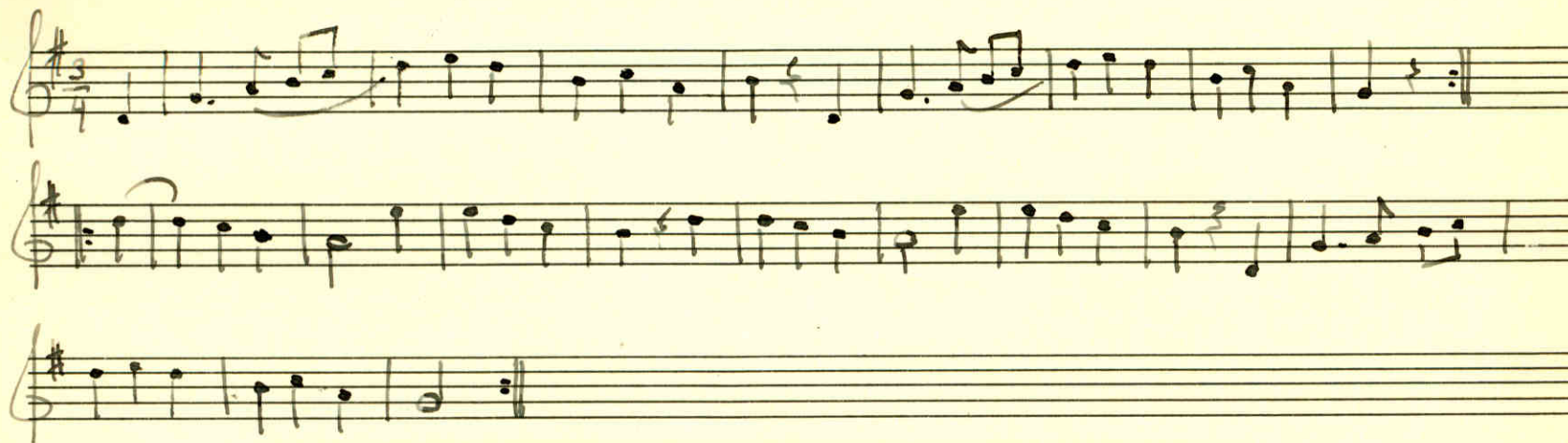

94 Visa

Visan sjöngs av en annan broder till Eriksson vid namn Karl August Eriksson.

95 Vals

Text: "Ja, nu så har det gått, som folket har spått;
han tagit sig en annan, mig har han försmått."

96 Gånglåt

Låten var en bevaringsvisa. Till melodien sjöngs:

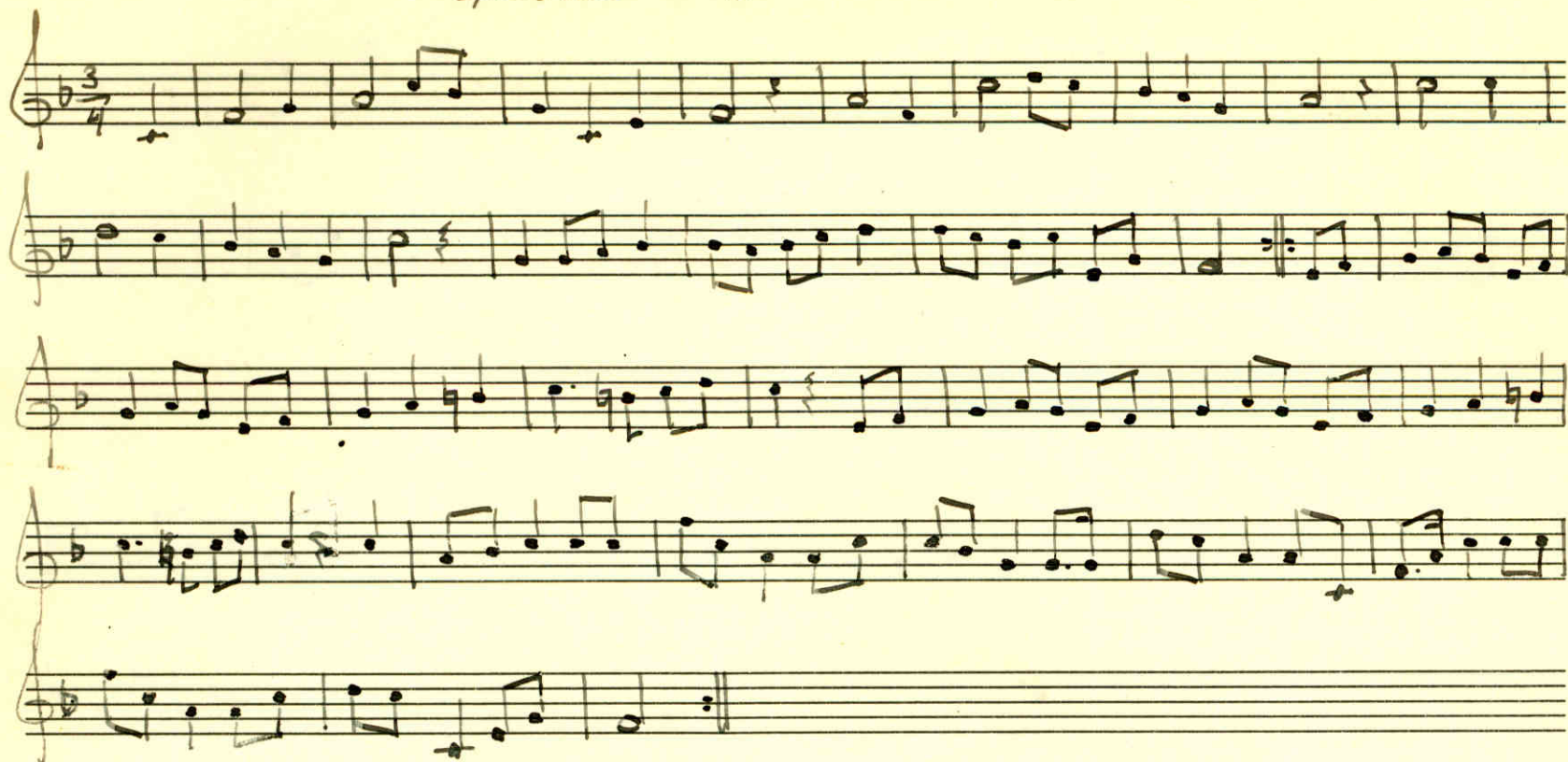
"I freden ropar skrivaren så här:

"Det är väl ingen konst till att vara militär".

Men tänk när det gäller, kanonerna de smäller,

långt bättre vara hemma i sitt jordpäroland."

97 Vals
after Modern

98 Vals

99 Visa

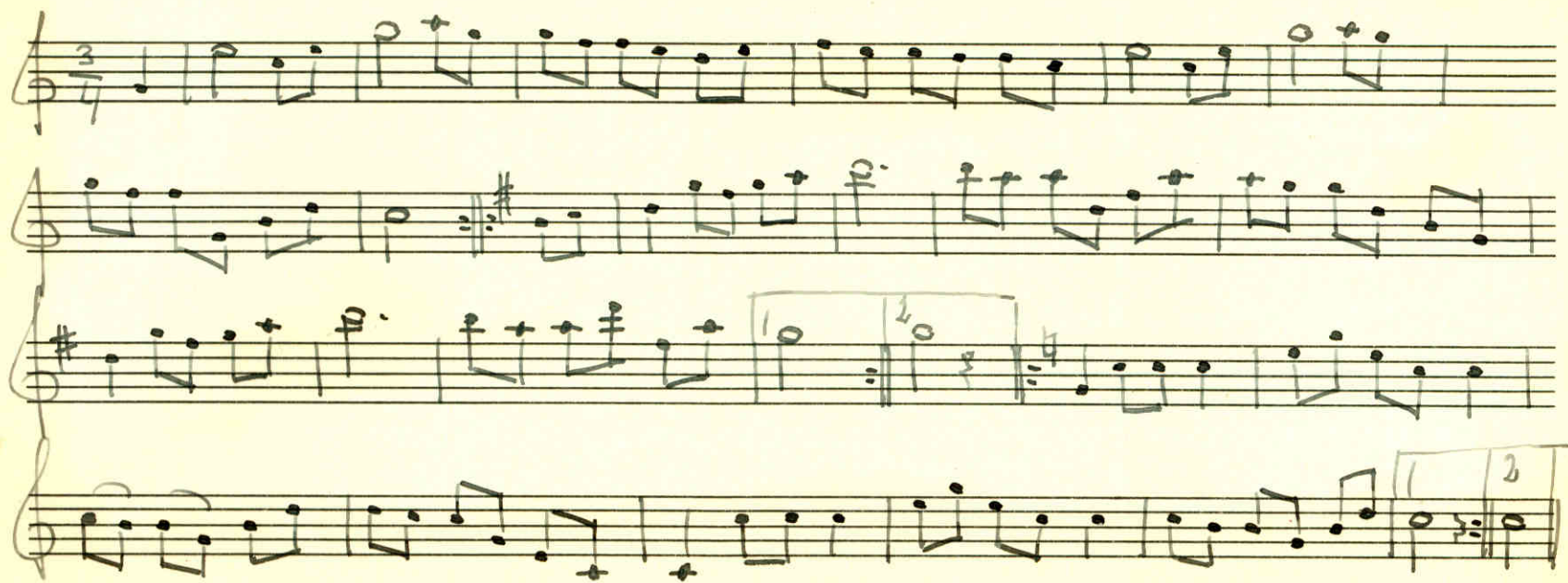
Text: "Det var en Juleafton, sjung fadderalla, sjung.

En bonde skulle slakta katten, sjung etc.

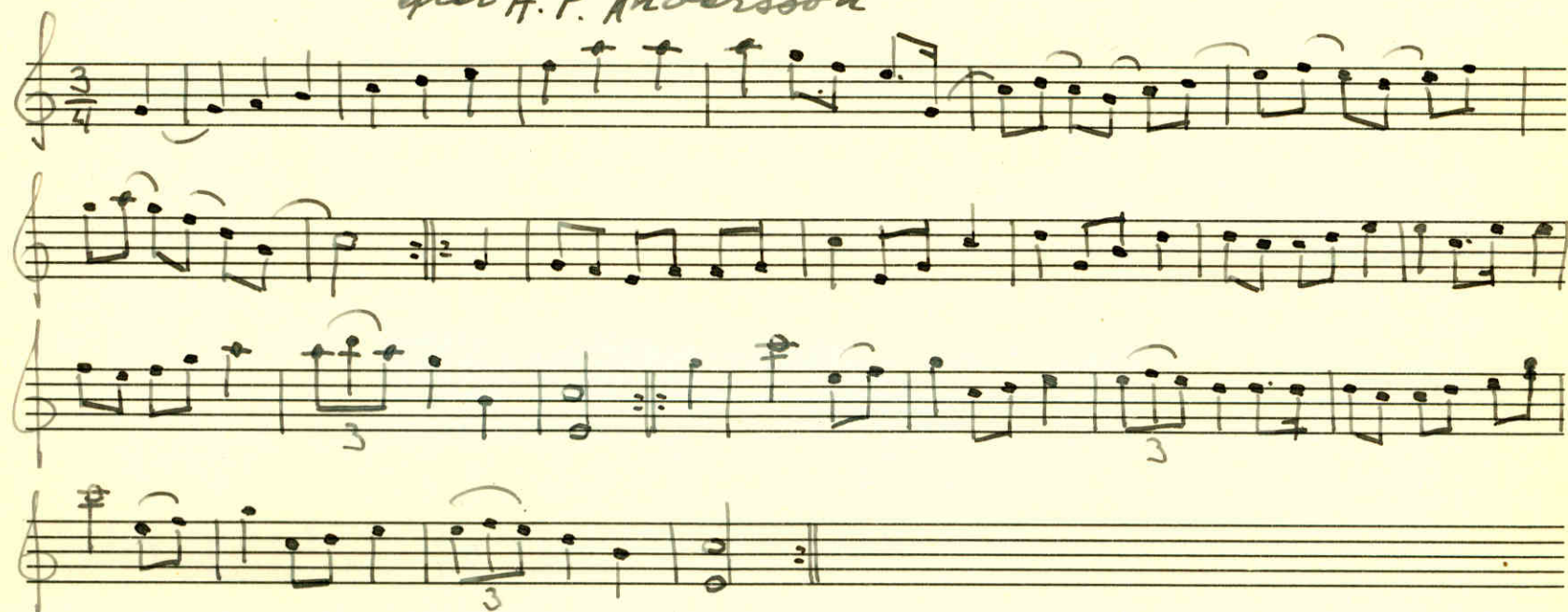
Eldgaffeln den blev kattens död, sjung,...

för han jamade efter bröd, sjung....."

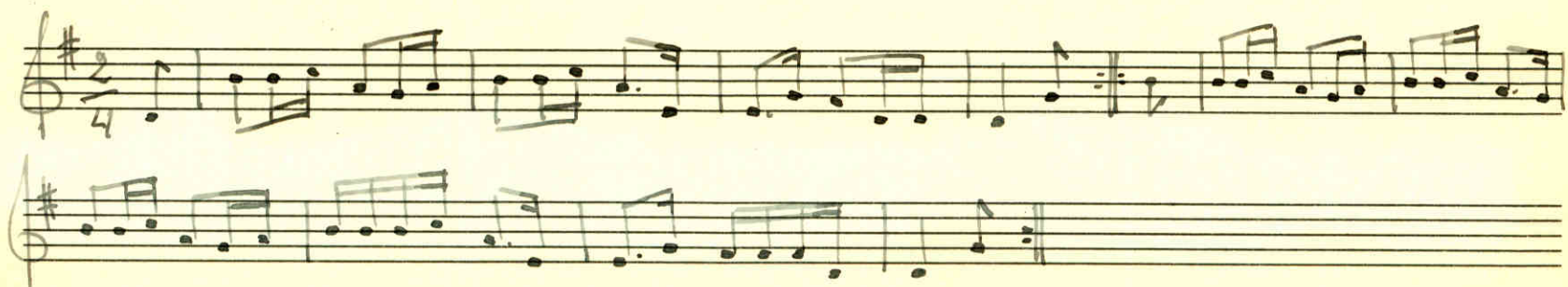
100 Vals

101 Vals after A. P. Andersson

102 Visa

Text: "Kära min vän och kära min dräng,
slipa mina knivar.
För jag är bjuden på gästabud;
jag kan ej hemma bliva."

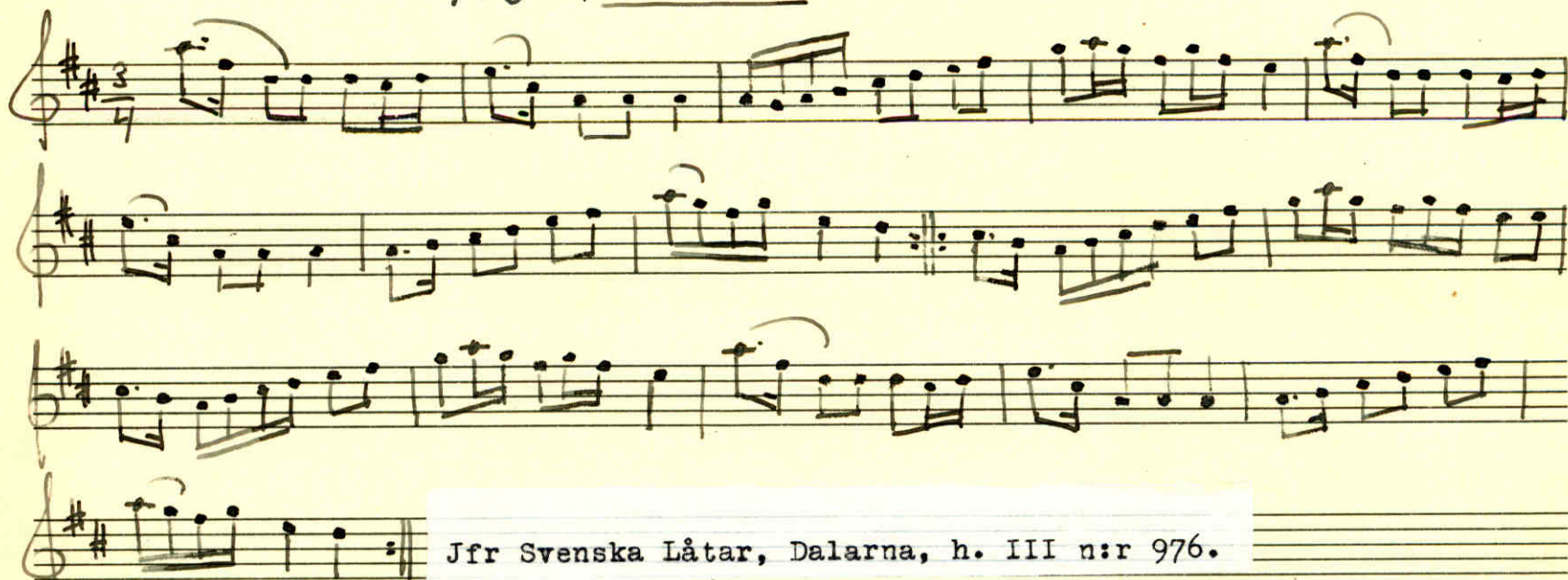
Johan August Malmqvist

Hjulesta, Floda.

Sörmlands äldste spelman är f.n. Johan August Malmqvist i Hjulesta, Floda socken. Han är född den 30 Juni 1842 och lärde sig spela av en klockare Ekberg i Näs-hulta socken. Av denne, som själv ej spelade fiol, lärde Malmqvist notkonsten.

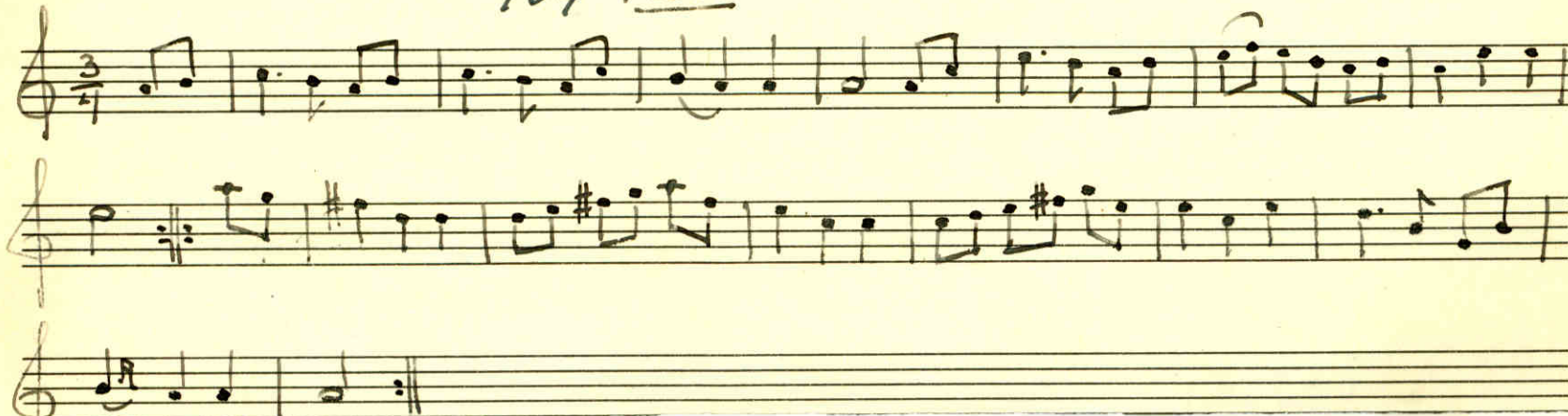
I Malmqvists repertoar ingår ett stort antal 1700-talspolskor av sextondels-typen, vilka dock äro förut kända och upptecknade. Många av hans melodier härstamma från Karl August Lindblom, den kände Östgötaspelemannen, vilken enligt flera äldre spelmäns utsago ofta vistades i Floda och angränsande socknar, och vilkens melodier ännu spelas där.

103 Polska

Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. III n:r 976.

104 Vals

Malmqvist kallade låten för 'Dalvalsen'. Den är känd i olika varianter från (1) skilda landskap. Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. I, n:r 284, II, n:r 683 och III, n:r 976.

105 Polska

Melodien är noterad för vanlig stämning. Vid omstämning tages giss på tenoren som fiss.

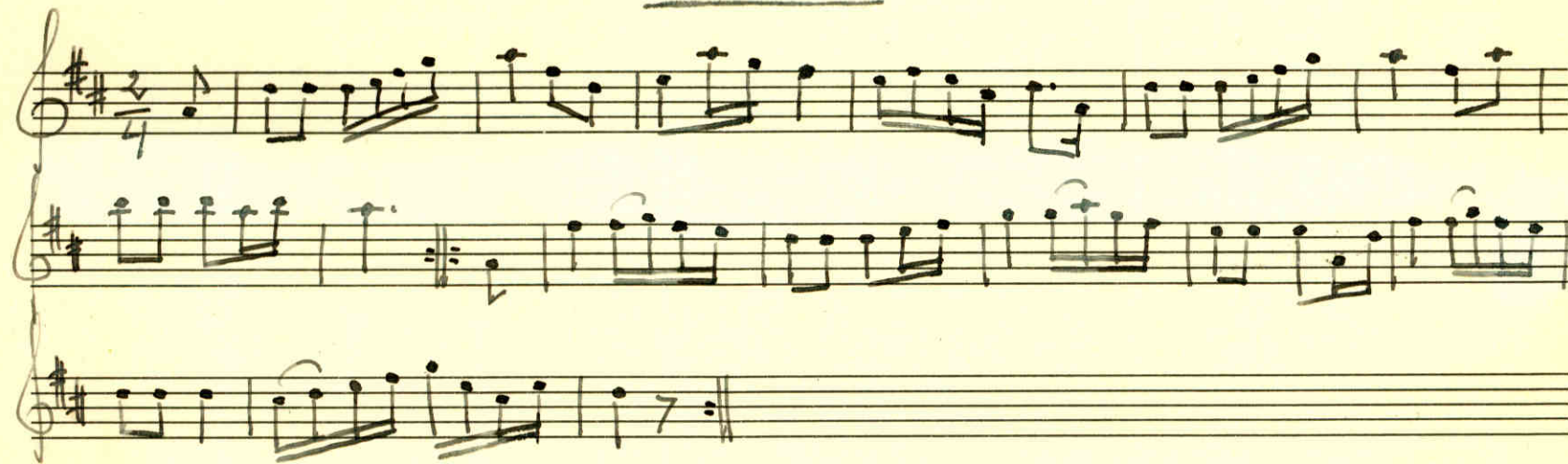
106 Marsch

107 Marsch

108 Marsch

Melodien är en travestering ur overturen till Friskyttan.

109 Polka från Vingåker

110 Polska

* Eller:

* * Här tar g i stället för giss.

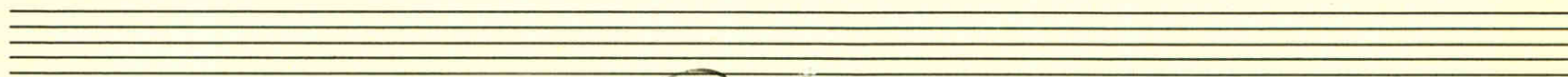
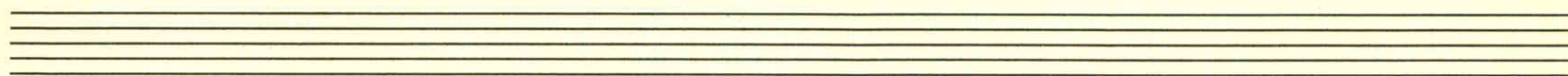
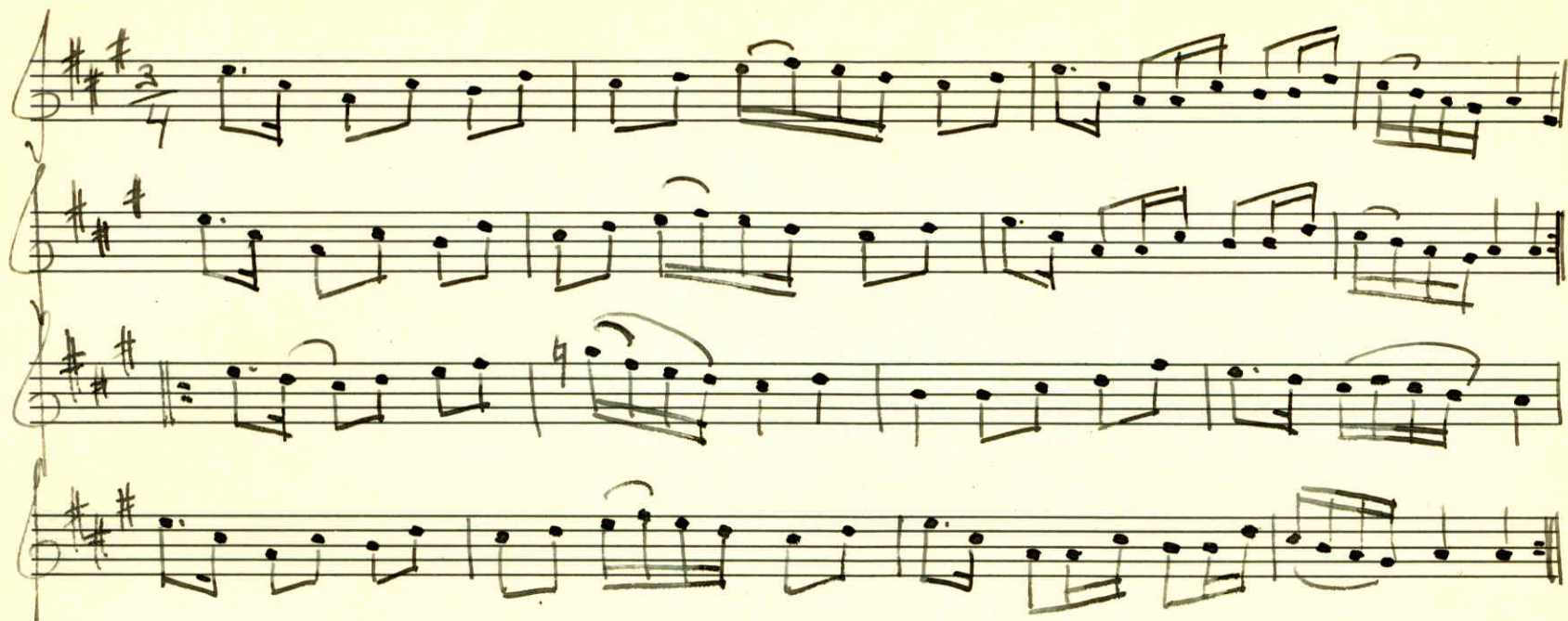
111 Polska

Polskan var den första Malmqvist lärde sig. Melodien förskriver sig från 1700-talet och har spelats i olika landskap. Jfr t.ex. Svenska Låtar, Dalarna III, n:r

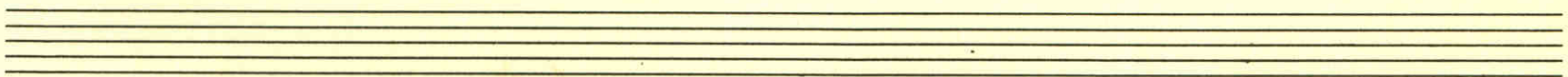
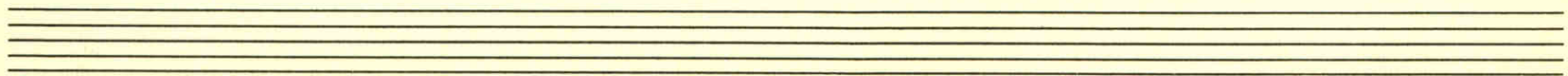
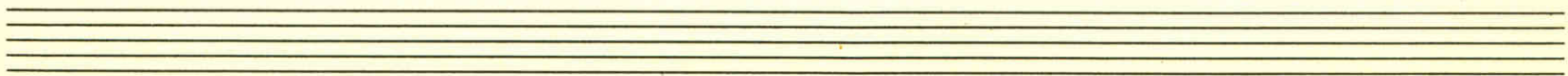
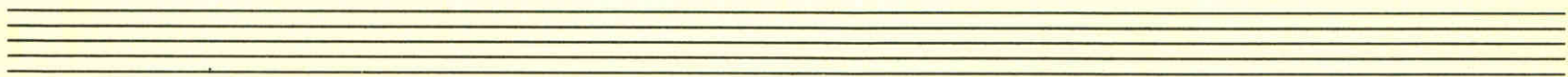
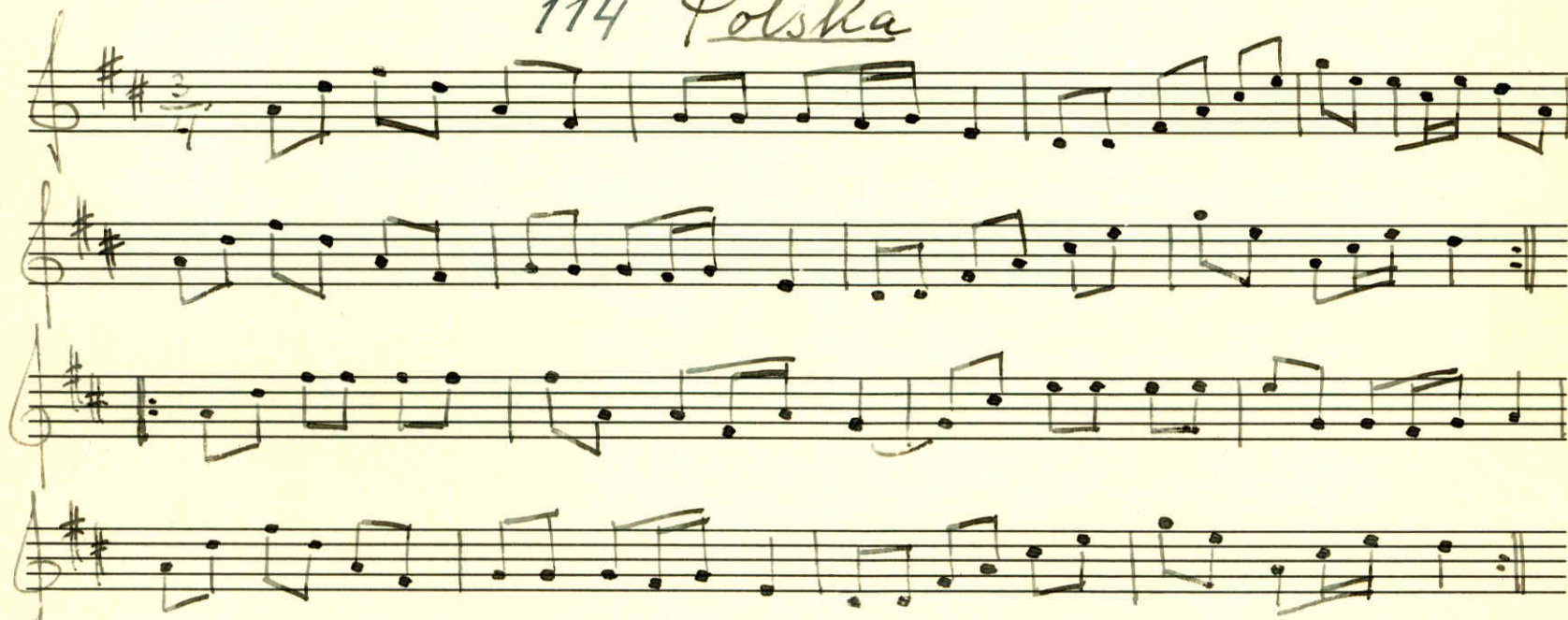
888.

112 Vals

113 Polska

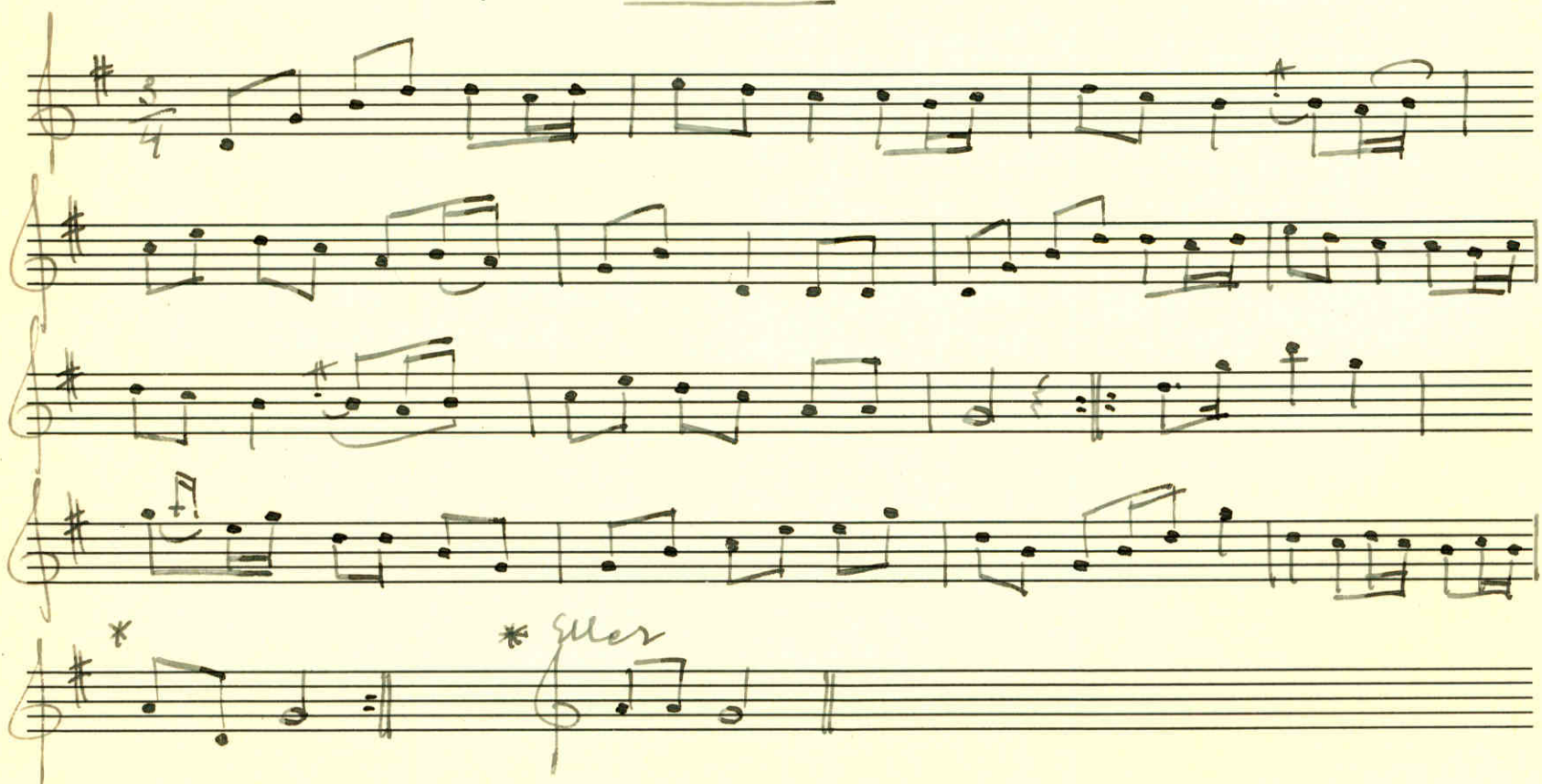
114 Polska

115 Polska

116 Polska

117 Vals

Handwritten musical score for Vals 117, measures 1-8. The music is written on four staves in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and bar lines. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the fourth staff.

118 Vals

Handwritten musical score for Vals 118, measures 1-16. The music is written on eight staves in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and bar lines. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the eighth staff. Measures 15 and 16 are marked with first and second endings, indicated by bracketed numbers 1 and 2 above the notes.

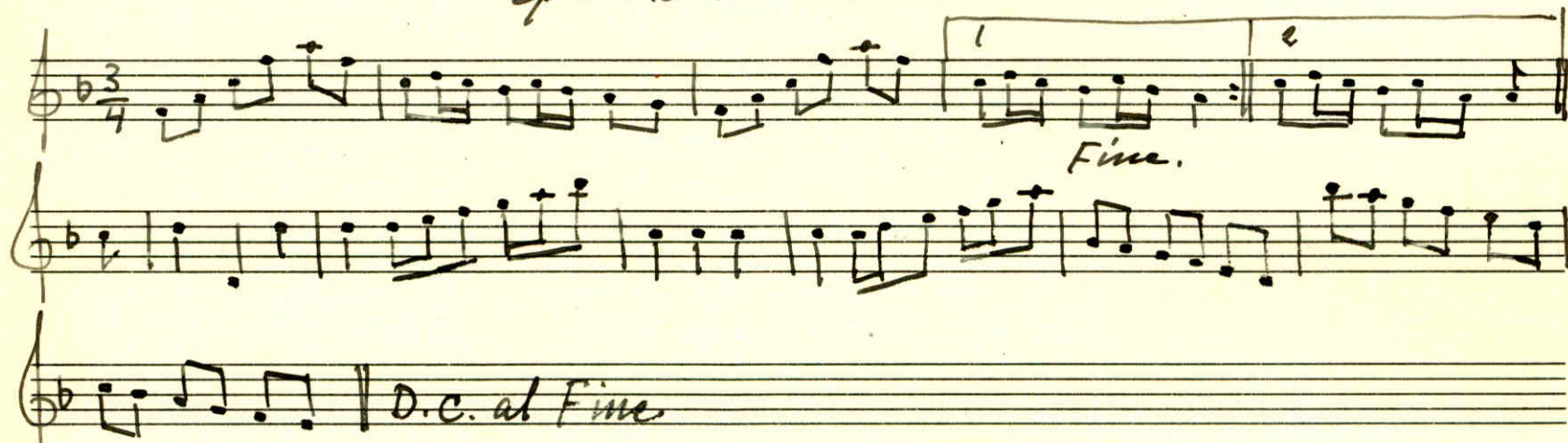
Karl Gustaf Axelsson

Flodafors, Floda.

Axelsson är född 1892. Vid tjugosex års ålder tog han till fiolen, efter att förut ha spelat munharpa och dragspel. Han är notkunnig och har själv upptecknat en del melodier. Sina flesta låtar har han efter Albert Boström i Floda, med vilken han ofta spelat tillsammans.

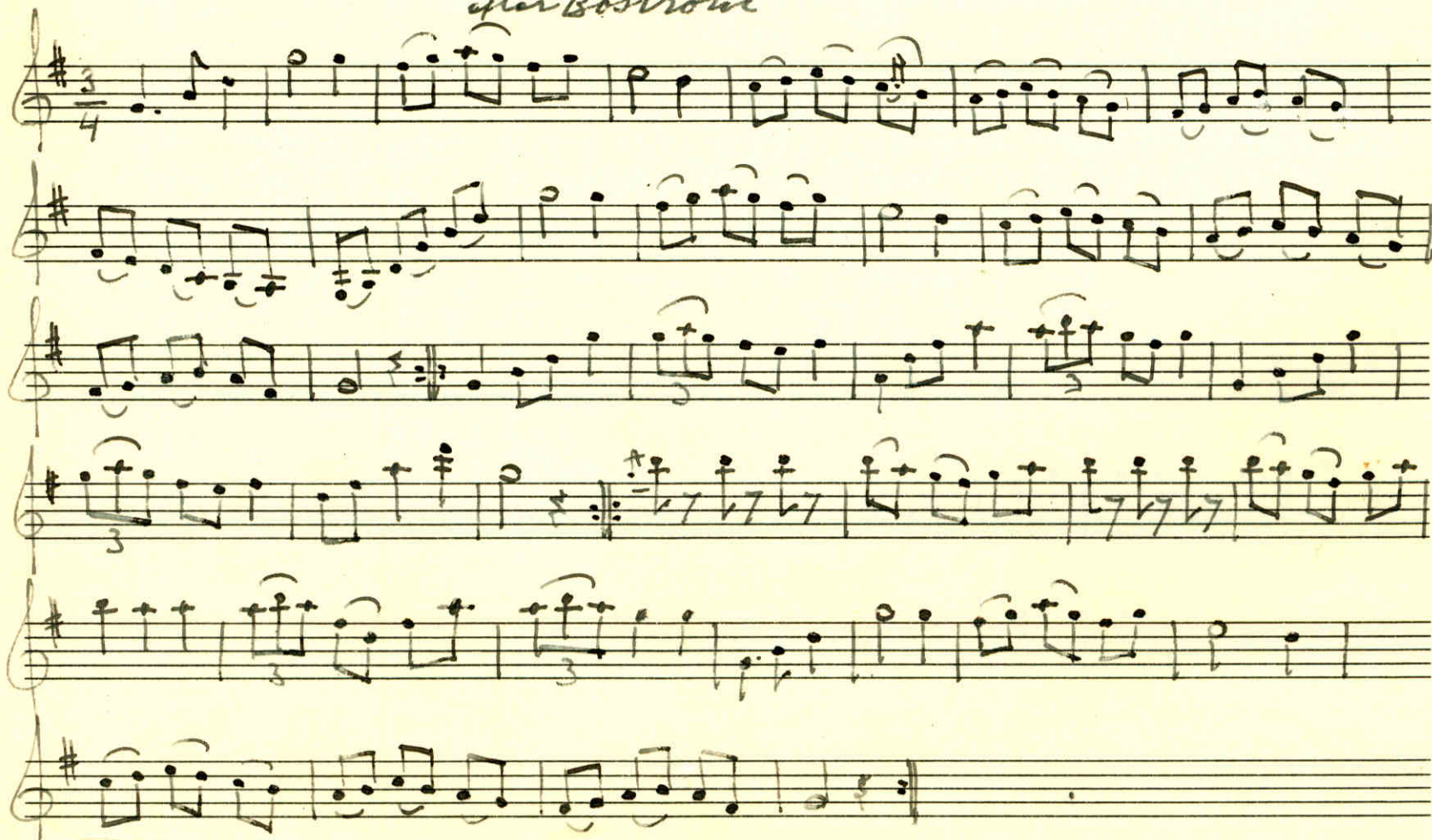
Ett tiotal av Axelssons melodier ha publicerats i Svenska Låtars Sörmlandsdel.

119 Polska
efter Boström

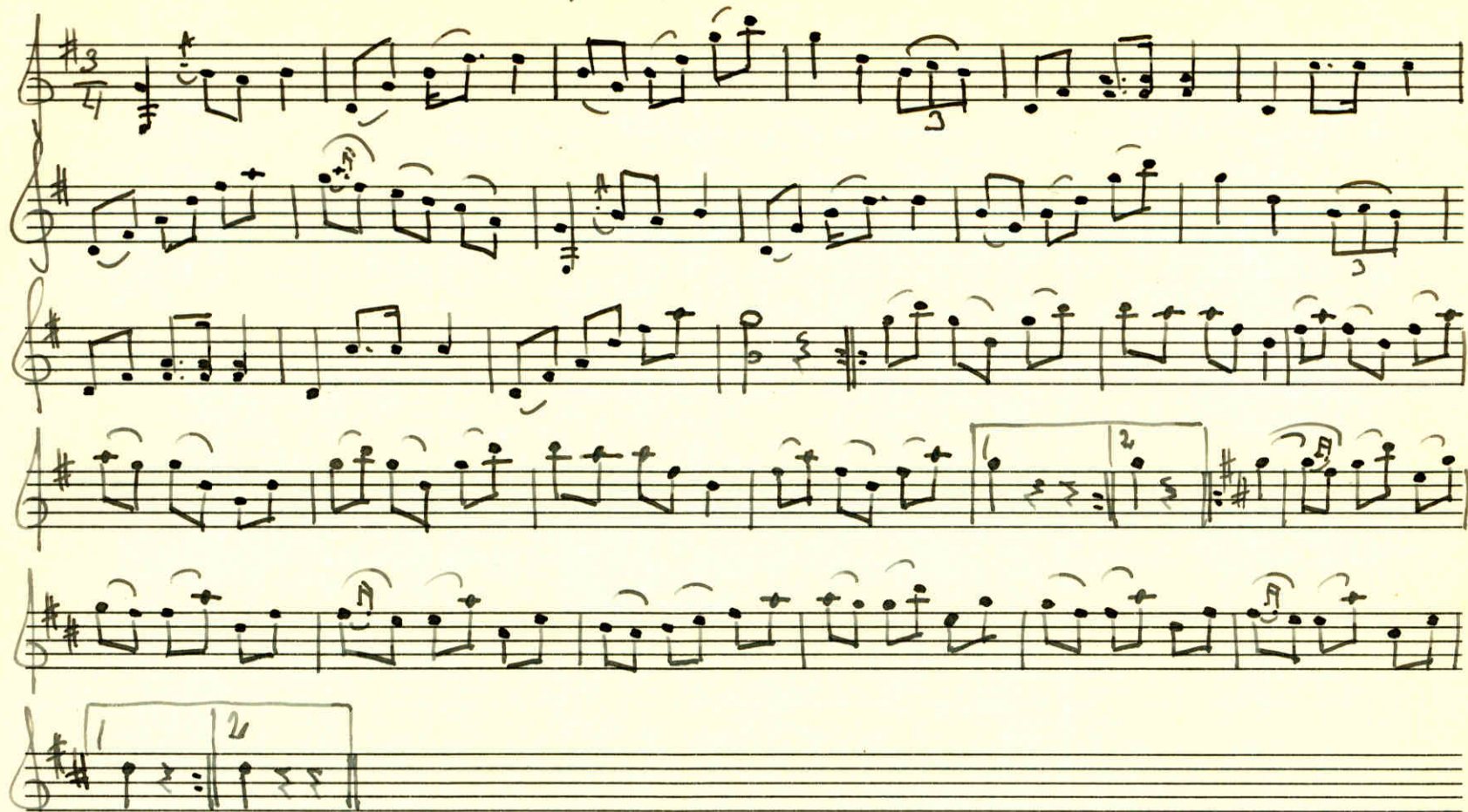
Bellman har använt sig av denna melodi under beteckningen menuett. Se Fredmans Epistlar n:r 68.

120 Vals.
efter Boström

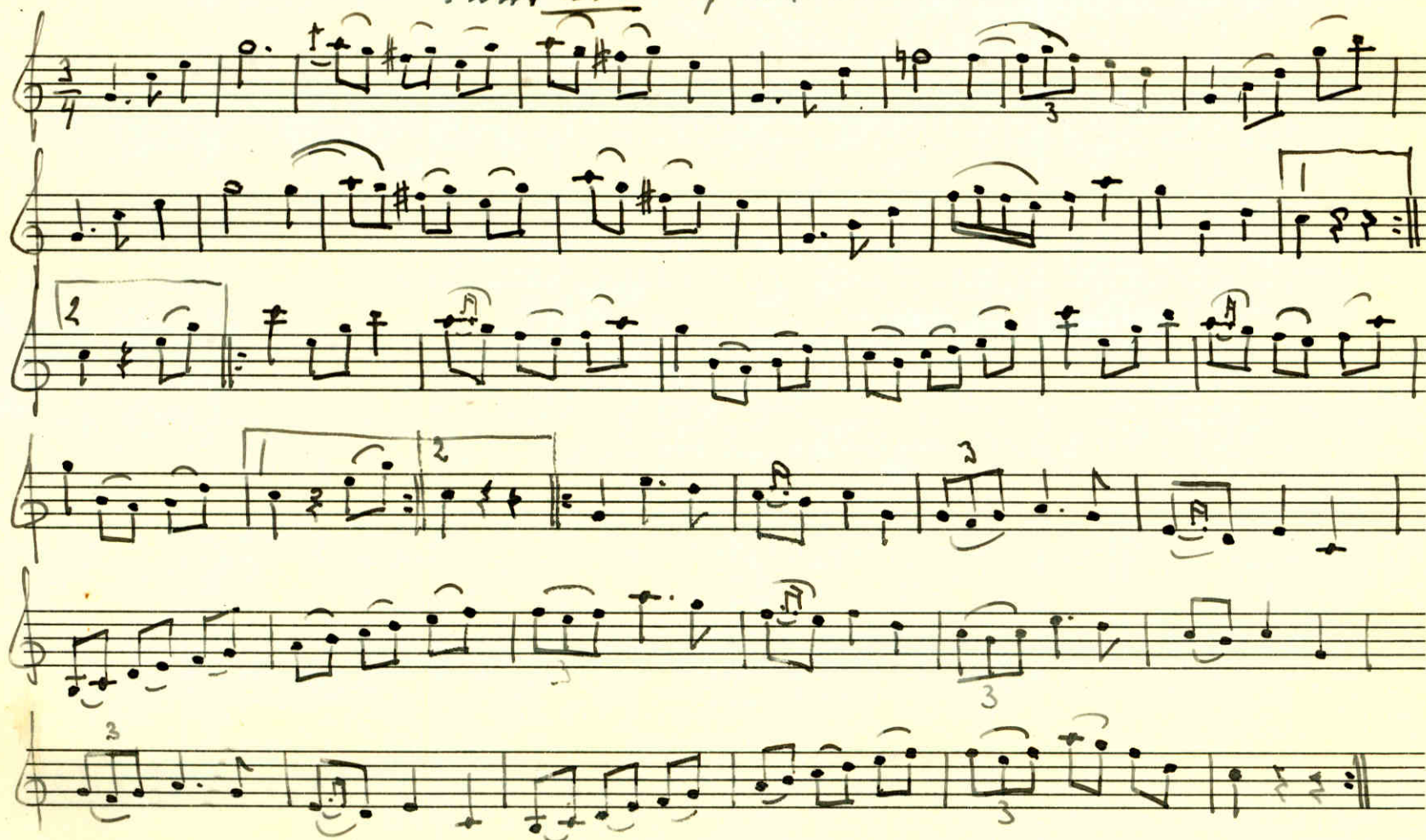
Jfr Löthman n:r 28.

191 Vals
efter Boström

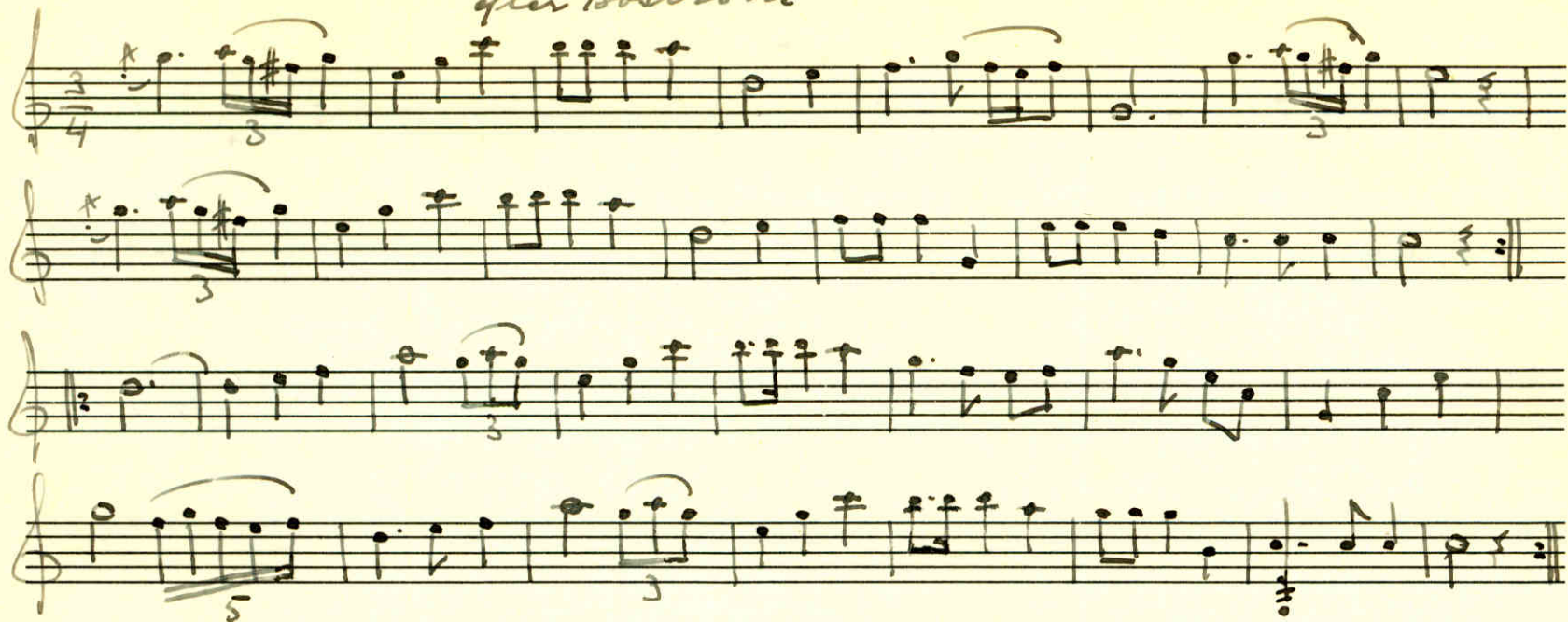
Jfr Svenska Låtar, Södermanland n:r 125 och Västmanland n:r 132.

192 Vals efter Boström

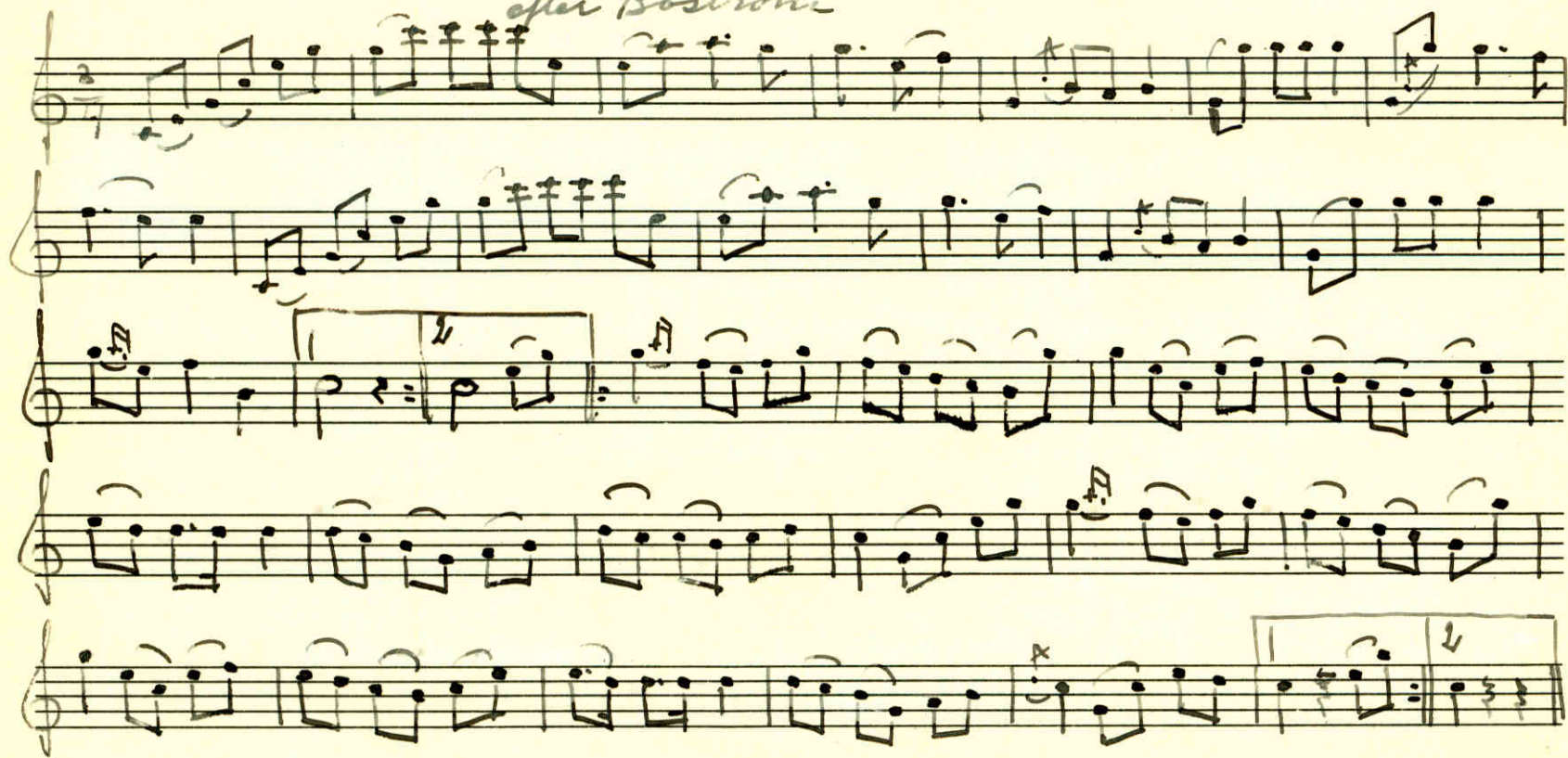

Jfr Källström n:r 20.

123 Vals
after Boström

124 Vals
after Boström

125 'Blinda Kallos vals'
after Boström

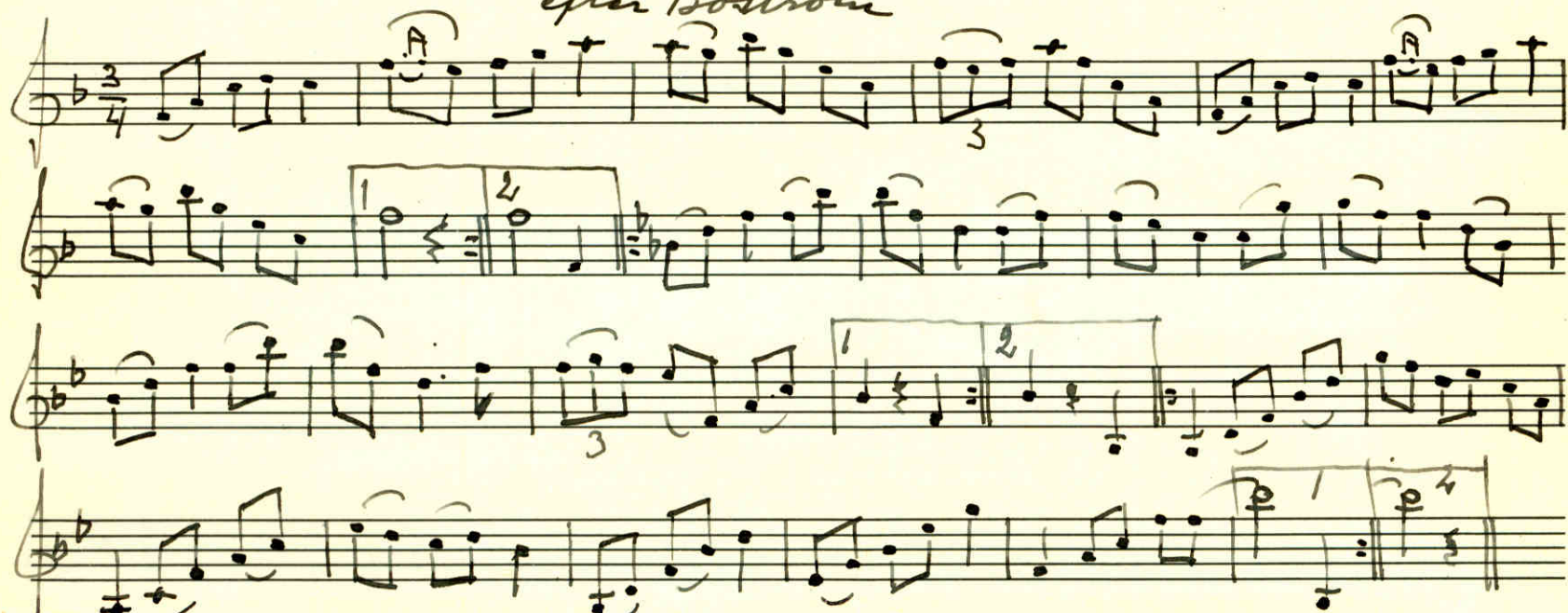

Text: "Kära söta Mor, får jag gifta mej?

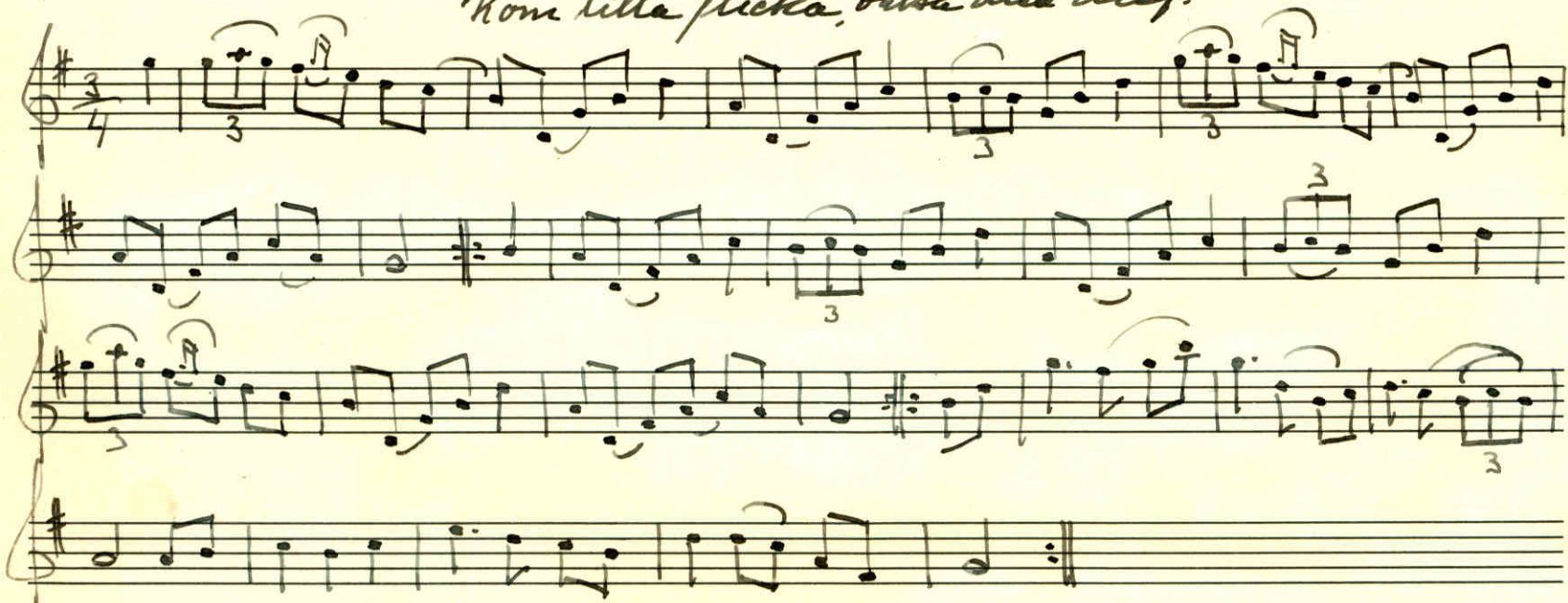
Ja, du ska'le'dä, så blir jag av med dej."

12.6 Vals efter Boström

Boström hade lärt valsen av 'Spel Erker' i Bie. Denne, vars rätta namn var Erik
Liksson, var gästgivare och spelman.

12.7 Vals 'Kom lilla flicka, valse med mig.'

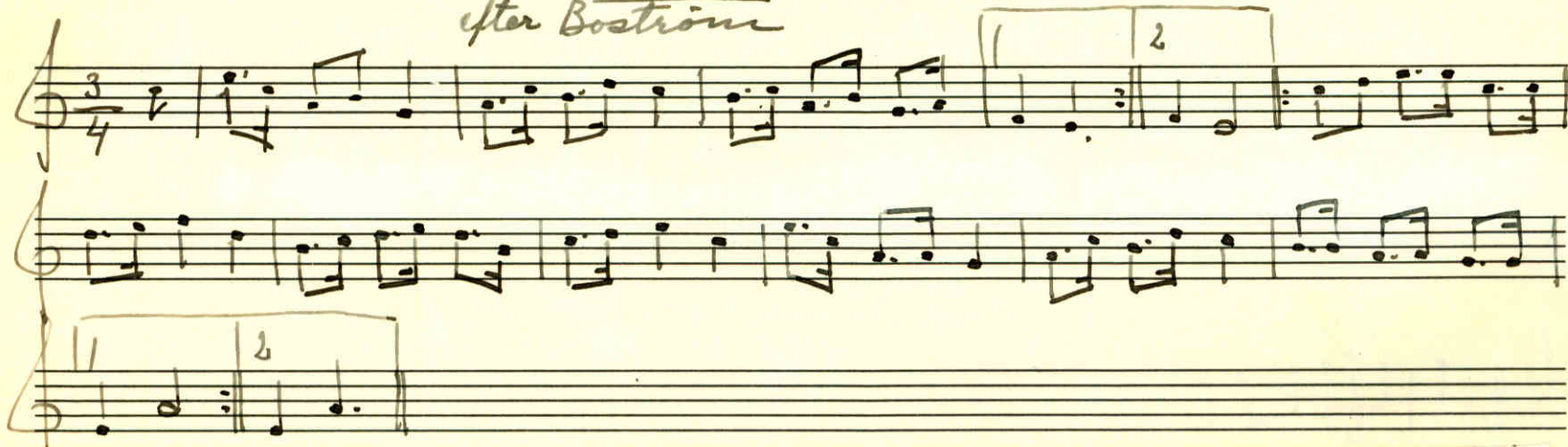
128 Polska
efter Boström

Boström kallade låten för 'Hin håles polska'.

* Här stämmer Hin fiolen.

129 Polska
efter Boström

Text: "Jag vet en flicka fin; läser snällt latin,

men hon skiter uti spisen.

Inte springer jag men sakta går jag

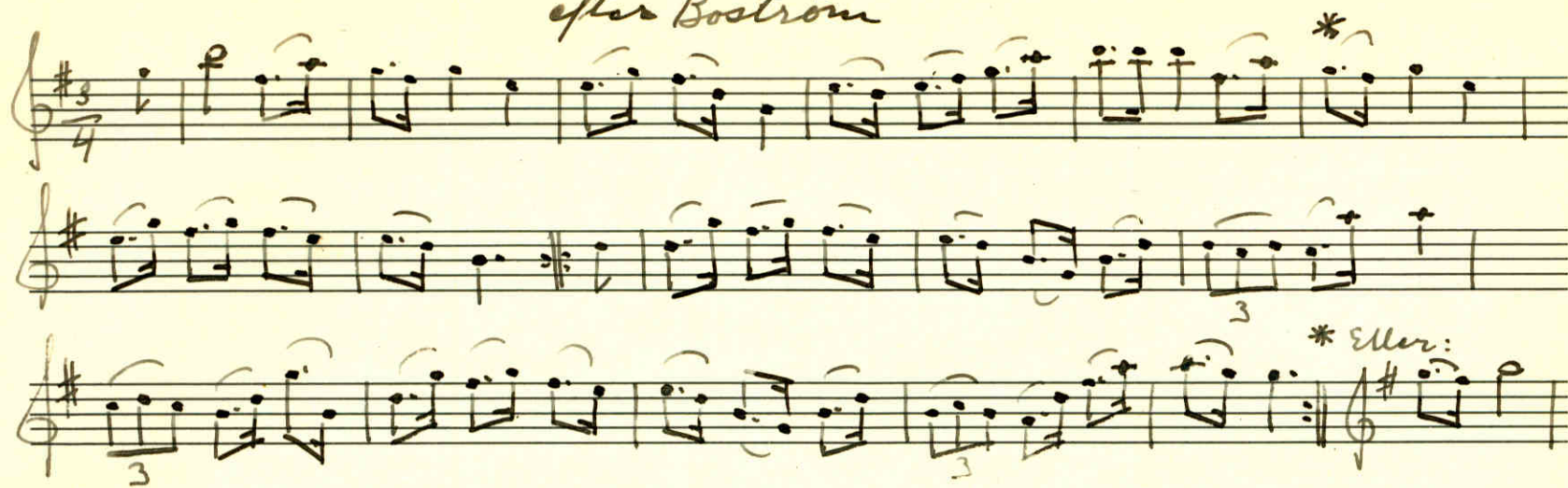
till den flicka med de tjocka låra.

uti kammaren, i den varma säng;

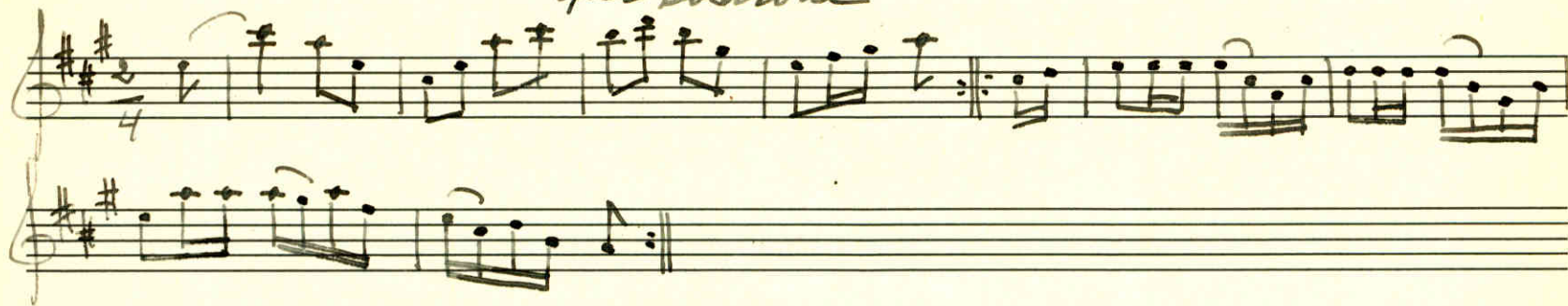
till den lilla flickan går jag."

Melodien förekommer i ett stort antal varianter med olika texter. Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. III n:r 885, Jämtland och Härjedalen, h. I n:r 363, Värmland n:r 176 och Närke n:r 46, Teckningar och Toner (Dybecksvisan), Fredin, Gotlandstoner n:r 276 m. fl.

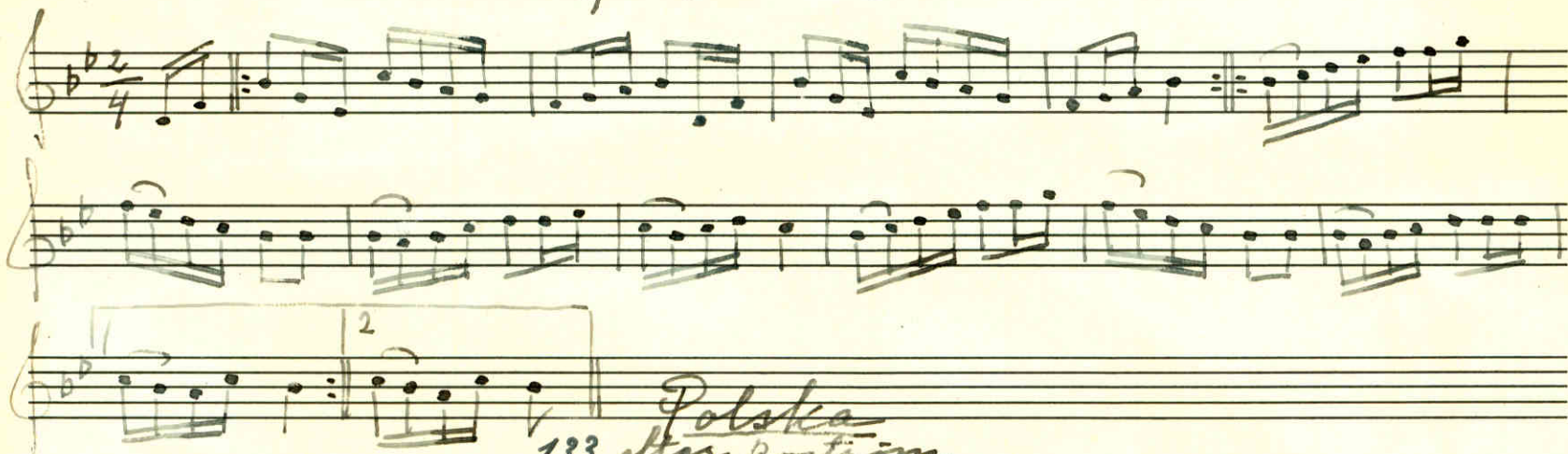
130 Polska
after Boström

131 Anglais
after Boström

132 Anglais
after Boström

Polska
133 after Boström

Text: "Har ni sett till mi so, rulta kulta so,

rulta kulta kulta hem.

Ja, jag så na i går måro,

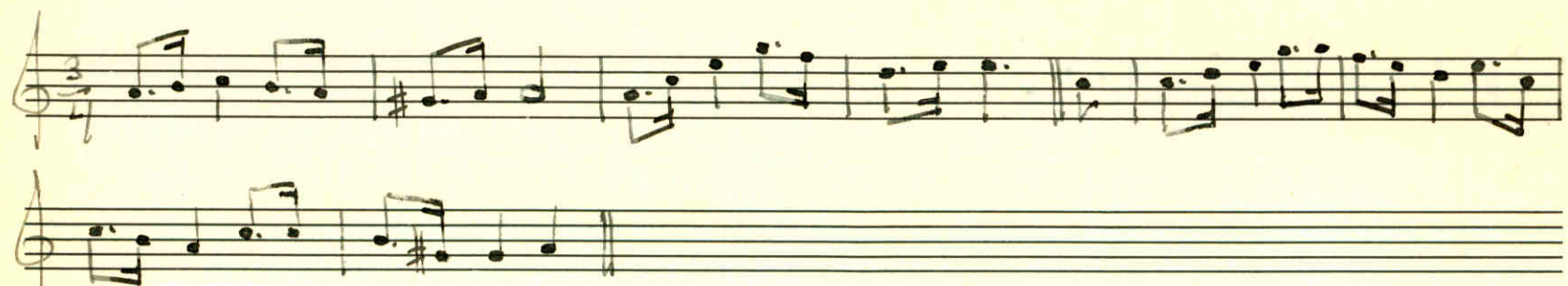
tre svarta grisar, två gråa grisar,

grisar fem."

134 Vals
 efter Boström

135 Visa

Text: "Det satt två kämpar i nordanfjäll," etc.

Jfr Grimborgsvisan.

Ivar Hultström

Flodafors, Floda.

Sörmlands Spelmansförbunds nuvarande ordförande, Ivar Hultström i Flodafors, Floda församling, är född den 24 November 1890 i Halla socken. Vid tolv års ålder började han spela dragspel, men snart väcktes hans intresse för fiolen då han i tjugofemårsåldern kom i förbindelse med en spelman i Halla, fiskaren Hjalmar Frick, och av denne lärde sig Hultström en del melodier. Fricks repertoar bestod huvudsakligen av s.k. nittiotalsmusik; polkor, mazurkor o.d. och det blev givetvis i första hand dessa Hultström lärde sig. Troligen hade Frick - vilken dog 1910, sjuttio år gammal - även några polskor i sin repertoar, men dessa och andra äldre melodier spelade han så sällan att Hultström ej kom i tillfälle att lära dem. Från andra spelmän med vilka Hultström kommit i beröring har han tillägnat sig ett avsevärt antal låtar och har dessutom själv komponerat dylika. Vid en kompositörstävling för spelmän som hölls i Vibyholm 1929, erhöll han, jämte Axelsson, första pris för goda låtar.

Hultström har varit Sörmlands Spelmansförbunds ordförande sedan 1930.

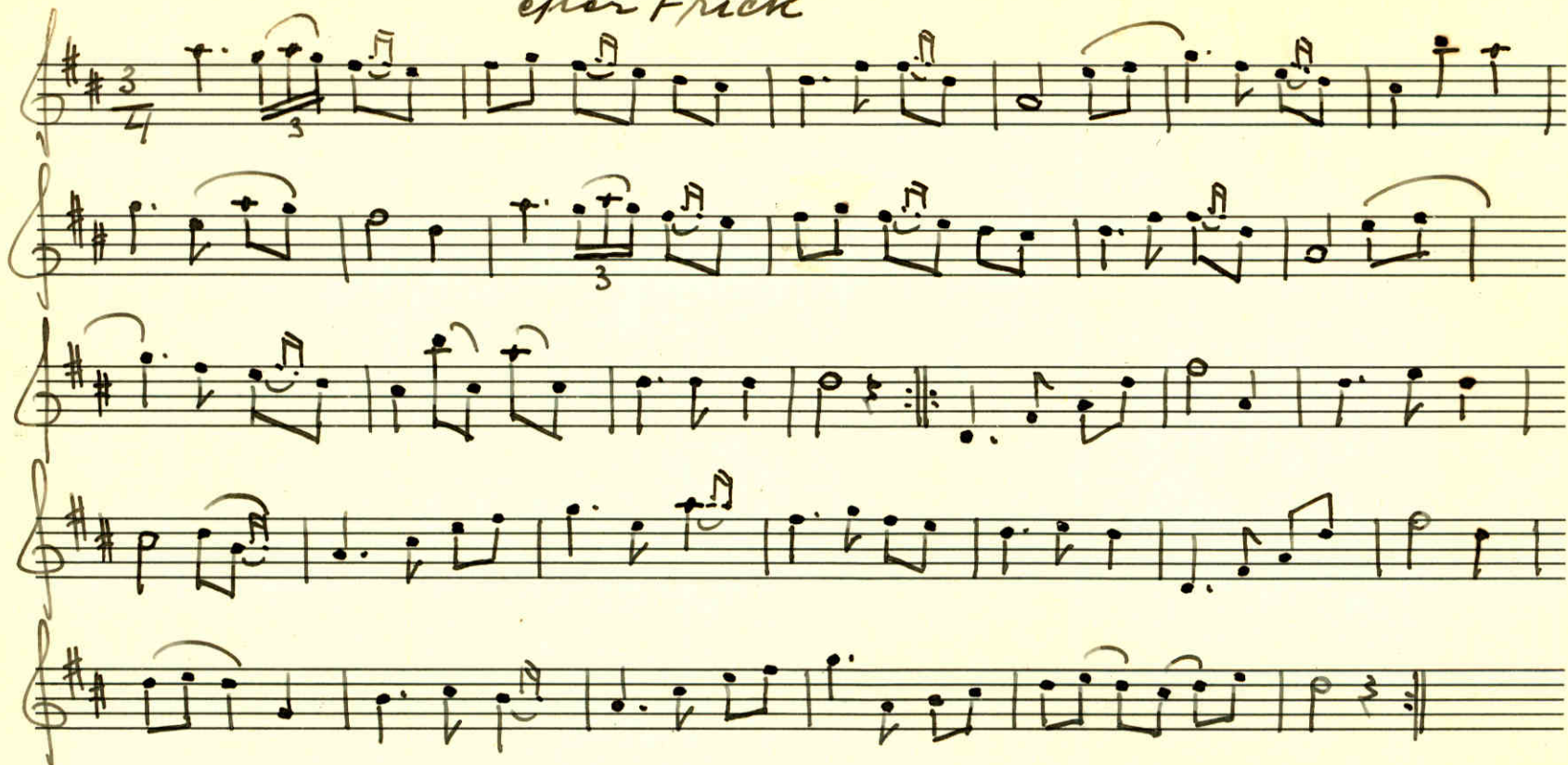
136 Vals
after Frick

Handwritten musical score for Vals 136, after Frick. The score is written on seven staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. There are several repeat signs with first and second endings. A triplet of eighth notes is marked with a '3' in the sixth staff. The piece concludes with a double bar line in the seventh staff.

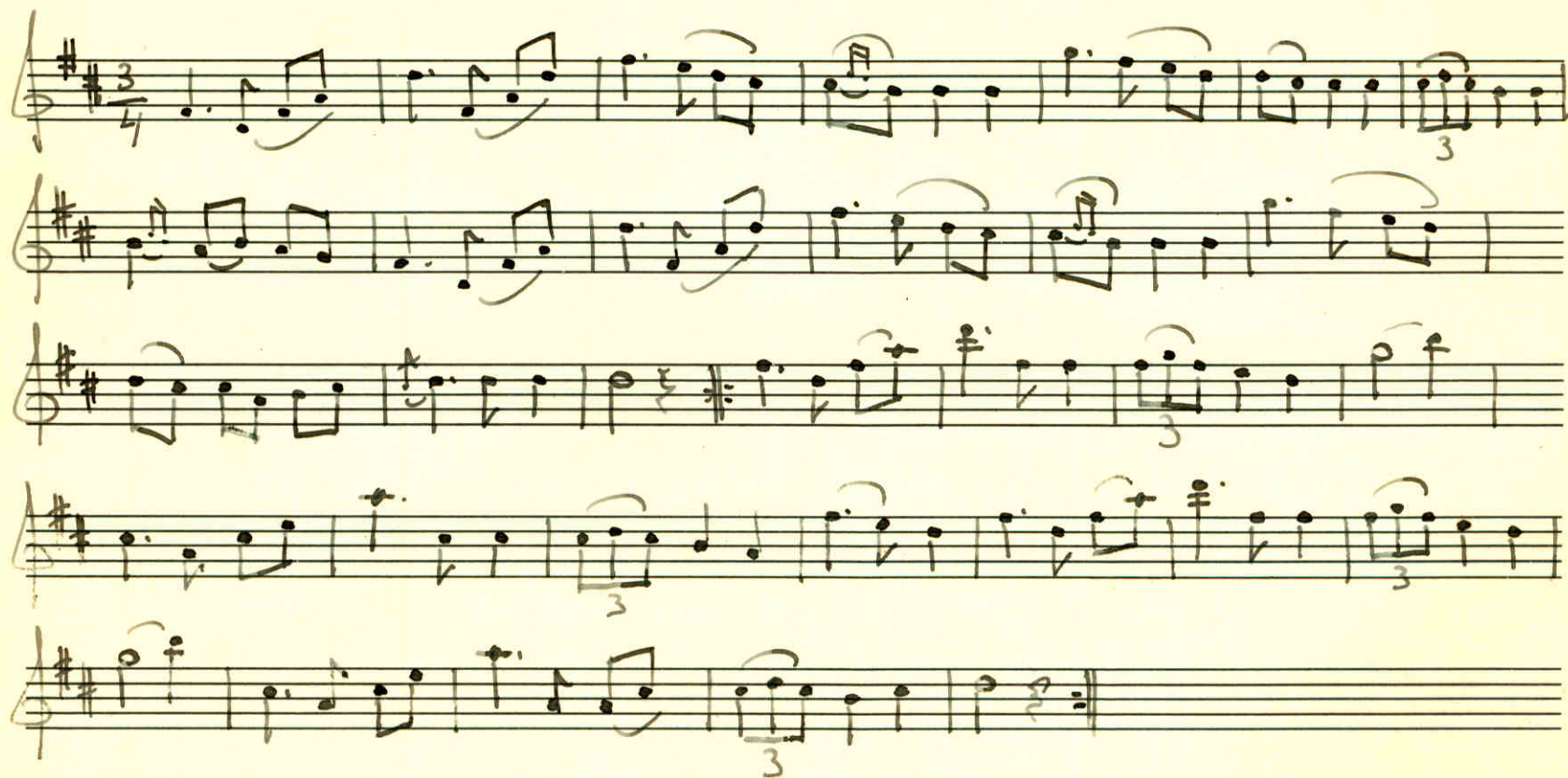
137 Vals
after Frick

Handwritten musical score for Vals 137, after Frick. The score is written on six staves in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a 3/4 time signature. The melody features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplet markings. There are repeat signs with first and second endings. The piece ends with a double bar line in the sixth staff.

138 Vals
efter Frick

139 Vals

Andra repressen är komponerad av Hultström.

Gustaf Johansson

Olstorp, Floda.

Gustaf Johansson från Olstorp i Flodasocken är född 1862 och bosatt i Katrineholm. Han har, jämte en äldre broder, Karl Johansson - 1852 och död 1918 - på egen hand lärt sig spela fiol, och har spelat mycket tillsammans med en nu avliden målare och fiolist vid namn August Gunberg, vilken under sina sista år var bosatt i Katrineholm. Tillsammans med brodern och Gunberg samt med Johan Andersson i Rankhyttan, Floda socken, och Karl Ersson i Hellvik, Floda, de båda sistnämnde ävenledes döda, har Johansson anlitats på bröllop och danser.

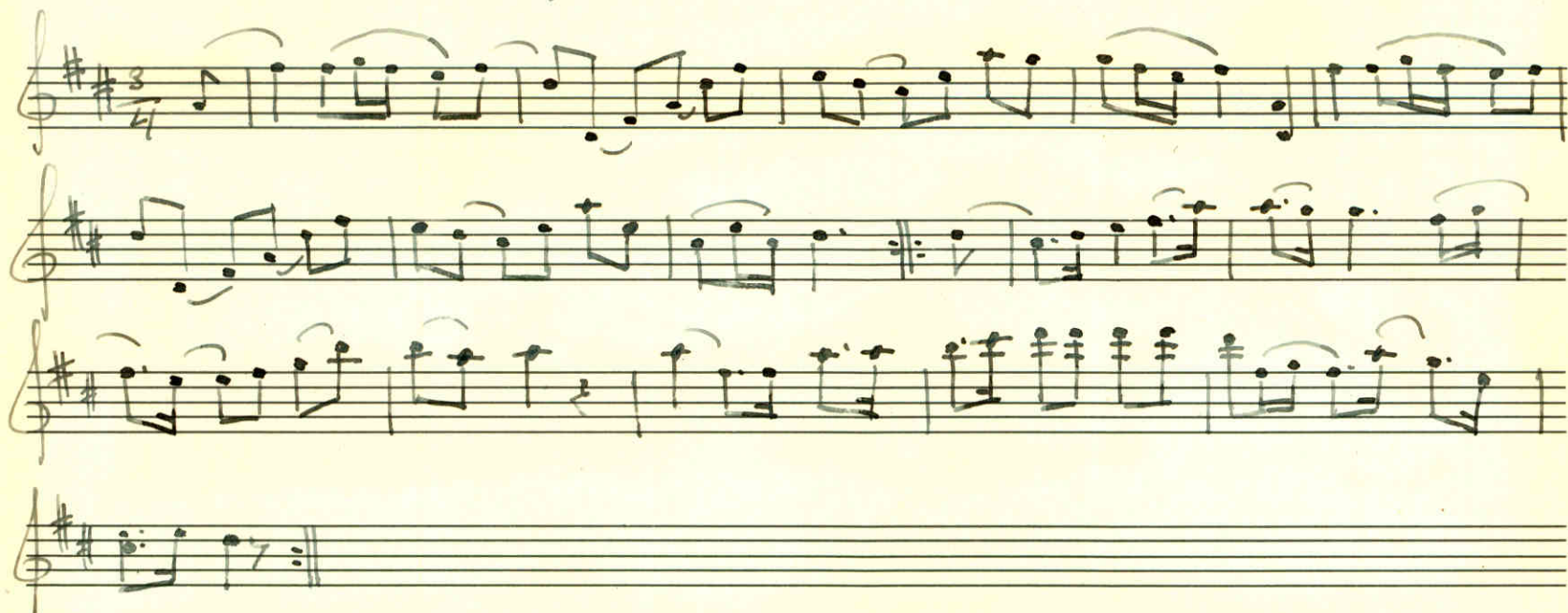
140 *Brudmarsch*

Melodien är en känd kadrilj. Den användes i Österåker som Brudmarsch.

141 Polska

142 Polska

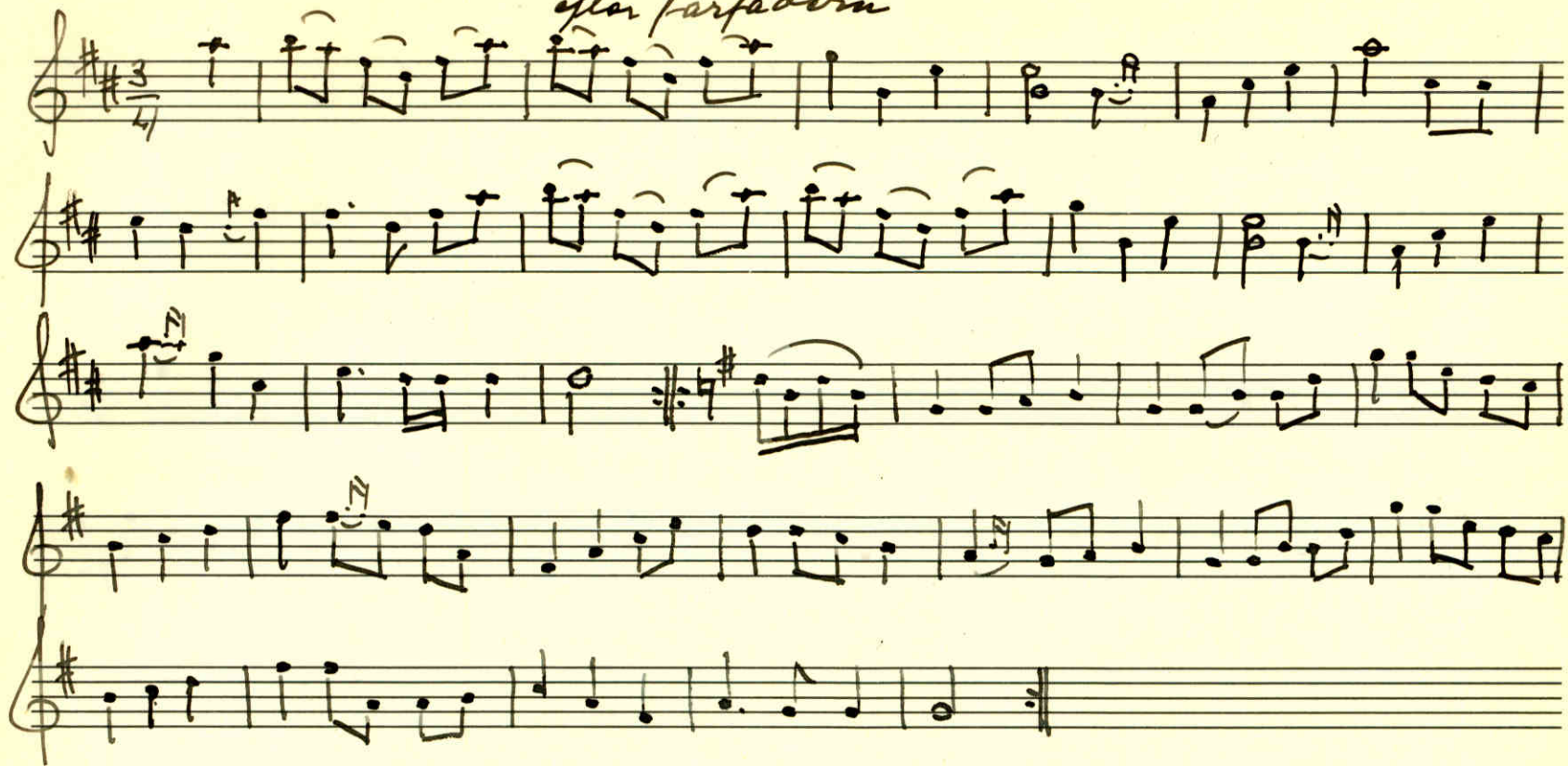
Axel Andersson

Hagstugan, Blacksta.

Axel Andersson är son till en spelman i Runtuna socken vid namn Gustaf Vilhelm Andersson, även kallad Grindstugan efter det ställe, Grindstugan, han bebott. Även dennes fader, Anders Gustafsson i Snickarstugan, Halla, spelade fiol.

Axel Andersson, som är född 1909, spelar sin faders och farfaders låtar samt har själv komponerat några melodier.

143 Vals
 efter Parfaden

144 Polska
 Komp. av Axel Andersson år 1929

145 Vals
Komps. av Andersson 1932

Handwritten musical score for Vals 145. The score is written on ten staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second staff continues the melody. The third staff features a key signature change to two flats (B-flat and E-flat) and includes a first ending bracket labeled '1' and a second ending bracket labeled '2'. The fourth staff continues the melody. The fifth staff features a key signature change to one sharp (F-sharp) and includes a first ending bracket labeled '1' and a second ending bracket labeled '2'. The sixth staff continues the melody. The seventh staff features a key signature change to two sharps (F-sharp and C-sharp) and includes a first ending bracket labeled '1' and a second ending bracket labeled '2'. The eighth staff continues the melody. The ninth staff features a key signature change to one sharp (F-sharp) and includes a first ending bracket labeled '1' and a second ending bracket labeled '2'. The tenth staff concludes the piece with a double bar line.

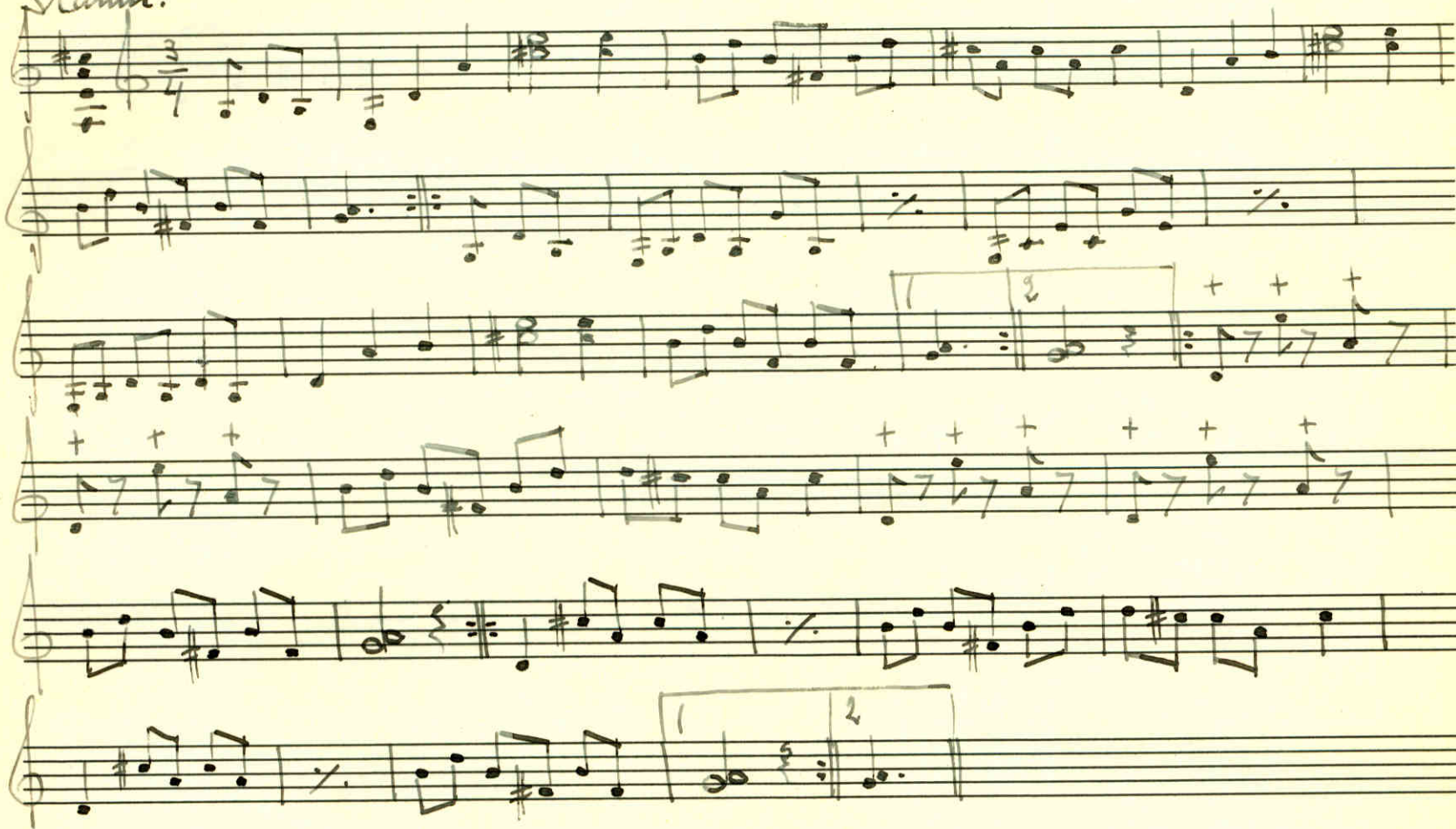
146a Stenbockens vals
efter farfadern

Handwritten musical score for Vals 146a. The score is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F-sharp and C-sharp), and a 3/4 time signature. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second staff continues the melody. The third staff features a key signature change to one sharp (F-sharp) and includes a first ending bracket labeled '1' and a second ending bracket labeled '2'. The fourth staff continues the melody. The fifth staff features a key signature change to two sharps (F-sharp and C-sharp) and includes a first ending bracket labeled '1' and a second ending bracket labeled '2'. The sixth staff concludes the piece with a double bar line.

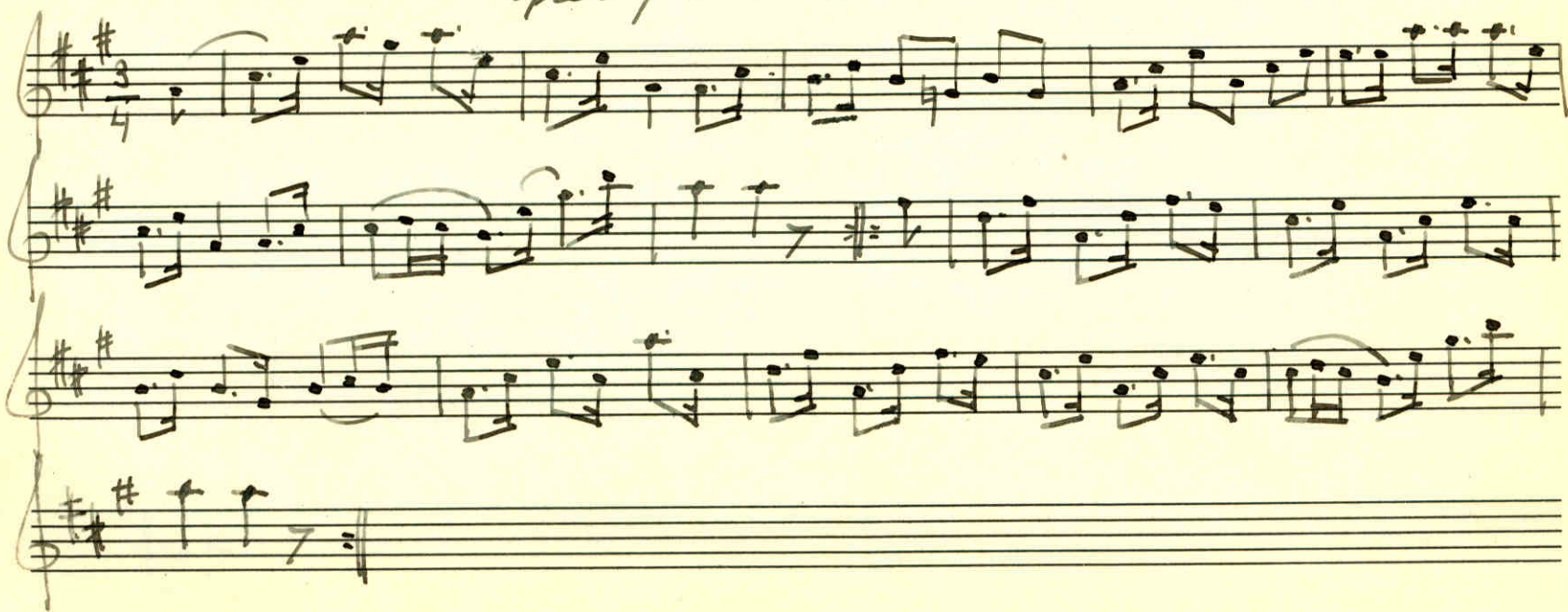

146b

Stämp.

147 Hambo
after fadern

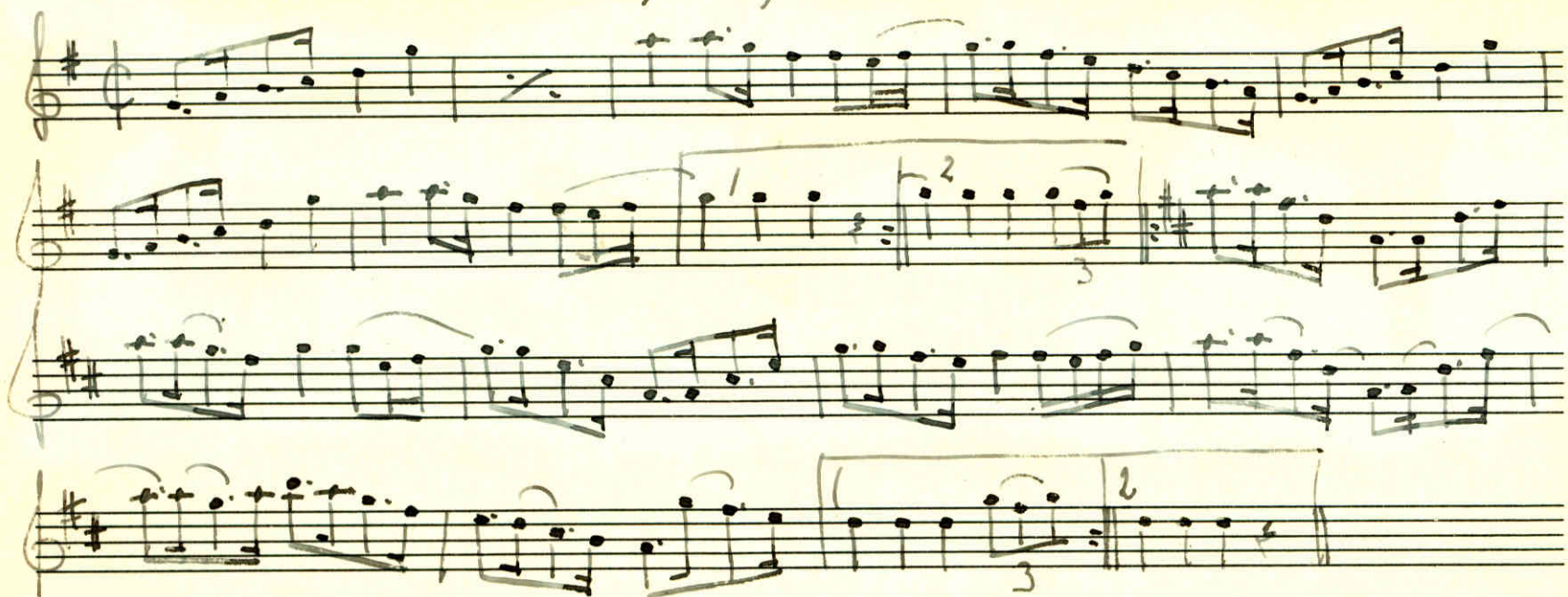
148 Vals
after fadern

Handwritten musical score for Vals 148, after fadern. The score consists of eight staves. The first staff is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a single line. The second staff continues the melody. The third staff has a first and second ending bracketed. The fourth staff continues the melody. The fifth staff continues the melody. The sixth staff continues the melody. The seventh staff continues the melody. The eighth staff has a first and second ending bracketed.

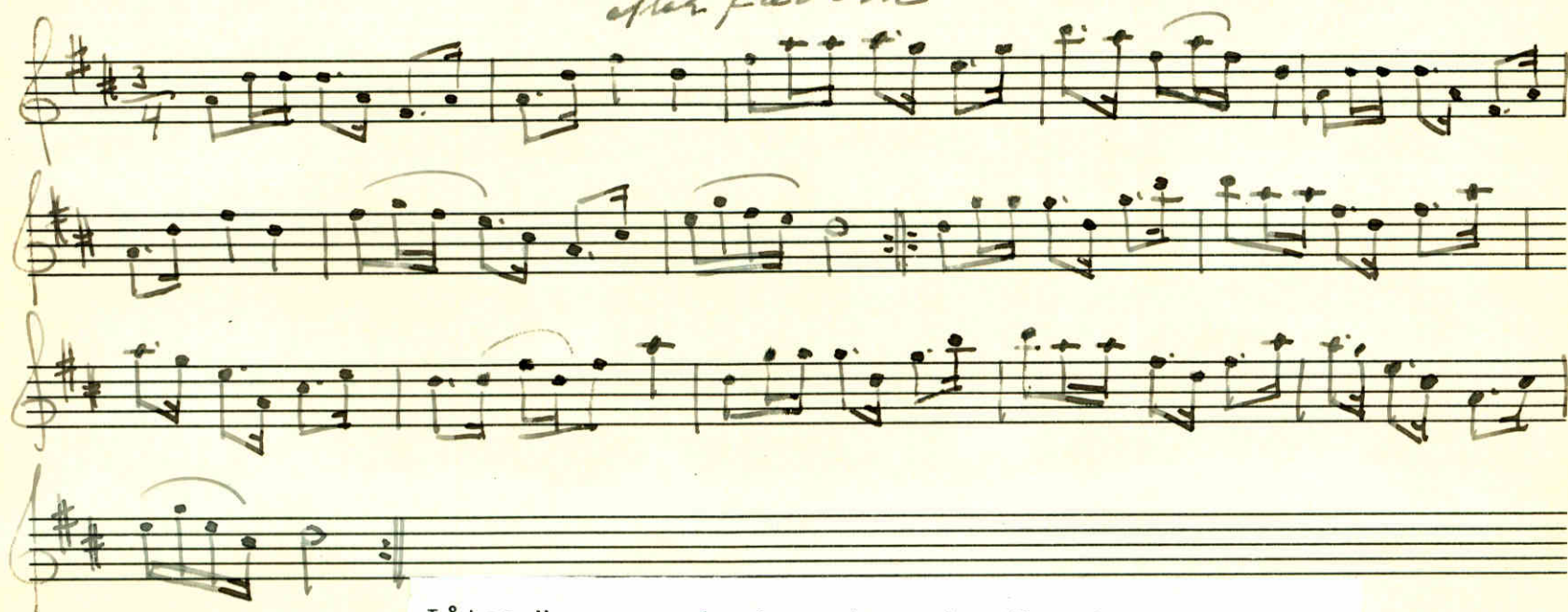
149 Polska
after fadern

Handwritten musical score for Polska 149, after fadern. The score consists of four staves. The first staff is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a single line. The second staff continues the melody. The third staff continues the melody. The fourth staff continues the melody.

150 Schottisch
after fadern

151 Polska
after fadern

Låten är en variant av den s.k. Skomakarepolskan.

Jfr Svenska Låtar, Västergötland n:r 64.

152 Polska
after fadern

Text: "Just nu så vakna Grindstugen upp."

Leonard Eriksson

Bjudby, Blacksta.

Leonard Eriksson, Bjudby i Blacksta socken, är född 1878 och började spela vid fjorton års ålder. Hans lärare i fiolspelet var Axel Björkman i Vadsbro, nu boende i Kisäng, Stigtomta socken. Denne var, medan han ännu bodde i Blacksta, ordinarie bröllopsspelman där. Han spelade gärna tillsammans med 'Johan i Östorp' och en nyckelharpspelare Rosen, vilken lärt sig spela harpa i Uppland.

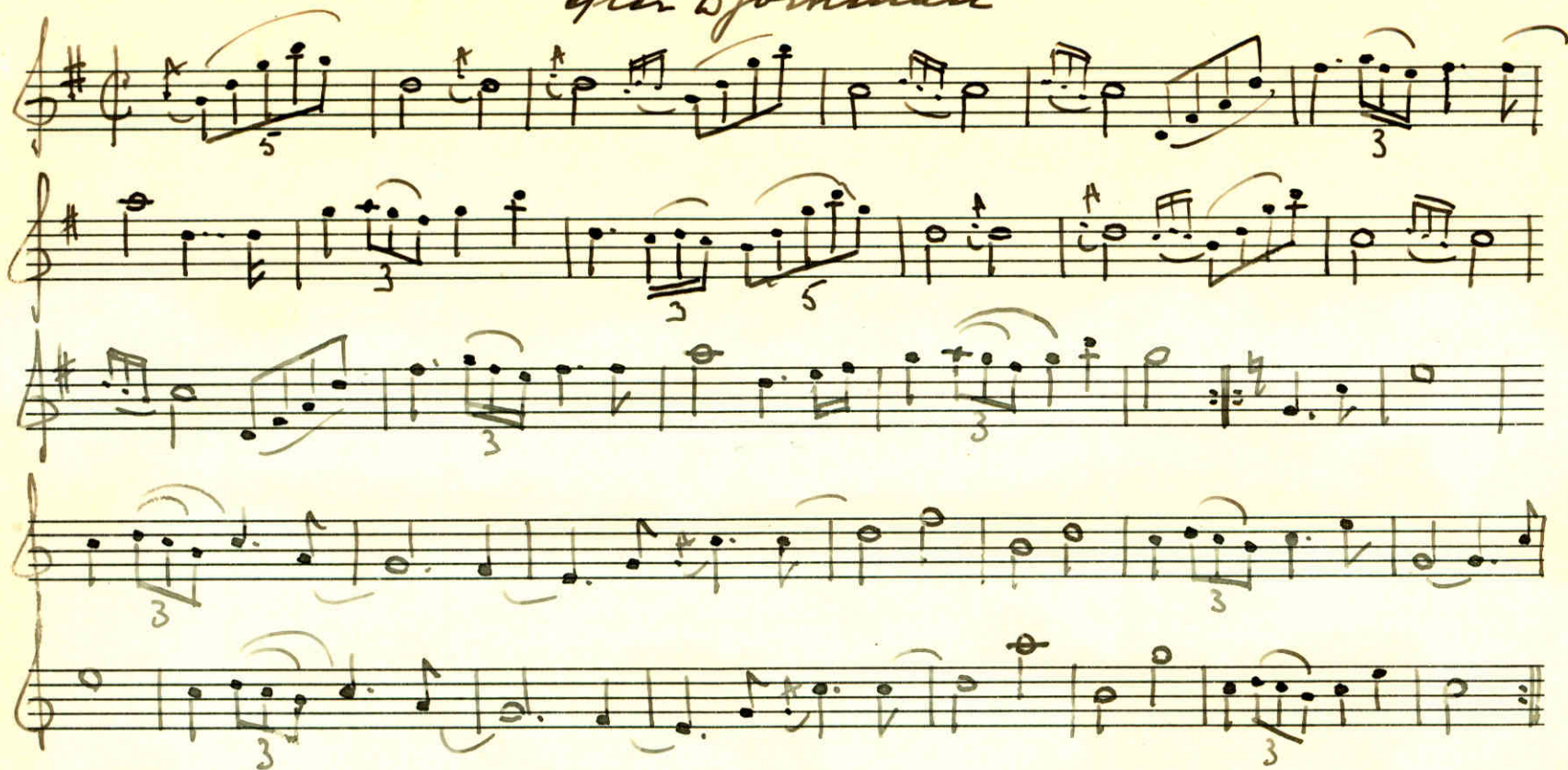
153 Polska
efter Johan i Östorp

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. **XI** nr 74.

154 Polska

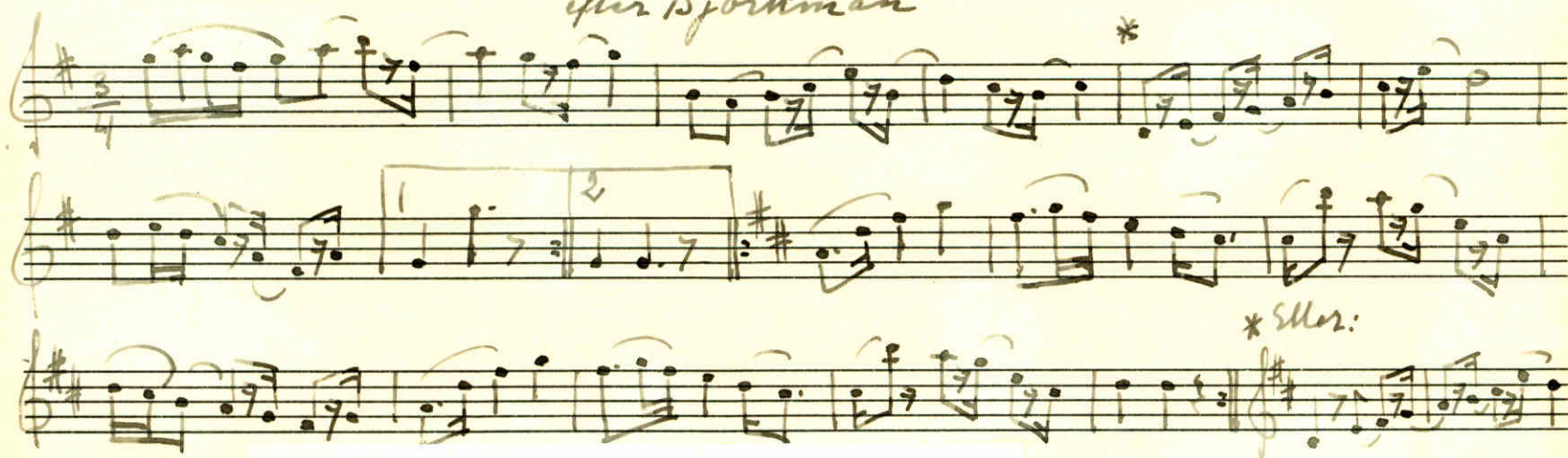
Polskan skall, enligt Eriksson, ha komponerats av en sadelmakare Axel Ekman i Skansnäs, Blacksta socken.

155 Marsch
after Björkman

156 Polska

after Björkman

* eller:

O.S.V.

Melodien var allmän i trakten.

157 Polkaett
aft. Björkman

Texten till visan är diktad av Karl Hultman från Harlinge i Bettna socken.

Hultman var dräng hos Andersson, vilken på grund av sin vana att säga "å fanken" vanligen kallades 'Fanken'. Han hade även öknamnet 'Otten' för sin benägenhet att tidigt i ottan väcka sitt tjänstfolk.

Text:

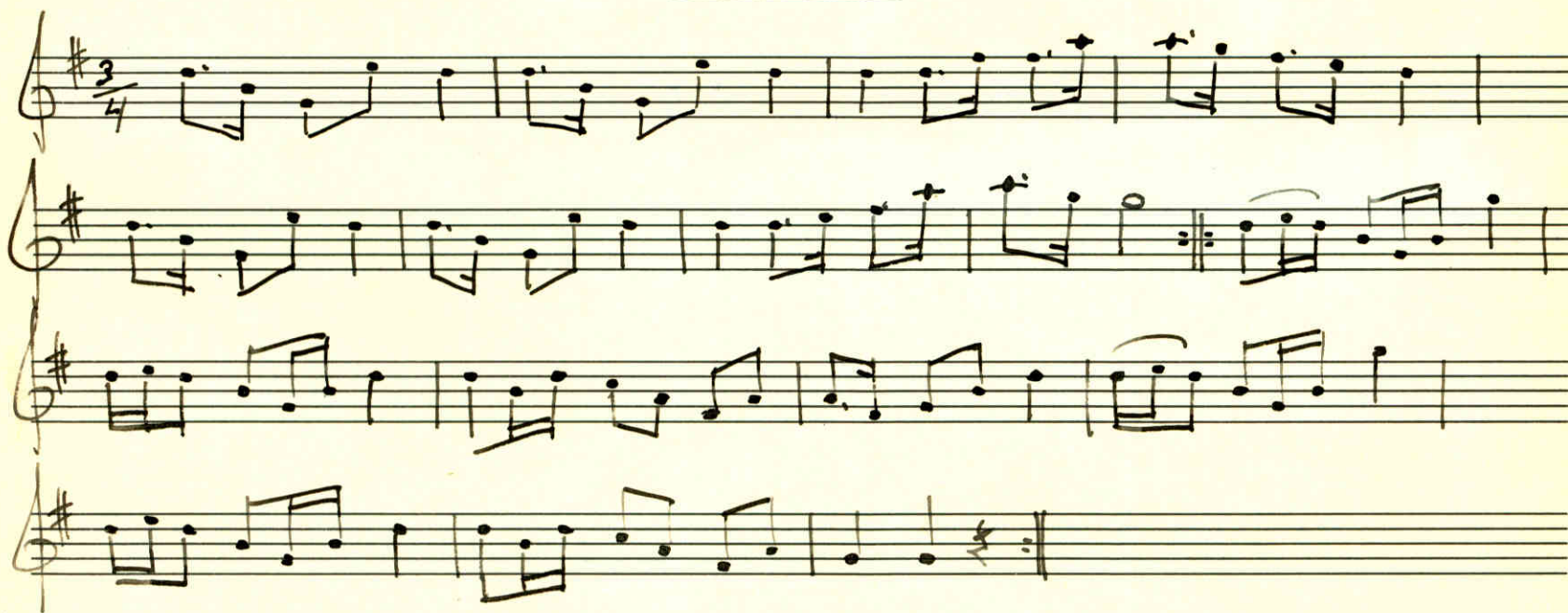
1. "Jag sjunga vill en visa, den handlar om en bondegård,
den handlar om en bonde som bodde vid Harlinge gård.
För Otten, Otten, Otten är hans vanliga namn,
och Fanken kallas även han och Andersson ibland.
2. Var morgon klockan fyra då vaknar Otten i sin säng,
då börjar han å bulta och säger åt piga sträng:
"Gå bort och se om drängarna har vaknat än,
för annars ska' du väcka dem, för nu är klocka fem."
3. Och piga lyder order, hon knogar genast sig i väg
åstad att väcka drängarne och säga hur det är.
Men då blir Otten lugn, han somnar om igen,
han kan ej skiljas från sin vän, Kar'lina heter den.
4. Nu är Karlina vaken, hon beder Otten stiga opp,
Och han förstår nog saken, han tar ett djåkla skutt.
Han kommer ut, han kliver i väg med stora steg,
se hur han härklar upp på sned, det är hans gamla sed.
5. Först går han in i stallet där som han genast träder in
och river sig i skallen och springer runt ikring
och ropar, skriker: "Teoder; säg, är du här!
Nu ska du rykta hästen väl, ty jag ska bort! Farväl."
6. Sen går han in i lagårn, där som han genast träder in
och river sig i skallen, men säger ingenting.
Sist säger han: "Gör oxarna i ordning, karl
för Teodor ska ha ett par, och jag ska bort ett slag."
7. Sen går han in i salen, där tar han sig en riktig snaps,
där glömmar han bort kvalen, som han förut har haft.
Sen drar han på sig sina stora fotklaver
och nedåt stallet sig beger att sela på, med mer.
8. Nu är han uti vagnen, nu skall han till att resa bort,
nu sträcker han upp kampen, det går i fullt galopp.
Och Grälle luffar mycket värre än en hund,
och Otten sitter nöjd och lugn, som vore han en kung.
9. Men vid hans vänstra sida där sitter trygg hans äkta hälft,
hon sitter där och bligar och tycker det är sällt
att sitta hos sin Otten som hon har som fanken kär.
Han är en tröst för henne här i sorger och besvär.
10. Till Bogsta sträckes färden att bliva borta några dar,
nu är det, ta mej jäven, i köket fullt kalas.
Den gamla käringen bullar fram av alla slag,
ja, hon tar även fram en klar ur flaskan, som hon har.
11. Men bäst hon går och fundrar så har vi Otten här igen,
det hörs hur han domderar, han dundrar och han svar.
Han frågte efter "Kuskaliven" sin förstås,
men han ej synes till gunås och stallet det är låst.
12. "Ja, jag ger fan i kampen," så säger Otten, när han går,
Karlina tar i armen, hon honom leda får.
Ja, mig syns det att Otten nu är riktigt full,
i köket ramlar han omkull, slår sönder en kastrull."

Johan Harald Mossberg

Viks Grindstuga, Vadsbro.

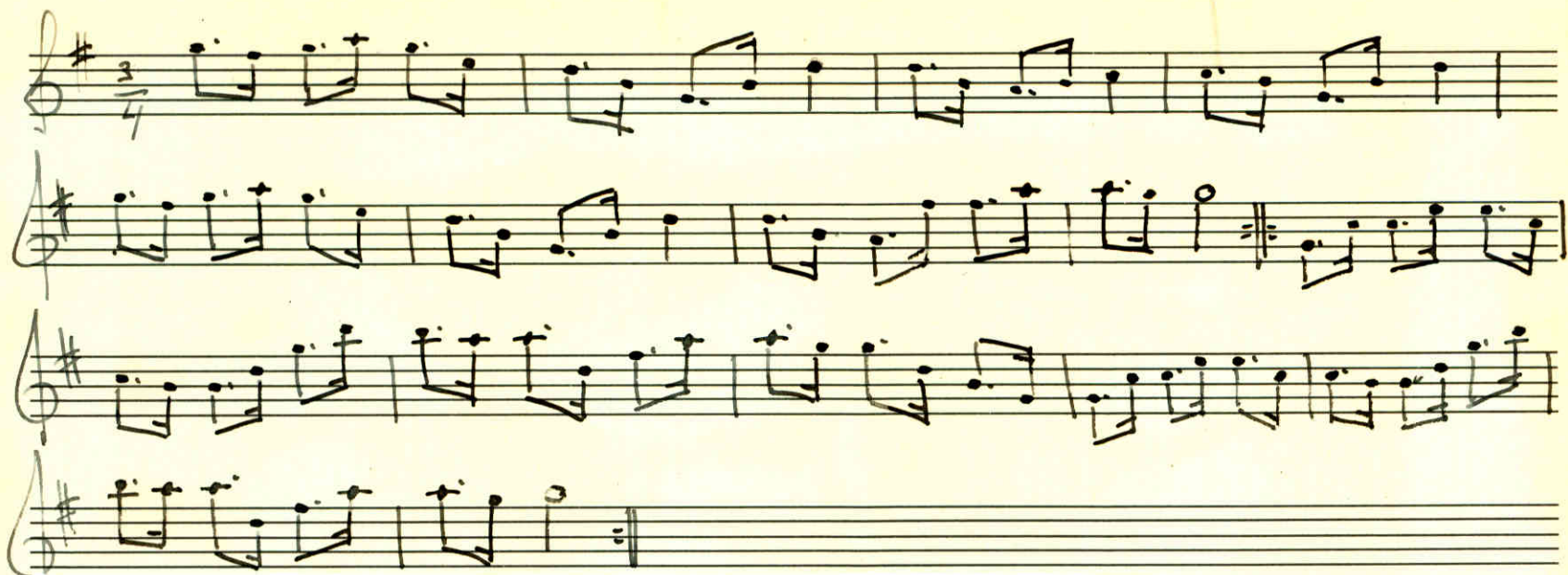
Johan Harald Mossberg, bosatt i Viks Grindstuga, Vadsbro, är född 1875 i Sänga församling, Stockholms län. Då han var tjugosex år gammal fick han sin första fiol och av en snickare och fiolspelman från Lindesberg vid namn David Sjögren inhämtade han sina första lärospån. Några av sina melodier har Mossberg från en annan, i norra Sörmland beryktad spelman; Karl Gustaf Sjögren från Strängnäs. Några av dennes låtar ha upptecknats av K.P. Leffler och publicerats i Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria.

159 Polska

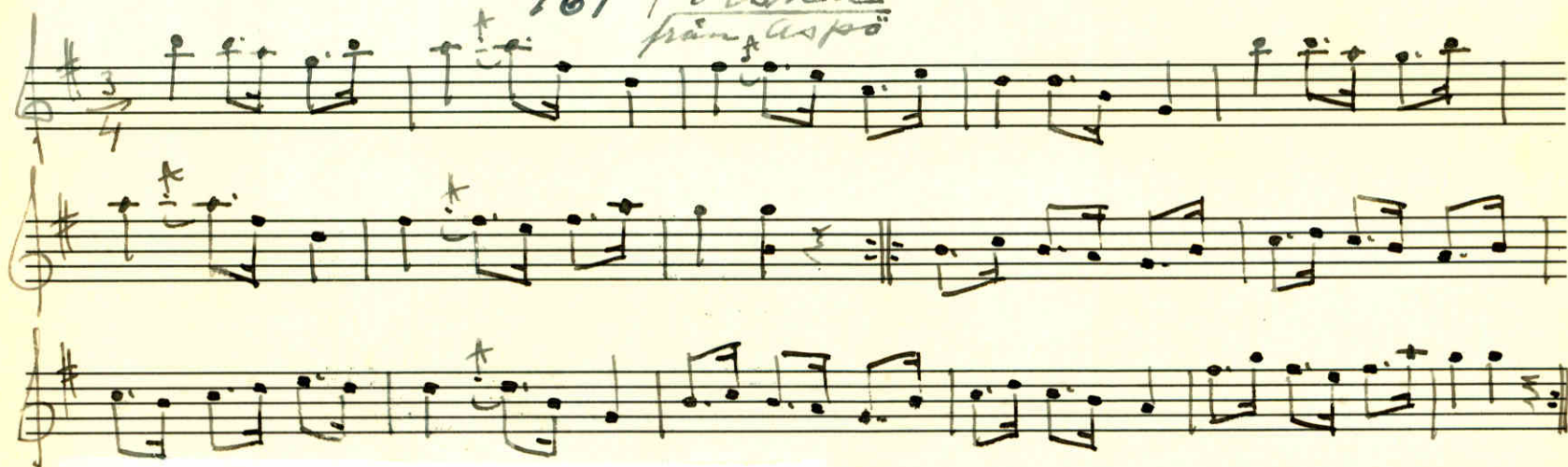
Mossberg hade hört polskan i Aspö när han var ung.

160 Polska

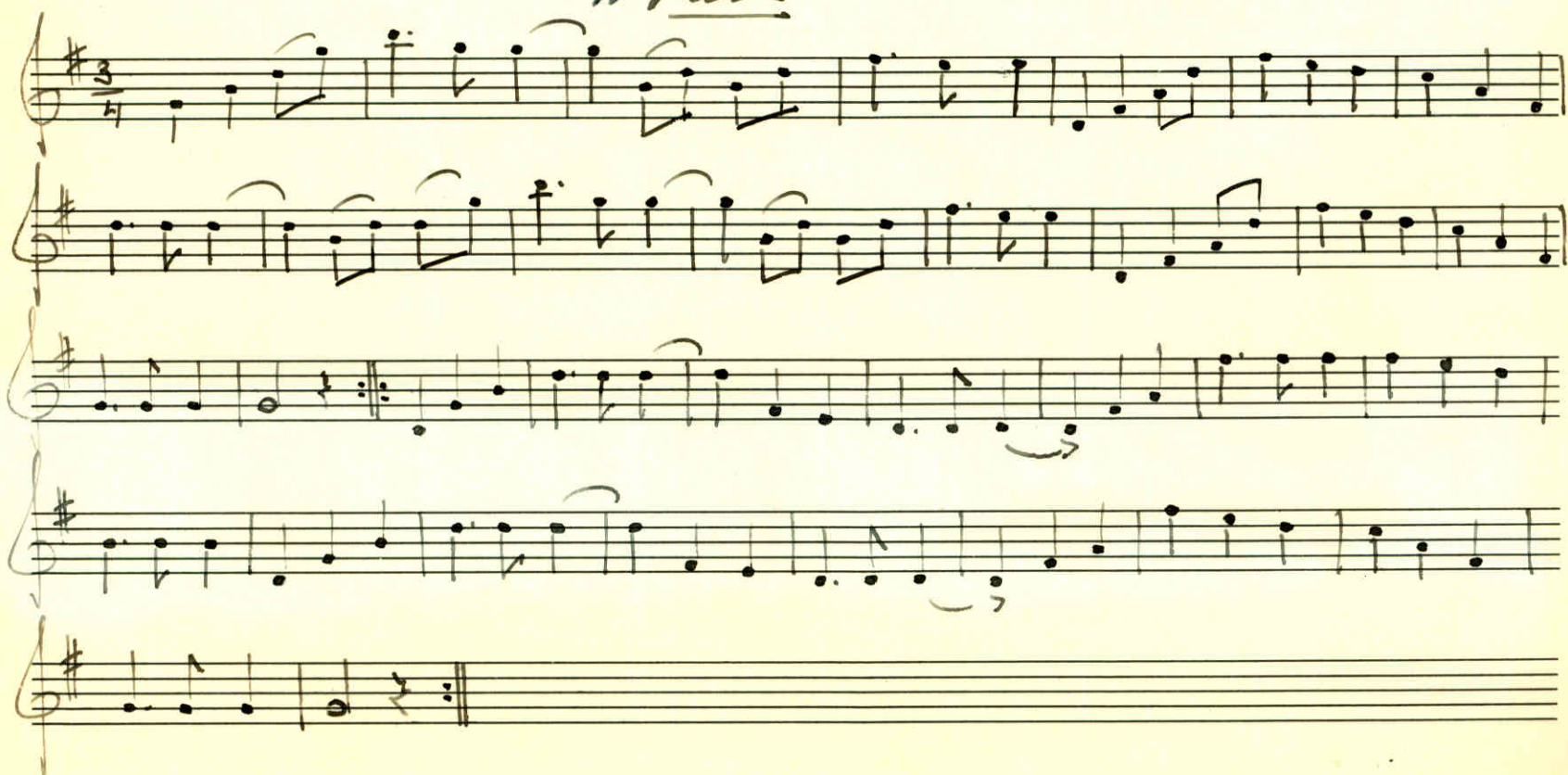
Mossberg hade polskan efter Karl Gustaf Sjögren.

161 Polska från Aspö

Efter en murare Ström i Åker.

162 Vals

163 Vals

Handwritten musical score for Vals 163, 3/4 time, key of D major. The score consists of six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody. The third staff features a first ending bracket over the final two measures. The fourth staff begins with a second ending bracket labeled '2' over the first two measures. The fifth staff continues the melody. The sixth staff concludes with a first ending bracket labeled '1' over the first two measures and a second ending bracket labeled '2' over the next two measures.

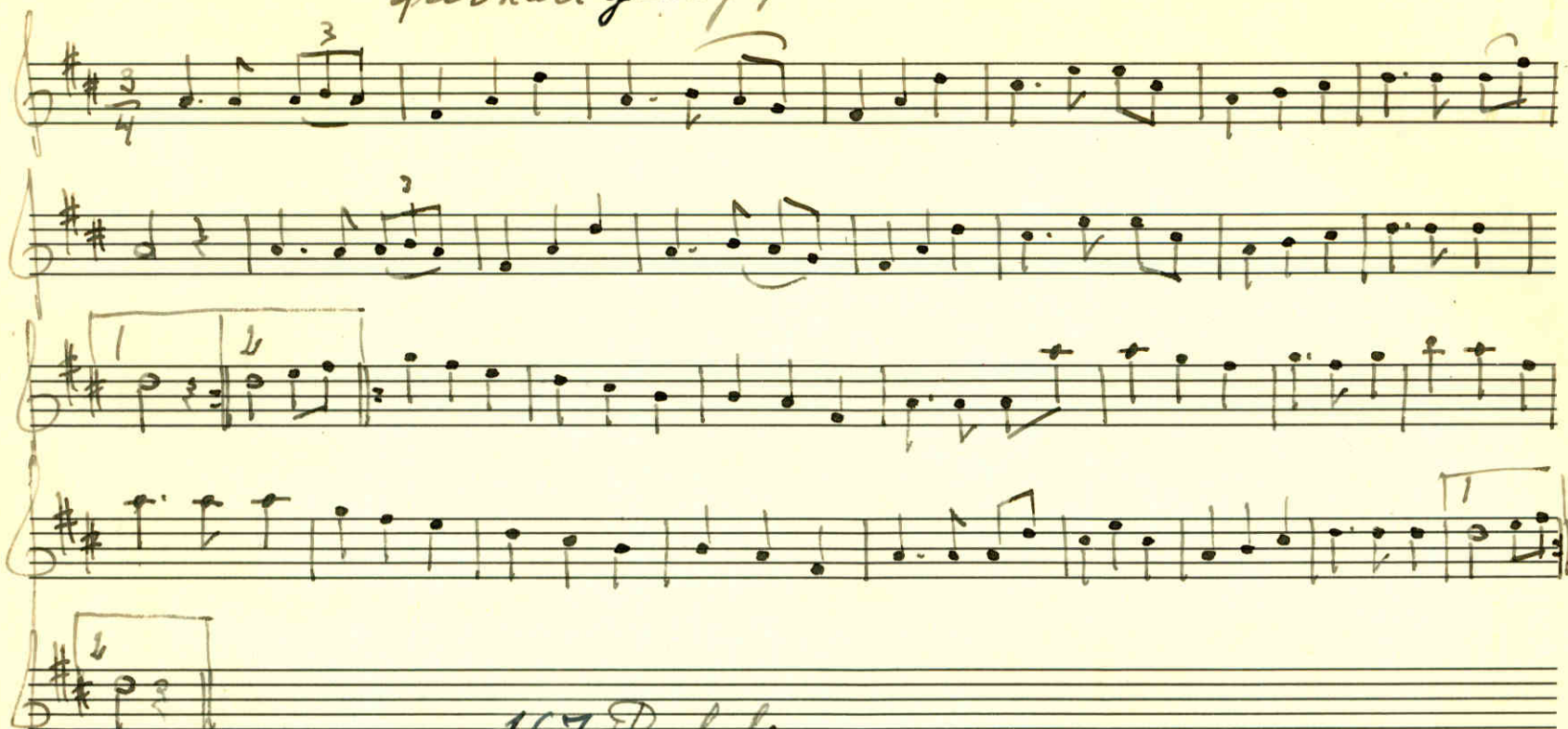
164 Vals från Uppsala

Handwritten musical score for Vals 164, 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody, featuring a triplet of eighth notes marked with a '3'. The third staff concludes the piece with a final cadence.

165 Vals

Handwritten musical score for Vals 165, 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in eighth and sixteenth notes. The second staff features a first ending bracket labeled '1' over the first two measures and a second ending bracket labeled '2' over the next two measures. The third staff concludes the piece with a first ending bracket labeled '1' over the first two measures and a second ending bracket labeled '2' over the next two measures.

166 Vals
 efter Karl Gust. Sjögren

167 Polska

Text: "Å nu så har jag fått en liten gumma,

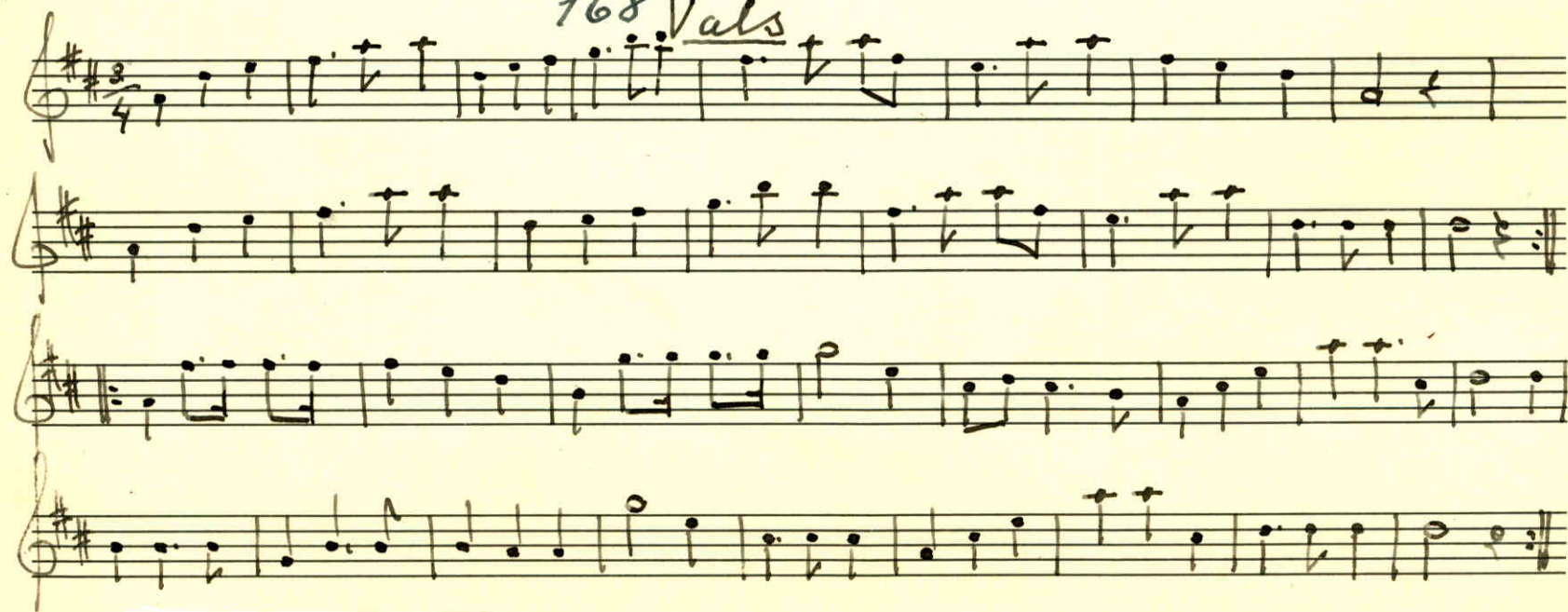
å nu så har jag fått en stilig gumma,

å vad det lider å vad det går

blir hon tjock som en tunna.

Kippa kippa tjo, falle ralle ra," etc.

168 Vals

Mossberg uppgav att han själv komponerat valsen.

Karl Edvard Karlsson

Skogsborg, St. Malm

Karl Edvard Karlsson i Skogsborg, Stora Malms socken, började spela fiol redan som barn. När han var omkring tolv år gammal kom en kringvandrande spelman vid namn Höggren till Karlssons föräldrahem och av honom lärde sig Karlsson en del melodier. Höggren, som var från Ringarums socken i Östergötland, brukade under sina vandringar lära upp pojkar som hade lust att ägna sig åt musiken. För detta betingade han sig fritt uppehålle på de ställen eleverna bodde. Enligt Karlssons utsago skall han ha varit rätt skicklig på fiolen—bland annat spelade han med förkärlek den s.k. 'Liv Anders polska' av Esser—men hade inga förstämsmelodier i sin repertoar.

Karlsson har i sin ungdom brukat spela vid midsommarfesterna på Eriksberg. Han är född 1874.

Han dog ett år efter O. H:s besök 1937. Själva melod.

ur

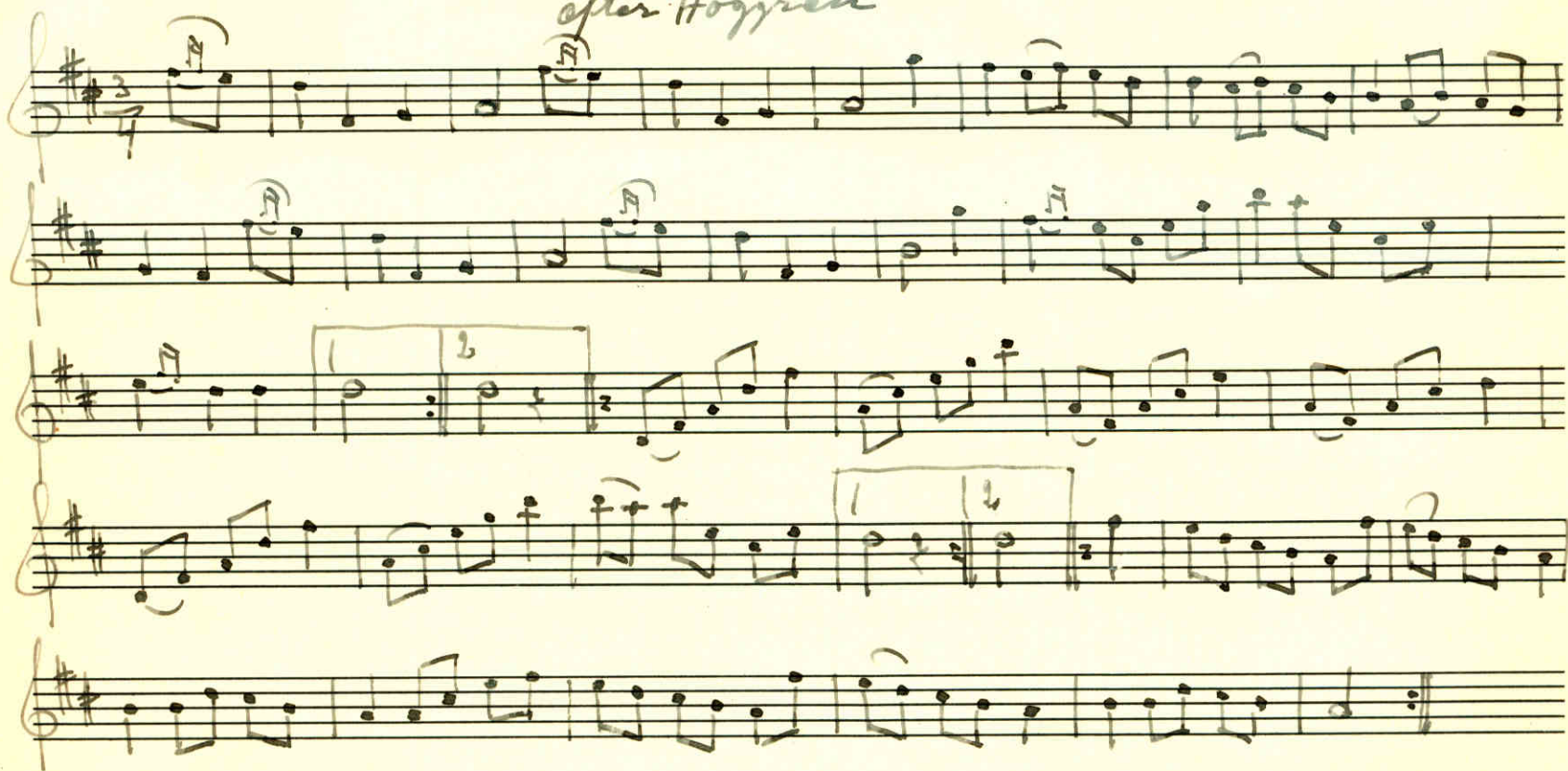
*169 Vals
after Höggren*

170 Polska
after Högren

171 Vals
after Högren

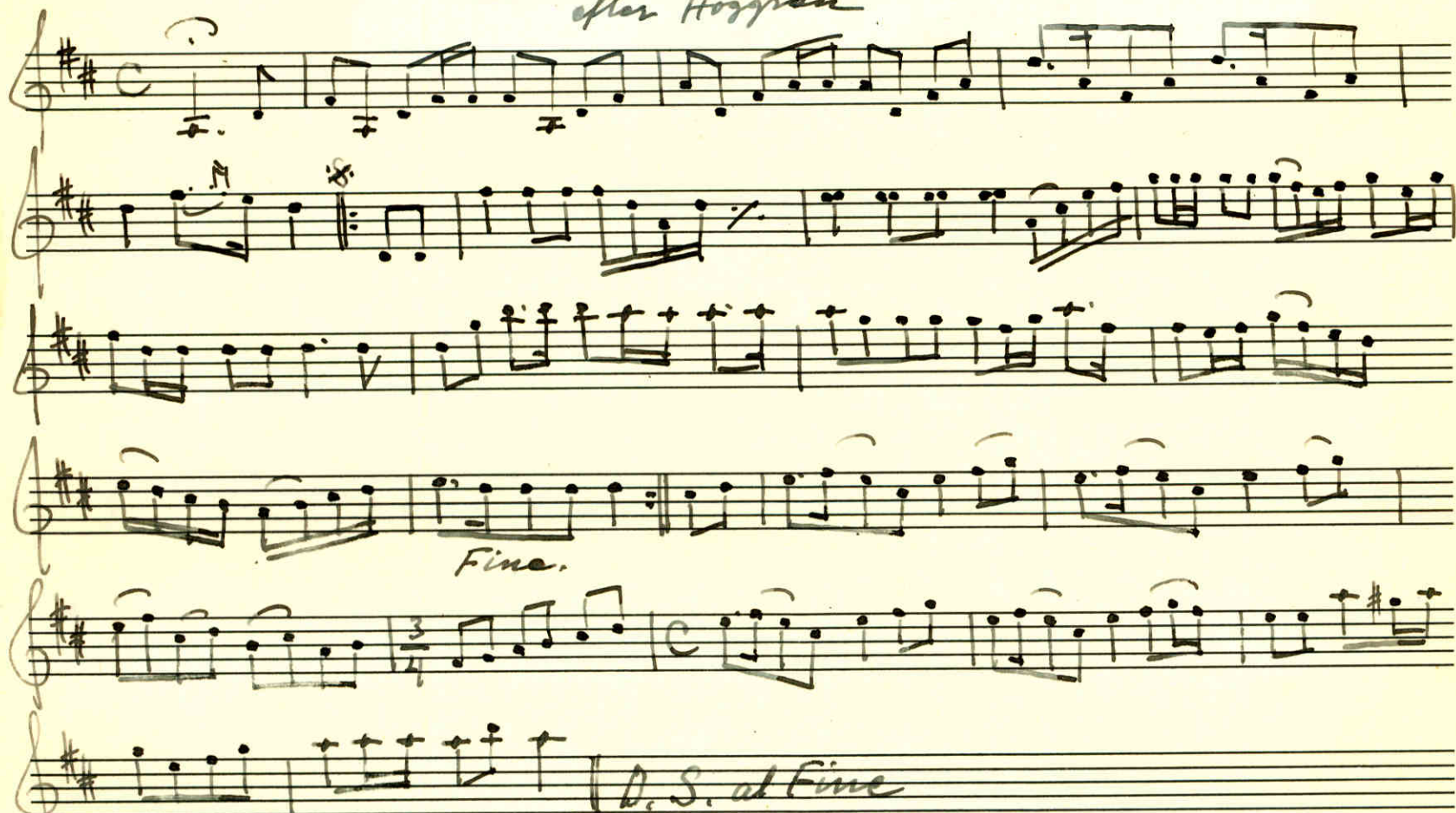
172 March

Marschen brukade spelas vid Eriksberg när majstången restes midsommarafton. Melodien är en variant till Bellmans 'Venus Minerva'— se Fredmans sånger, n:r 12— och spelas i olika versioner i skilda landskap. Av Dencker finnes ännu en variant från Stora Malm upptecknad. Jfr Svenska Låtar, Södermanland, n:r 142. Även den s.k. 'Jämtlands brudmarsch' härstammar från denna melodi.

Jfr Svenska Låtar, Jämtland och Härjedalen, H.I n:r 21, Dalarna, h. III, n:r 962 och Västergötland, n:r 150 m. fl.

178 Marsch
efter Högren

Marschen, som ursprungligen varit en finsk militärmarsch—först känd som 'Karelska gardesregementets honnörmarsch', under 1808 års krig använd som 'Finska arméns marsch' och under ryska tiden som Viborgs 8:de skarpskyttebataljons marsch—synes i Sverige ha erhållit stor popularitet, då den är spridd i ett flertal handskrifter från hela landet och dessutom upptecknats från många spelmän, från Norrland till Skåne. Särskilt i Sörmland är marschen spridd och den användes ännu av många spelmän. Här föreliggande version— med sin rikt utvecklade koloratur— utfördes på det mest spelmansmässiga sätt upptecknaren hört. Till den introduktion varmed Karlsson inledde marschen finnes endast motsvarighet i en från Skåne bevarad version.

Se vidare anteckningar om marschen i Svenska Låtar, Hälsingland och Gästrikland, h. I n:r 77. Varianter finnas i anf. arbete, h. II, n:r 598, Småland, Öland och Blekinge, n:r 96 och 261 samt Leffler: Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria, n:r 2 och 4. Tvenne varianter ingå i Musikaliska Akademiens arkiv, märkta I. 5955 och 5994.

174 Bredmarsch

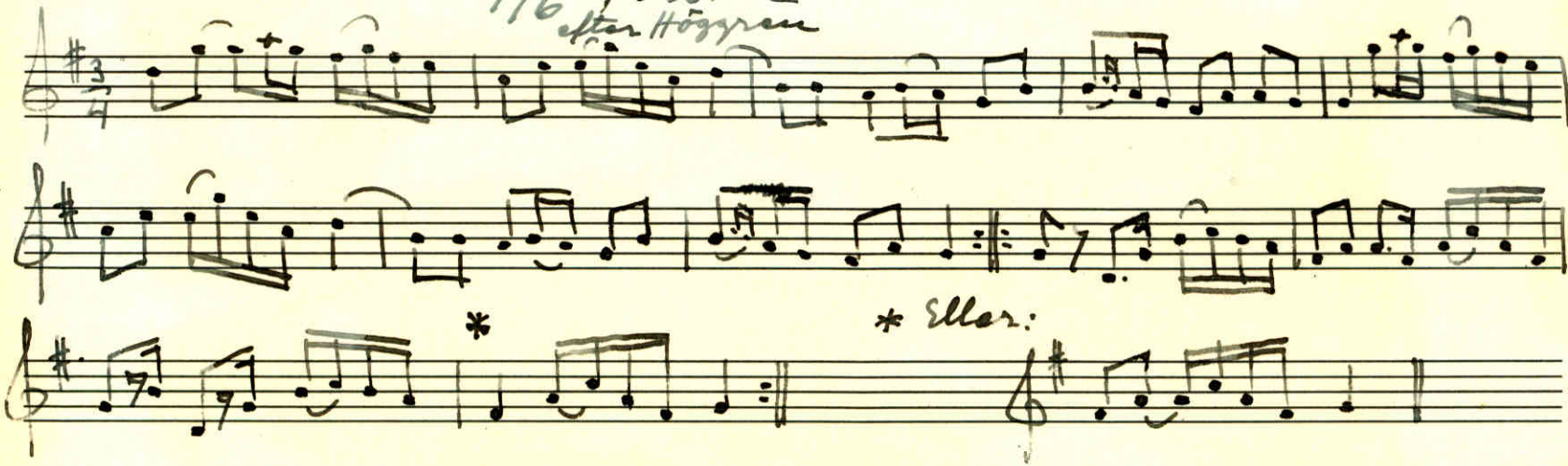
Låten spelades när man gick att möta bröllopsfolket.

175 Polska

Sista reprisen återfinnes i n:r 4 och 27.

176 Polska *efter Högren*

Ferdinand Gustafsson

Tegnebo, Björkvik

Ferdinand Gustafsson i Tegnebo, kallad 'Nyffen' efter stället han bebodde, började spela så fort han kunde hålla i en fiol. Fadern, Gustaf Eriksson i Axtorp, Björkvik, född 1846, var spelman - han hade lärt av en morbroder och undervisade sonen på en fiol som Eriksson själv tillverkat.

Av äldre spelmän framhåller Gustafsson 'Pelle i Kornboda' - troligen identisk med den i Svenska Låtar Sörmlandsdel omnämnde 'Kornbon' - samt Glabon, den äldre och yngre. Den äldre hette Spel Erker och var med i finska kriget 1808. Den yngre Glabon hette Fredrik Jonsson och dog på 1880 talet.

Gustafsson är född 1882.

177 Marsch

kallad Tegnebolåten

178 Marsch

efter fadern

A. bas.

Låten gick under benämningen 'Hemmarsch'. Fadern hade den efter Glabon.

Jfr Svenska Låtar, Södermanland nr 180.

179 a Marsch
efter Pelle i Kornboda

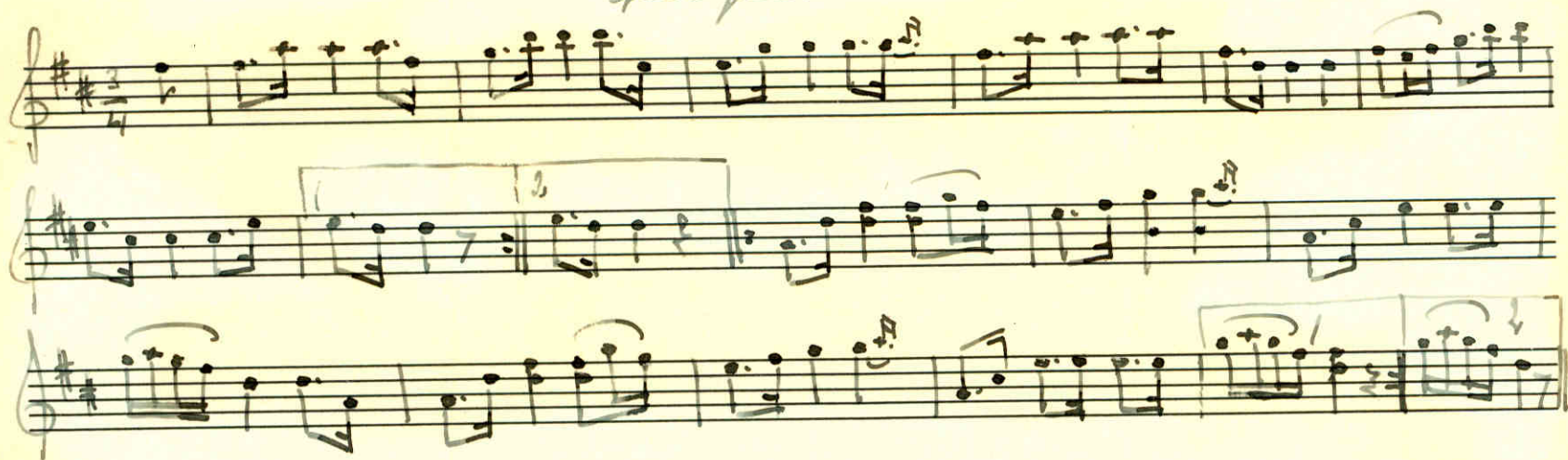
Handwritten musical score for 179 a Marsch. The score consists of six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of three sharps (F#, C#, G#), and a 2/4 time signature. The music is written in a simple, rhythmic style with many eighth and sixteenth notes. The second staff features a repeat sign and a sixteenth-note run. The third staff continues the melody. The fourth and fifth staves include various rhythmic markings, including '7' and '+' signs. The sixth staff ends with a double bar line and a repeat sign.

179 b

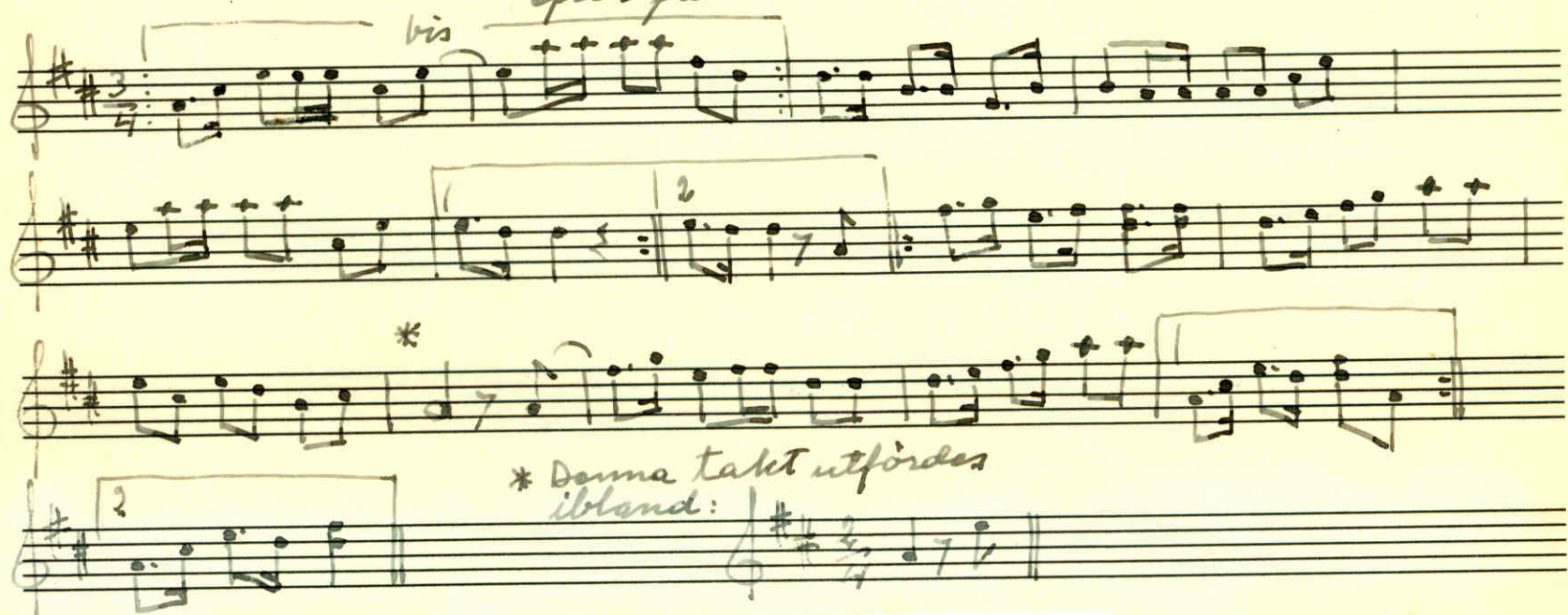
Stämm:

Handwritten musical score for 179 b. The score consists of six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The music is written in a simple, rhythmic style with many eighth and sixteenth notes. The second staff features a repeat sign and a sixteenth-note run. The third staff continues the melody. The fourth and fifth staves include various rhythmic markings, including '+' signs. The sixth staff ends with a double bar line and a repeat sign. A small asterisk and the word 'Inskjutes' are written at the end of the sixth staff.

180 Polska
efter Glabon

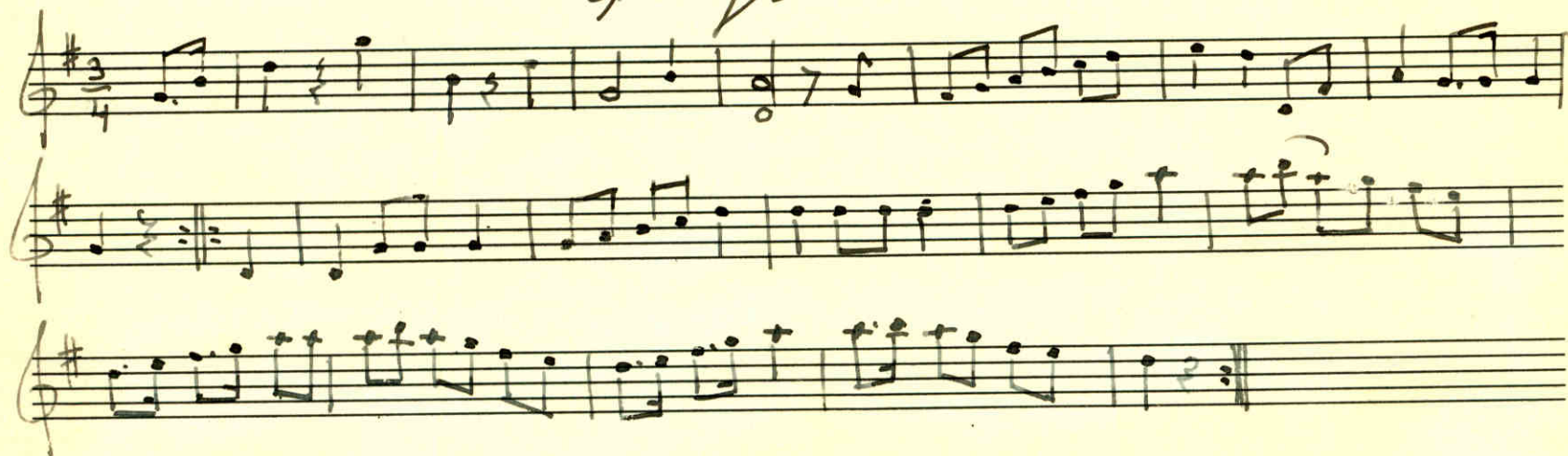

181 Polska
efter fadern

Låten kallades 'Nyffens polska'.

189 Vals
efter Glabon

När den äldre Glabon dog måste man lägga hans fiol i kistan, ty han hade hotat med att den aldrig skulle bli tyst om han ej fick den med sig i graven.

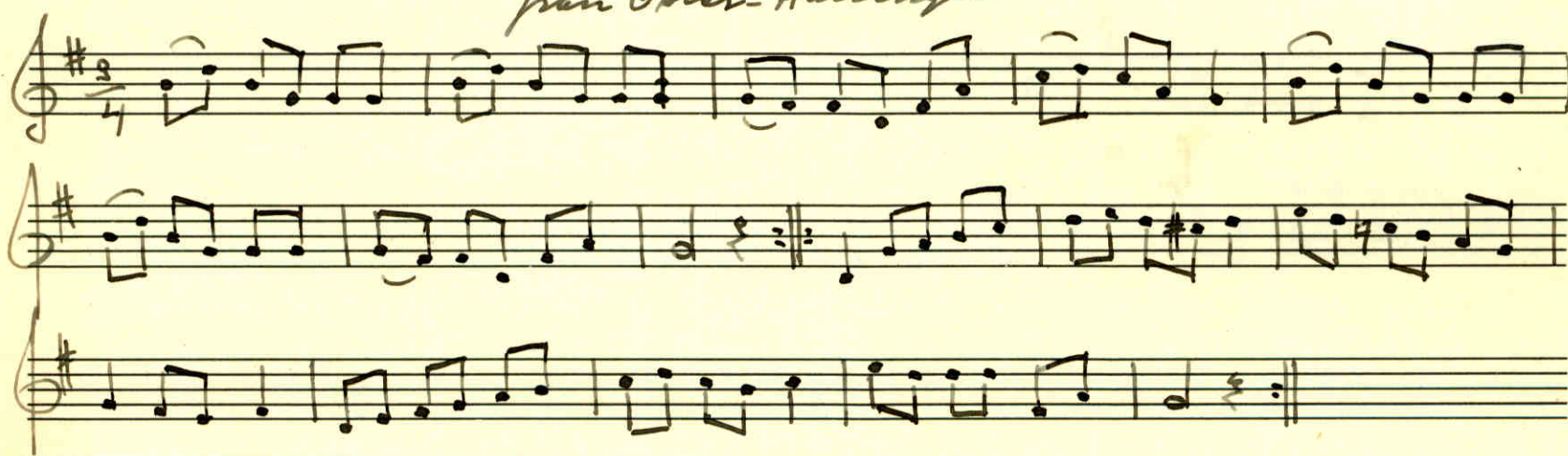
Robert Nordström

Lerbo

Kyrko- och skolvaktmästaren Robert Nordström i Lerbo är född 1868 i Öster-Haninge och flyttade 1891 till Lerbo. I Öster-Haninge funnos tvenne spelmän, Anders Bergström i Grindsvreten - död omkring 1920, åttio år gammal - och en som kallades 'Sångaren' efter den gård, 'Fågelsången', han bebodde, och av dessa lärde sig Nordström spela fiol, sedan han först ägnat sig åt dragspelet. I Väster-Haninge bodde ävenledes tvenne spelmän; Edvard Vretman i Kängsta och Oskar Larsson i Sittersta.

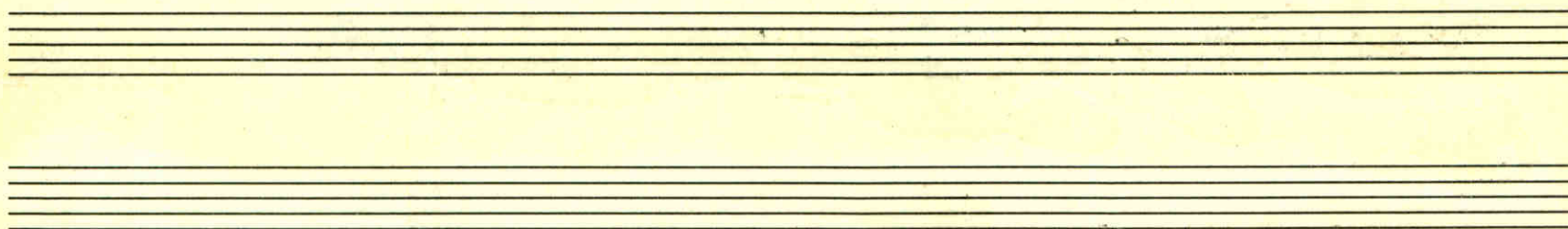
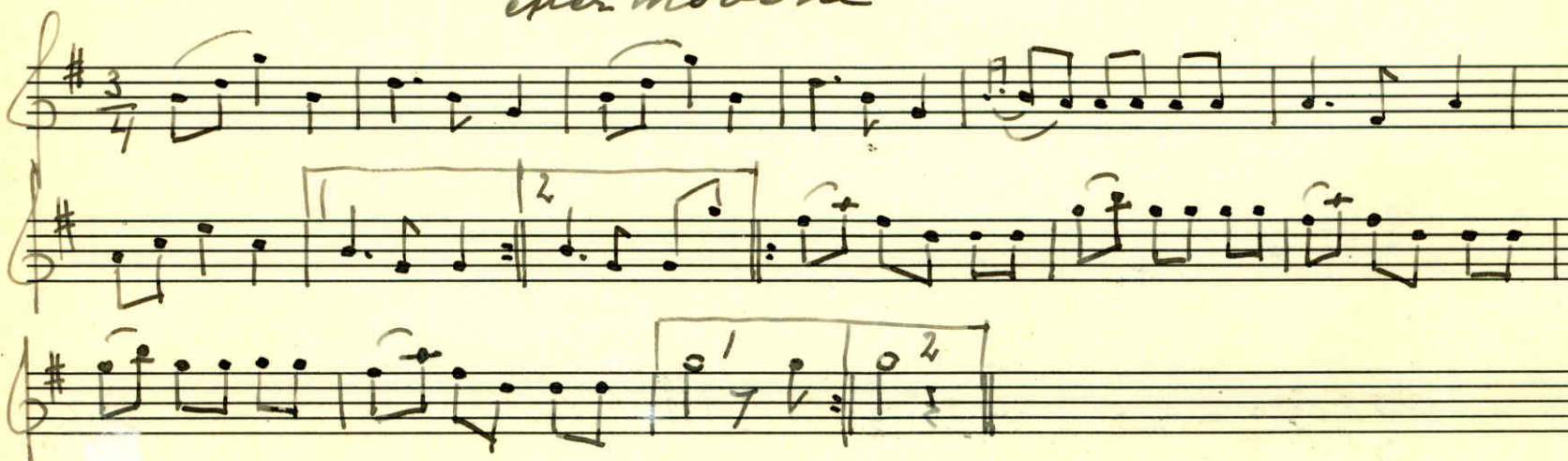
Robert Nordström är sångare och medlem i en sångkör i Lerbo.

183 Vals från Öster-Haninge

Nordström hade melodien efter sin moder, som sjöng den. Hon var född 1826.

184 Vals efter modern

185 Polska

Låten kallades 'Anders Perssons mågpolska'.

Anders Persson ställde till stora gillen dit han bjöd traktens rika bondsöner för att skaffa sina döttrar män. Spelmannen brukade säga: "Anders Persson ställer opp sina mågar".

186 Polska efter Anders Bergström

Text: "Om alla berg och backar vore ost och brö"

och alla sjöar vore brännvin,

och alla vackra flickor stodo i en ring

och jag finge gå och välja.

Jag valde väl en, jag valde väl två,

men en skulle bli den rätta.

Och en skulle bli min utvalda vän,

och en skulle få mitt hjärta."

187. Stoklåt
från Öster-Haninge. (and. Bergström)

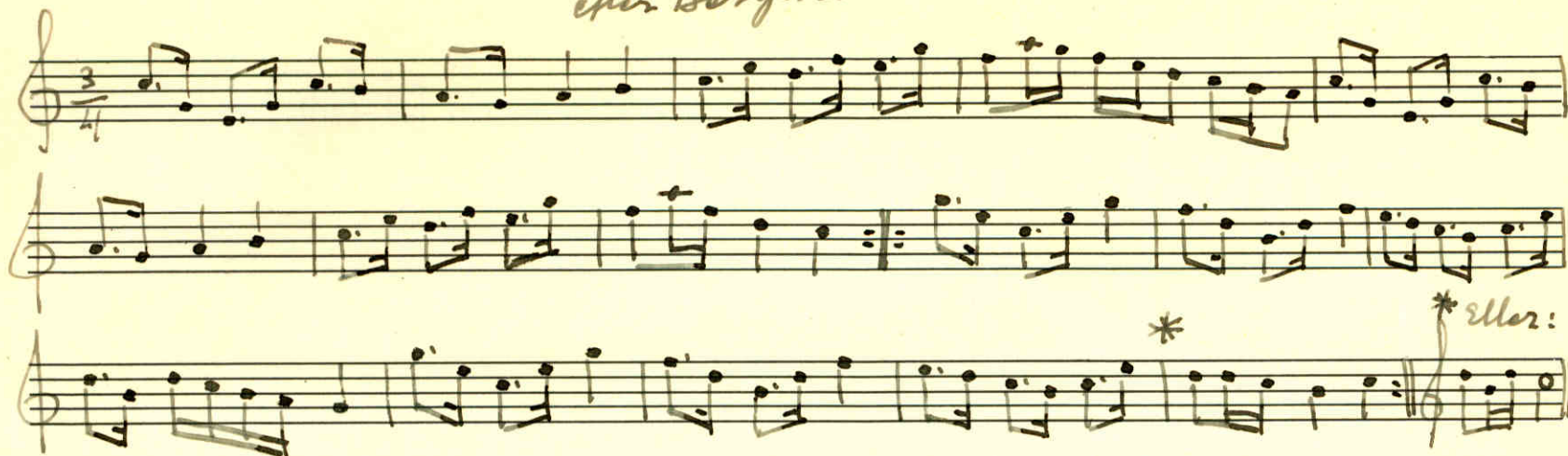
188 Marsch
efter Bergström

189 Vals
efter Edvard Vretman

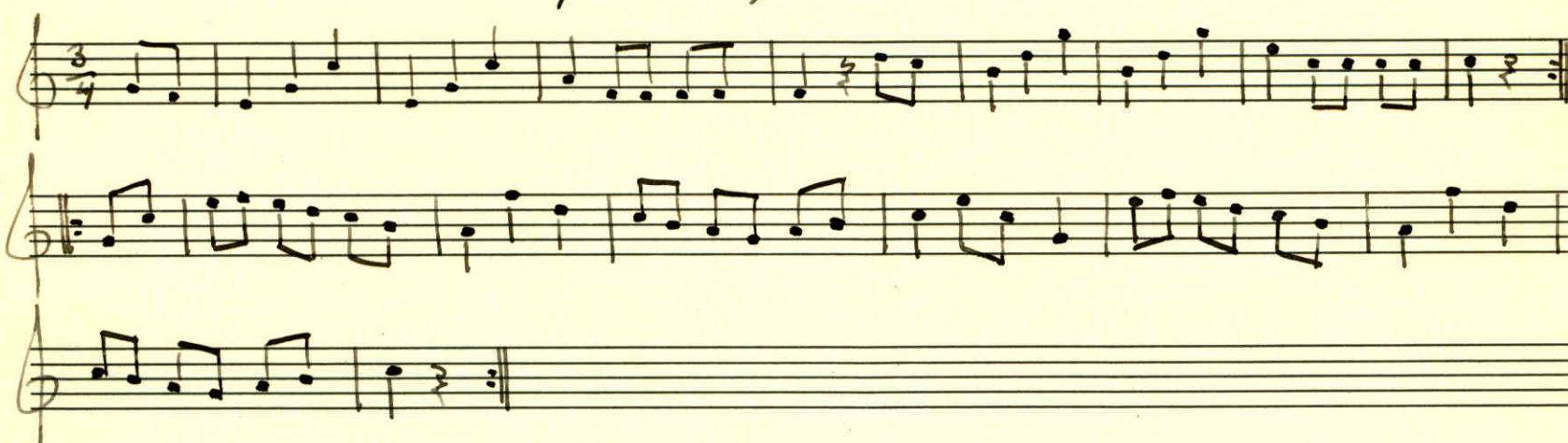
190 Polska efter Bergström

Text: "Opp gubbar och dansa, Kärigen puttra och svor"

Melodien är en variant av den s.k. 'Rovpolskan', varav olika versioner förekomma i flera landskap. Jfr t.ex. Fredin, Gotlandstoner n:r 321, Bagge, 73 polskor och högtidsstycken från Gottland n:r 9, 76 Polskor från Östergötland n:r 51, Svenska Låtar, Dalarna, h. III n:r 886, Småland n:r 86, 127 och 199, m. fl.

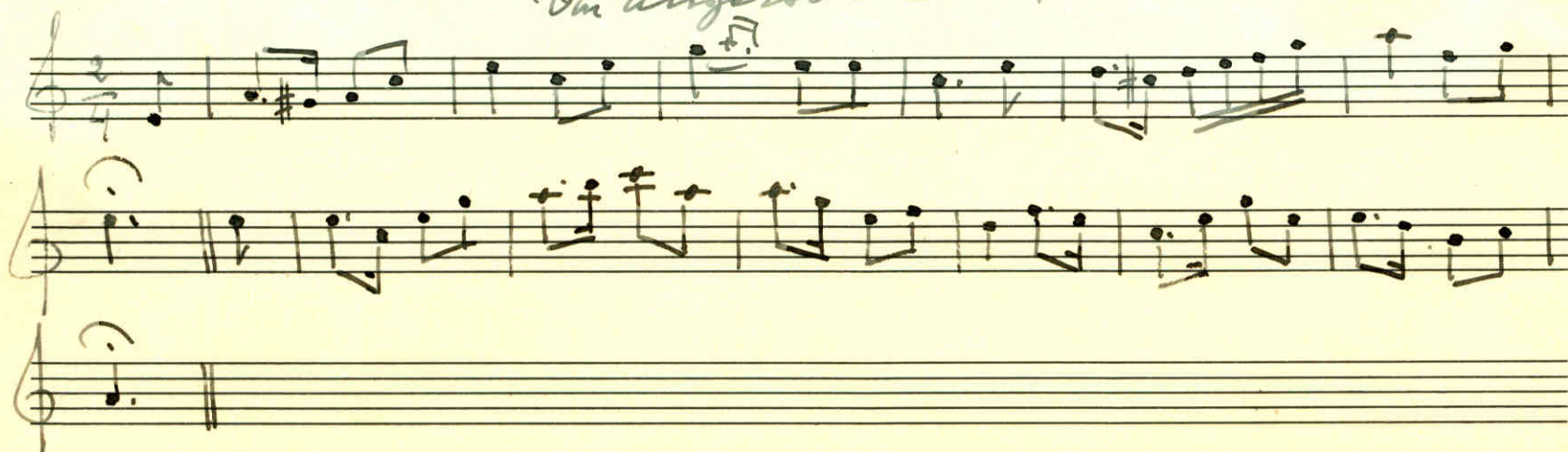
191 Vals efter Bergström

Text: "Kalle lessen, Kalle lessen, varför linkar du så?"

Dä inte undligt, dä inte undligt, jag har ont i en tå".

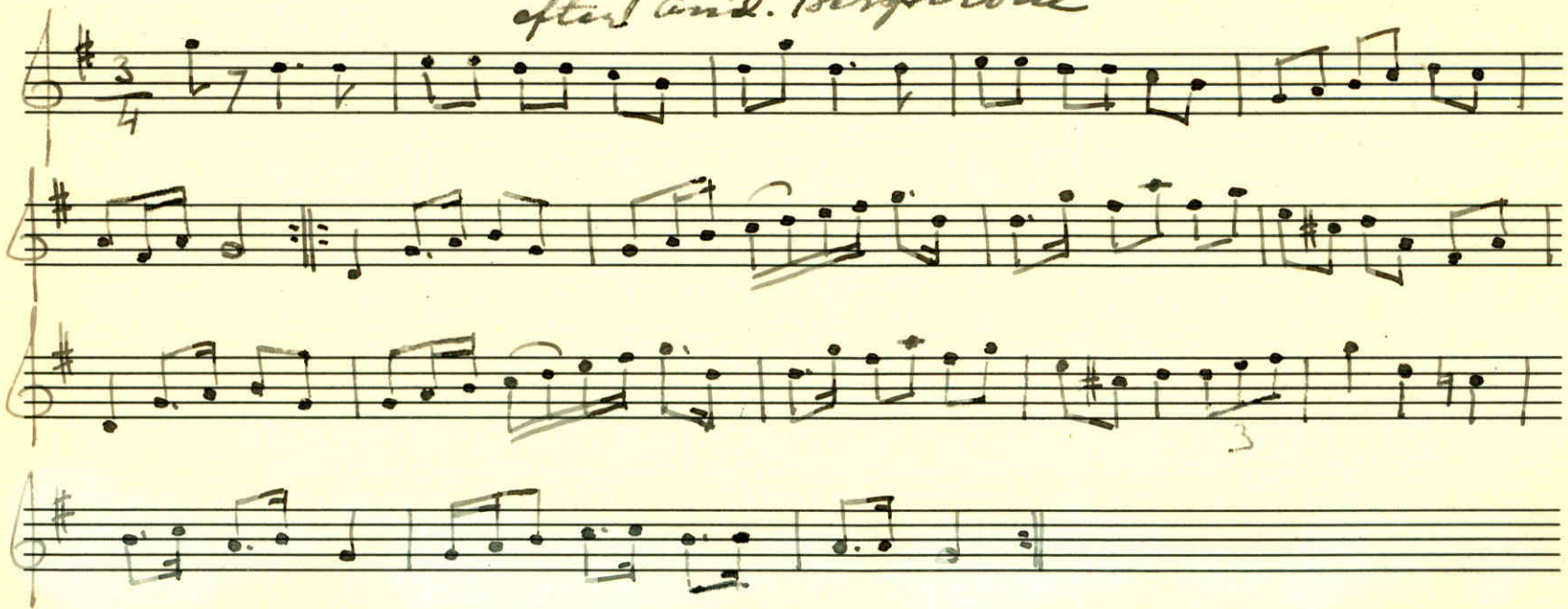
192 Visa "Om ungeröven" efter modern

193 Marsch
after Bergström

194 Gökpoliska
after and. Bergström

Gökpol Skor ha upptecknats i de flesta landskap.

Jfr Svenska Låtar ^{Söderm.} n:r 188, Hälsingland och Gästrikland, h. II n:r 707 och 712 m.fl.
samt Bagge, 75 Pol Skor från Uppland och Södermanland n:r 2.

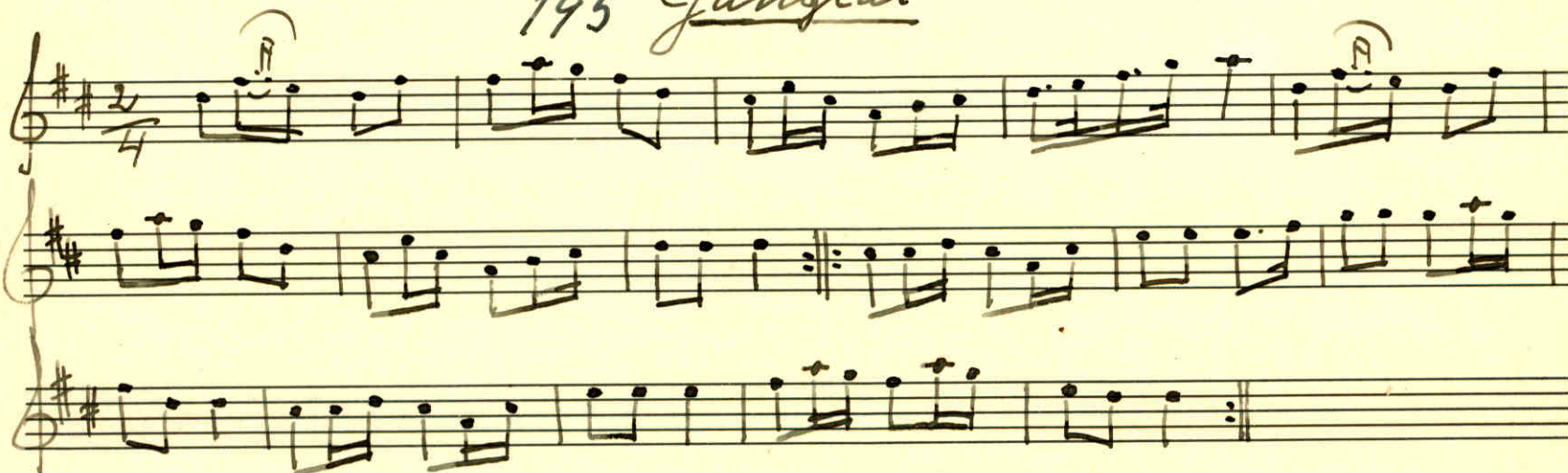
Klas August Gustafsson

Kristineberg, Öja, Flen.

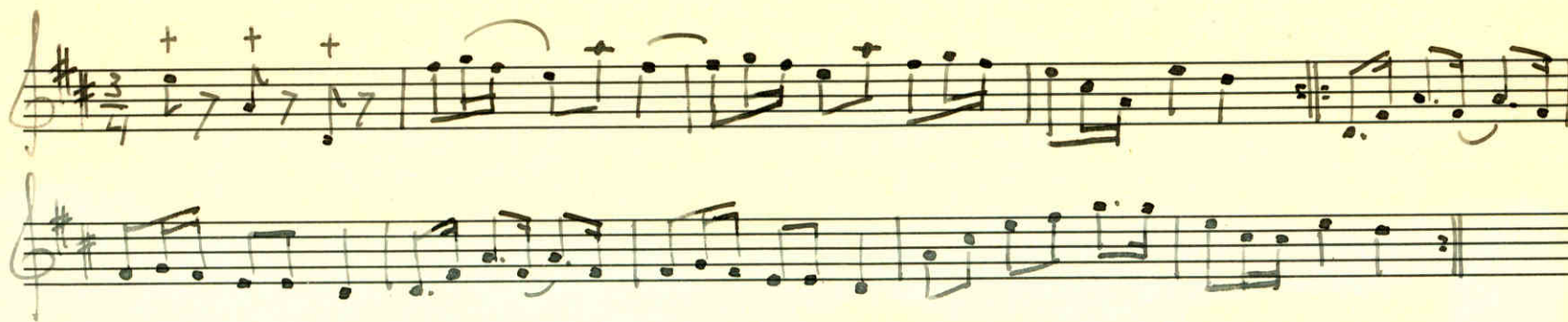
Gustafsson har själv lärt sig spela fiol och har sina melodier efter trenne, nu avlidna, bröder, Fredrik, Karl och Algot Gustafsson. I Stora Malm, där Gustafsson är född 1856, fanns i hans ungdom en gammal spelman, skräddaren Dahlgren, vilken ansågs som tämligen framstående och hade en stor repertoar av polskor.

Gustafsson har förr anlitats som brölloppspelman.

195 Gånglåt

196 Polska

197 Vals

198 Mazurka

199 Polska

Oskar Fredrik Andersson

Hälleforsnäs, L. Mellösa

Oskar Fredrik Andersson är född 1871 vid Hälleforsnäs bruk. På nionde året, då en äldre broder, Karl Andersson, började spela för en klockare Hörgren, tog även Oskar till fiolen och i smyg tillägnade han sig en del av den undervisning som brodern erhöll. Med tiden blev han en eftertraktad brölloppsspelman och han säger sig ha spelat på flera hundra bröllop i kringliggande socknar. Mest spelade han tillsammans med Konrad Hellqvist, numera bosatt i Finispång - se Svenska Låtar, Östergötland, h. I. - och Lars Erik Ersson från Hällefors, död sedan länge.

Andersson är notkunnig och har lärt konsten av en flöjtist, Herman Lundborg, vilken en tid var anställd vid Hälleforsnäs bruk.

200 Vals

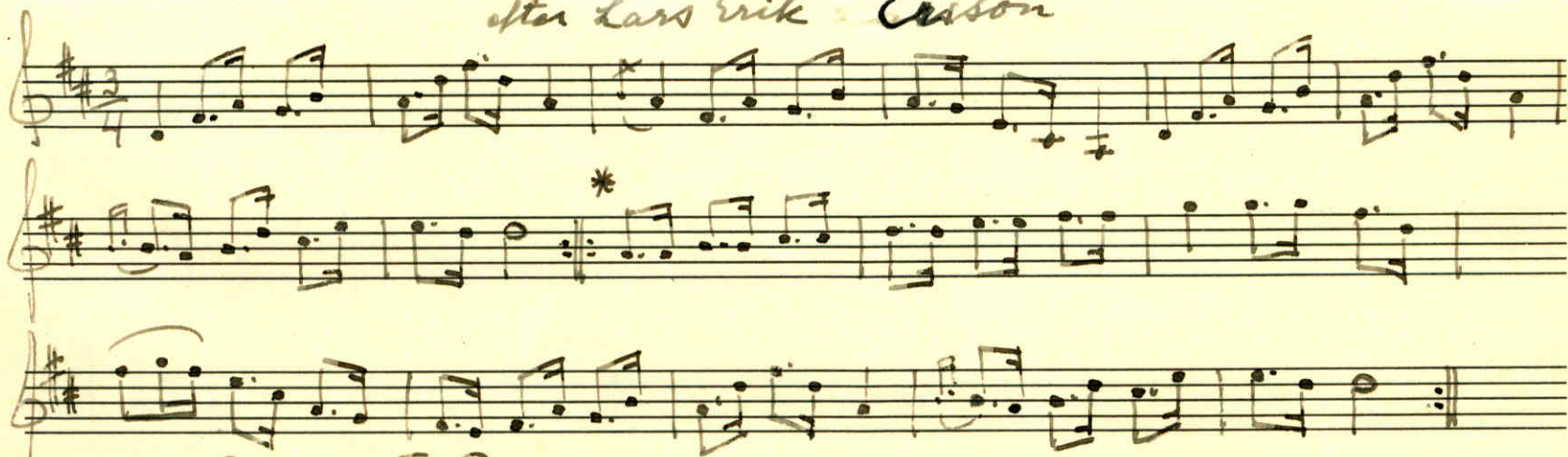

Efter klockaren Hörgren. Denne var från Norrköping.

201 Vals after Lars Erik Ersson

202 Polska after Lars Erik Ersson

* Alternativ:

203 Polska

I

II

Andersson kom ännu ihåg andra stämman till polskan sådan den brukade utföras
då han var tillsammans med andra spelmän.

Melodien är en variant av en känd polska. Jfr Svenska Låtar, Värmland n:r 321.

204 Vals

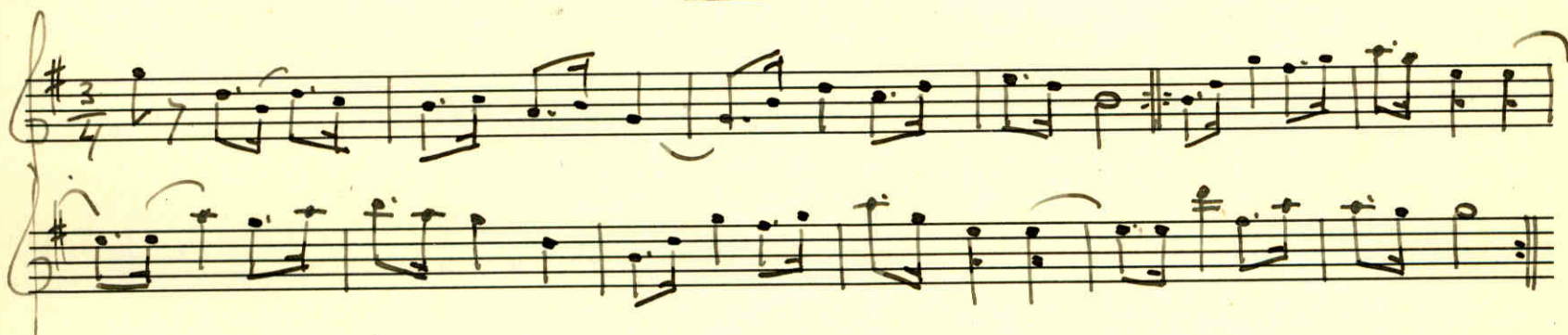
Karl Erik Eriksson

Hälleforsnäs, L. Mellösa.

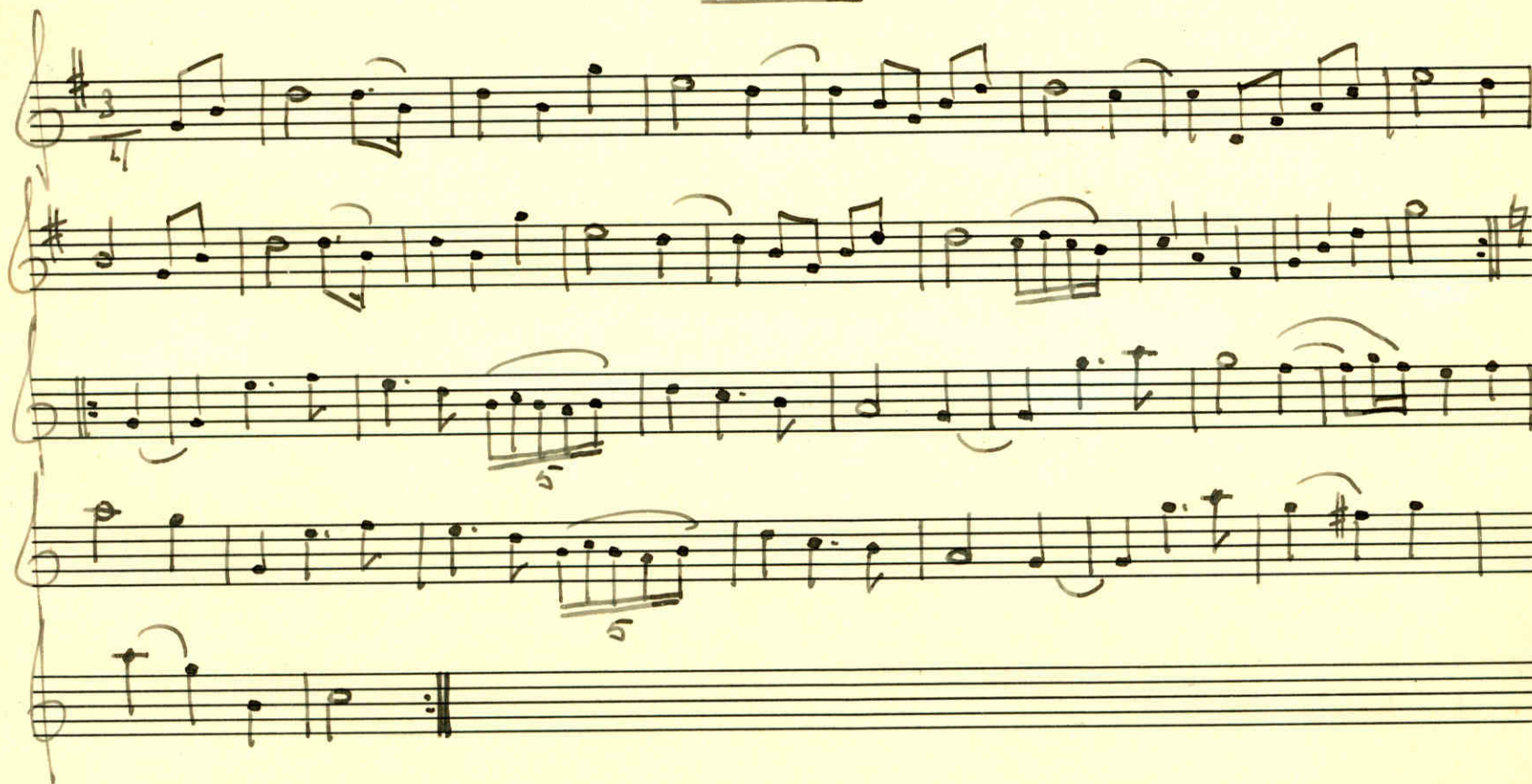
Eriksson är född 1856 i Ärla och har sina låtar från denna trakt. Han började spela fiol i tjugoårsåldern, då han stiftade bekantskap med tvenne spelmän där, byggmästaren Per Lundstedt och snickaren vid Tummelsta gård, Per Persson, gemenligen kallad 'Per i gatan', död 1894. Från dem lärde han en del av sina melodier.

Omkring 1930 flyttade Eriksson till Hälleforsnäs där han sedan dess varit bosatt.

205 Polska

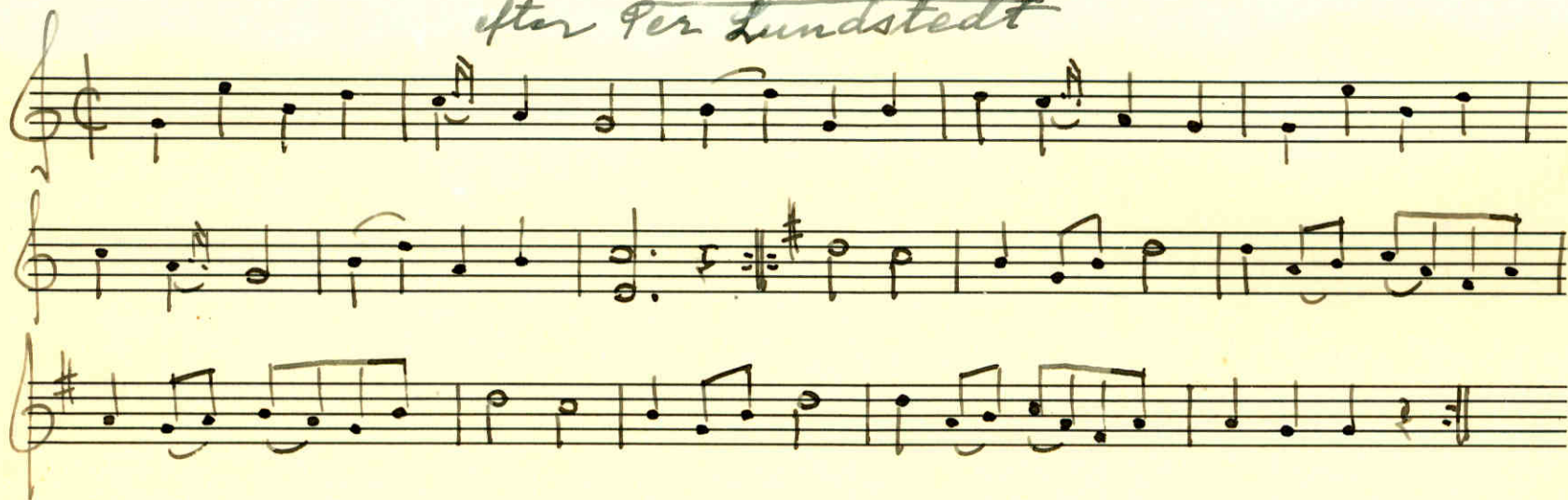
206 Vals

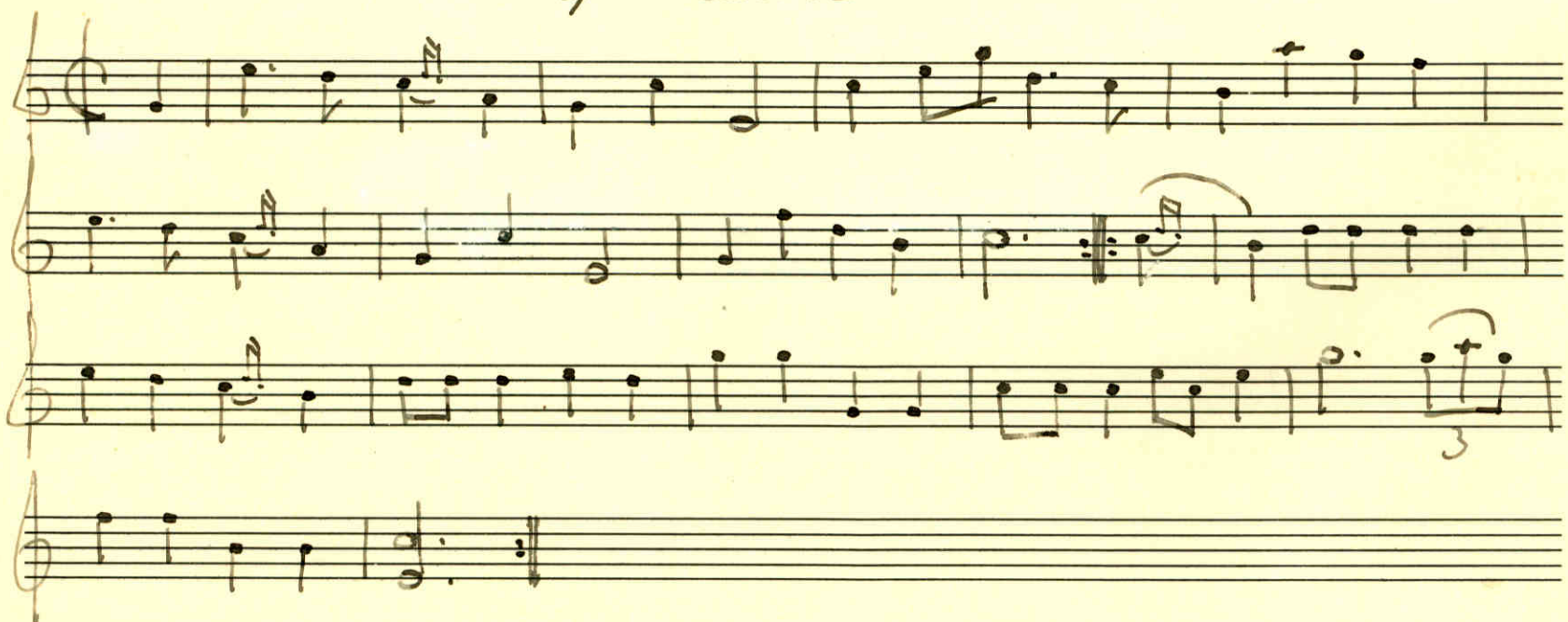
207 Vals

208 Brudmarsch after Per Lundstedt

209 Brudmarsch after Lundstedt

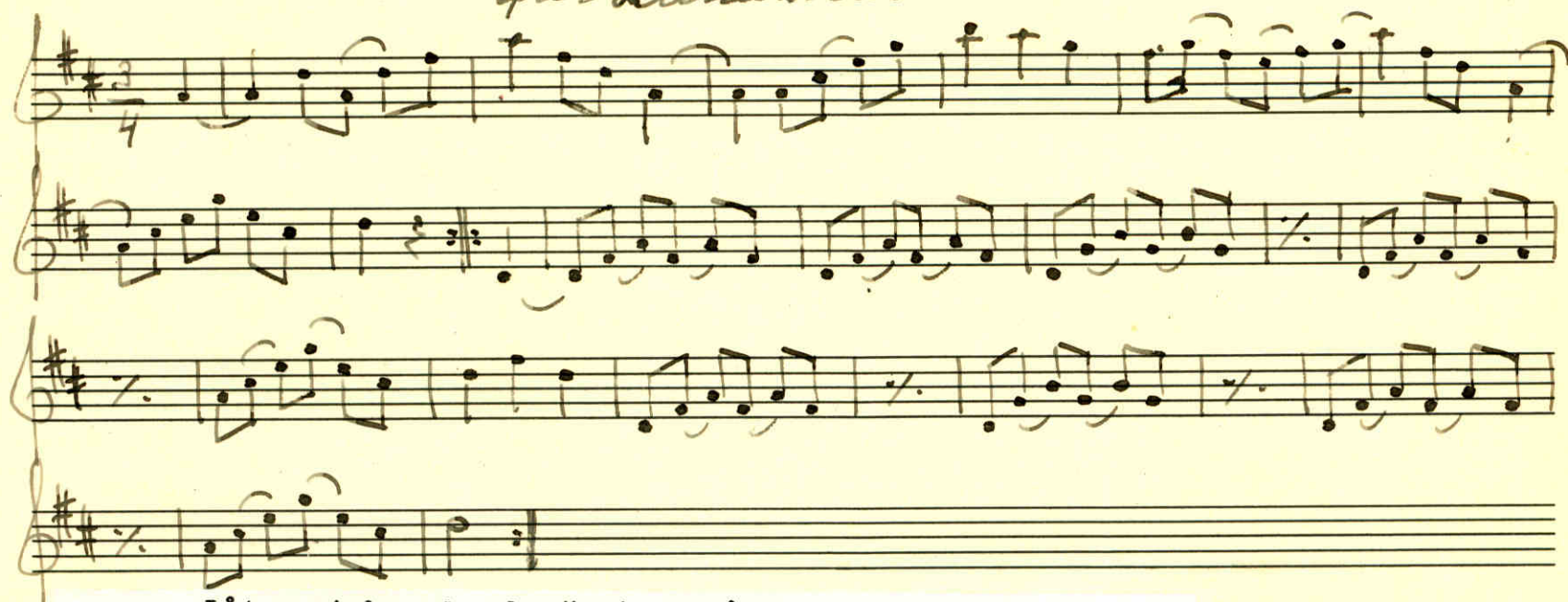

210 Polska

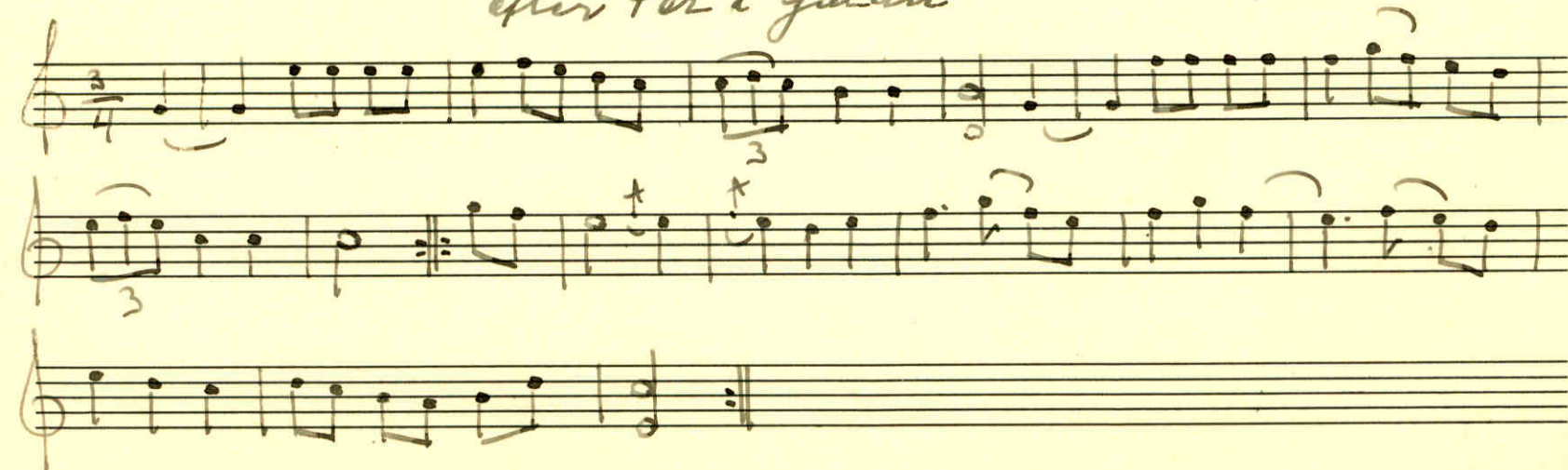
Eriksson trodde att han själv gjort polskan.

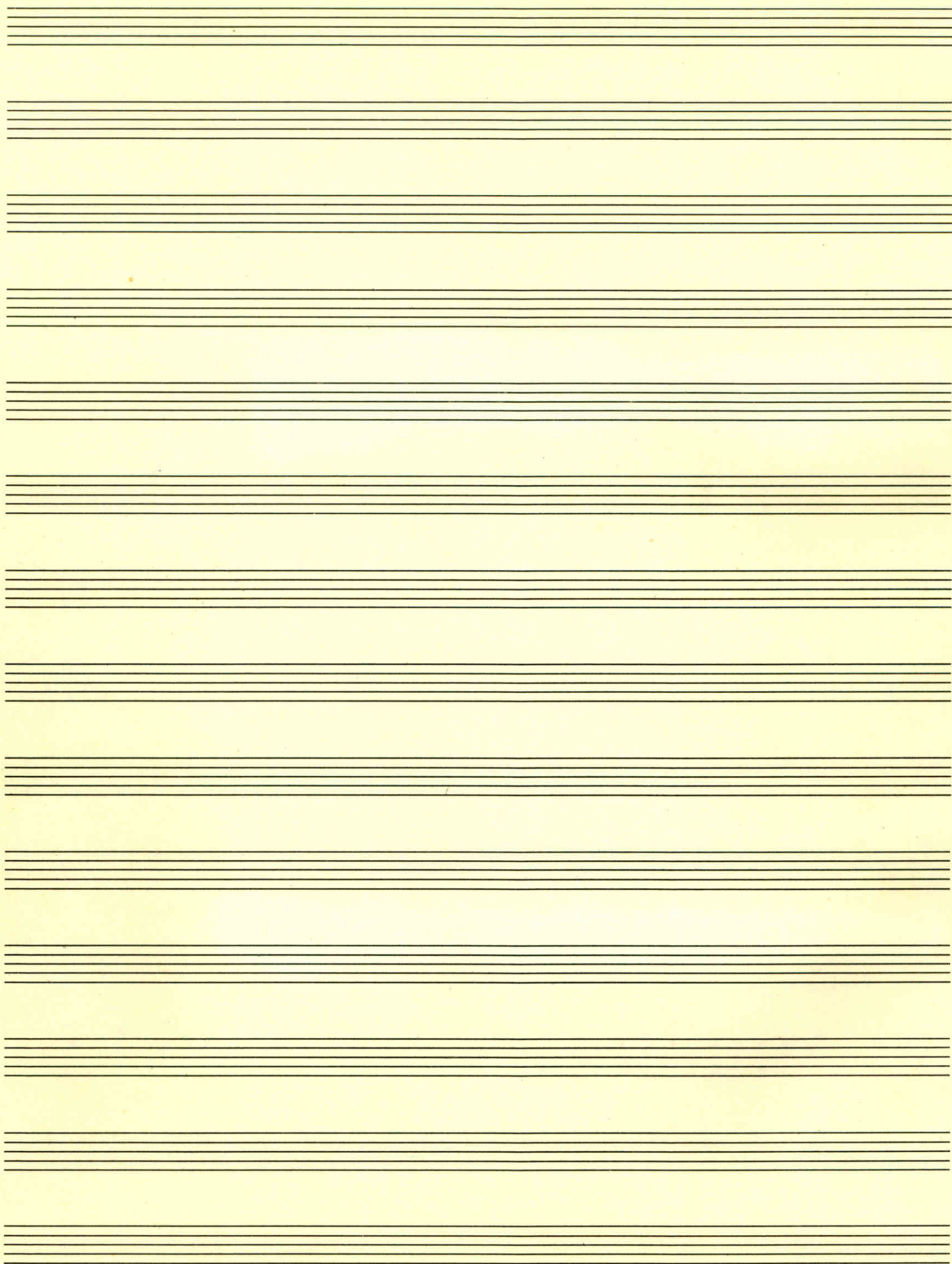
211 Vals efter Lundstedt

Låten gick under benämningen 'Halvstoppsvalsen'.

212 Vals efter Per i Gatan

INNEHÅLL.

Del I.

	Sid.
Österåker .	
Ernst Persson, Hulla, n:r 1 - 4	1
Johan Teller, Skogbokvarn, n:r 5 - 19	3
Västra Vingåker .	
Adolf Källström, Mårjanå, n:r 20 - 24	8
Vilhelm Löthman, Vadsborg, n:r 25 - 30	10
Axel Wester, n:r 31 - 51	13
Albert Gustafsson, Svenstorp, n:r 52 - 58	23
Evald Larsson, n:r 59 - 62	27
Erik Arvid Johansson, Berga, n:r 63 - 66	29
Östra Vingåker .	
Valentin Larsson, Bilstorp, n:r 67 - 70	31
Hjalmar Dahlgren, Kestorp, n:r 71 - 73	32
Emil Larsson, Skiren, n:r 74 - 78	33
Alfred Linde, Släntbacken, n:r 79 - 82	35
Floda .	
Anders Gustaf Eriksson, Hägerbo, n:r 83 - 102	36
Johan August Malmqvist, Hjulesta, n:r 103 - 118	44
Karl Gustaf Axelsson, Flodafors, n:r 119 - 135	50
Ivar Hultström, Flodafors, n:r 136 - 139	56
Gustaf Johansson, Olstorp, n:r 140 - 142	59
Blacksta .	
Axel Andersson, Hagstugan, n:r 143 - 152	60
Leonard Eriksson, Bjudby, n:r 153 - 158	66

V a d s b r o . Sid.

Johan Harald Mossberg, Viks Grindstuga, n:r 159 - 168 69

S t o r a M a l m .

Karl Edvard Karlsson, Skogsborg, n:r 169 - 176 73

B j ö r k v i k .

Ferdinand Gustafsson, Tegnebol, n:r 177 - 182 77

L e r b o .

Robert Nordström, n:r 183 - 194 80

F l e n .

Klas August Gustafsson, Öja, n:r 195 - 199 85

L i l l a M e l l ö s a .

Oskar Fredrik Andersson, Hälleforsnäs, n:r 200 - 204 86

Karl Erik Eriksson, Hälleforsnäs, n:r 205 - 212 89

D e l II.

A s p ö .

Karl Gustaf Andersson, Husby, n:r 213 - 241 1

S t r ä n g n ä s .

Linus Vitalis Karlsson, Sundby, n:r 242 - 245 13

Erik Vilhelm Fågelin, n:r 246 - 247 15

Oskar Haglund, n:r 248 - 258 16

Algot Eriksson, n:r 259 - 262 20

H e l g a r ö .

Arvid Lundqvist, Granlund, n:r 263 - 269 22

F o g d ö .	Sid.
Edvard Pettersson, Viggeby, n:r 270 - 273	25
Frans Johan Johansson, Mellösabacken, n:r 274 - 285	27
Sigurd Hjalmar Lönnqvist, Lönnborg, n:r 286 - 288	31
H ä r a d .	
Erik Alfred Gustafsson, Marielund, n:r 289 - 300	32
L ä n n a .	
Ferdinand Gustafsson, Källstugan, n:r 301 - 307	37
Å k e r .	
Sven Viktor Edvin Andersson, Täbylund, n:r 308 - 315	40
T a x i n g e .	
Johan Albert Ahlgren, Kobergsgården, n:r 316 - 324	43
Karl Vilhelm Lindblom, Sågbacken, n:r 325 - 330	47
V a l l b y .	
Karl Lönnborg, Fridhem, n:r 331 - 336	49
J ä d e r .	
Karl Hjalmar Andersson, Backgården, Mora, n:r 337 - 346	52
T o r s h ä l l a .	
Frans Oskar Pettersson, Skäcklinge, n:r 347 - 350	57
Karl David Karlsson, Folkesta, n:r 351 - 356	59
E s k i l s t u n a .	
Gunnar Olsson, n:r 357 - 369	61
Karl Hugo Steen, n:r 370	66
Hugo Valfrid Pettersson, n:r 371 - 384	67
Erik Johannes Hellmark, n:r 385 - 394	75

	Sid.
Johan Fredrik Hjertzell, n:r 395 - 400	78
Nils Bergholm, n:r 401 - 402	80
H u s b y - R e k a r n e .	
Johan Henrik Thorsell, Torsvik, Skogstorp, n:r 403 - 412	82
D u n k e r .	
Albert Gustafsson, Ekeby, n:r 413 - 420	87
H e l g e s t a .	
August Leander Hagberg, Skebokvarn, n:r 421 - 426	91
Oskar Sjöberg, Rockelsta, n:r 439 - 448	98
H y l t i n g e .	
Adolf Fritiof Hillman, Sparreholm, n:r 427 - 438	94
B j ö r n l u n d a .	
Evald Andersson, Åsta, n:r ⁴⁴⁹ 439 - 462	103
Albert Hjalmar Asp, Karlsta, n:r 463 - 468	110

D e l I I I .

N y k y r k a .	
Gustaf Jonsson, Drögsta, n:r 469 - 470	1
Frans Andersson, Sandstugan, n:r 471 - 475	2
K i l l a .	
Hjalmar Sigfrid Hellberg, Ålberga, n:r 476 - 478	4
Folke Löf, Ålberga, n:r 479	6
H u s b y .	
Axel Axelsson, Östtorp, n:r 480 - 534	6

N y k ö p i n g.

Sid.

Johan Erik Lilja, n:r 535 - 541	27
Johan Edvard Andersson, n:r 616 - 617	61

O x e l ö s u n d.

Rickard Forsman, n:r 542 - 566	30
--------------------------------------	----

S v ä r t a.

Erika Eriksson, Limmersvik, n:r 567 - 568	39
Kar-l Holmgren, Israelsberg, n:r 569 - 574	40
Bertil Sävström, Kråklund, n:r 575 - 579	42
Axel Viktor Johansson, Kråklund, n:r 580 - 582	45

T y s t b e r g a.

Axel Fredrik Bergström, n:r 583 - 592	46
Arvid Karlsson, n:r 593 - 596	50

R u n t u n a.

Gustaf Andersson, Alby, n:r 597 - 598	52
Karl ^{Isak} Axel Nyberg, Norrby, n:r 599 - 600	53
Gustaf Vilhelm Andersson, Fredriksdal, n:r 601 - 607	54

S p e l v i k.

Oskar Andersson, Snesta, n:r 608 - 611	57
Seht Andersson, Snesta, n:r 612 - 615	59

T r o s a.

Erik Ludvig Ljunggren, n:r 618 - 625	62
Karl Gustaf Lindell, n:r 626 - 631	66

H ö l ö.

Kar-l Gustaf Andersson, Hägnäs, n:r 632 - 638	69
---	----

M ö r k ö.

Anders Gustaf Andersson, Nora, n:r 639 - 664	72
--	----

S o r u n d a.

Sid.

Carl Arvid Rosenberg, Sundsta, n:r 665 - 671	82
Gottfrid Johansson, Väster Hoxla, n:r 672 - 677	84

S ö d e r t ä l j e.

Gustaf Syrén, n:r 678 - 681	87
Frans Pettersson, n:r 682 - 695	89
Nils Erik Vickman, n:r 696 - 705	94

B r ä n n k y r k a.

Vilhelm Hjalmar Weiner, Älvsjö, n:r 706 - 715	99
Gustaf Lodin, Örby, n:r 716 - 718	102

B r o m m a.

Fredrik Vilhelm Larsson, Ulvsunda, n:r 719 - 721	104
--	-----

Å r s t a.

Johan Arvid Pettersson, n:r 722 - 726	107
---	-----

Inledning	1
Förstämningar	112
Namnregister	113
Låtaregister	120
Textregister	122
Innehåll	123

